

2023

Region Stockholm

Årsredovisning

Året 2023 präglades av ett osäkert omvärldsläge och den nationella sjukvårdskrisen

Inflationen ledde till vad Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) beskrivit som den värsta ekonomiska krisen på över 30 år för Sveriges sjukvård, samtidigt som det ryska anfallskriget mot Ukraina fortsatt i vårt närområde.

Allt detta ställde Region Stockholm inför stora utmaningar, och vi vill därför rikta ett särskilt tack till medarbetarna för deras insatser under året. Det har krävt snabb omställning och förstärkt krisberedskap, inte minst inom sjukvård och kollektivtrafik. Personalen är regionens viktigaste resurs och vi ska fortsätta att satsa på den egna personalen med ambitionen att utbilda, rekrytera och behålla fler. Arbetsmiljön ska förbättras och fler ska uppleva att ett arbete i Region Stockholms är synonymt med ett hållbart arbetsliv.

Region Stockholms resultat för 2023 uppgick till –1 011 miljoner kronor, vilket är en tydlig förbättring jämfört med budgeterat resultat på –3 456 miljoner kronor. Detta tack vare det effektiviseringsarbete gången på många år, samtidigt som kostnaden för inhyrd personal minskat med en kvarts miljard jämfört med 2022. Att hålla i detta arbete också framåt är avgörande för att regionen ska klara den ekonomiska krisen.

Inriktningen att utveckla och förbättra hälso- och sjukvården i Region Stockholm, trots den ekonomiska krisen, ligger fast. Tillgängligheten inom hälso- och sjukvården har förbättrats för första besök inom 30 dagar och behandling inom 90 dagar jämfört med 2022. Genom en stärkt produktions-samordning och översyn av vårdval och egenägda vårdproduktionen under 2023 kan detta arbete intensifieras framåt.

Den fortsatta återhämtningen av antalet resande efter pandemin inom kollektivtrafiken är välkommet, men samtidigt krävs ytterligare åtgärder för att skapa en tillgänglig och tillförlitlig kollektivtrafik.

Rysslands krig mot Ukraina fortsatte präglade året och föranledde flertalet stödinsatser från Region Stockholm. Bland annat stöd till Ukraina genom donationer av fordon och sjukvårdsmaterial, men också genom stöd till de som flytt från Ukraina och nu bor i Stockholm. Samtidigt har regionen förstärkt det bredare arbetet med civil beredskap, bland annat genom samverkansövningar, kompetenshöjande insatser och förstärkt IT-säkerhet.

Även klimatkrisen blir alltmer akut och behovet av att hela samhället ställer om är tydligare än någonsin. Under det föregående året har därför Region Stockholm tagit flera viktiga steg i det regiongemensamma hållbarhetsarbetet, såsom beslutet om Riktlinjer för hållbarhet och en förstärkt klimatredovisning. Det regionala utvecklingsarbetet har växlats upp för att tillsammans med kommunerna stärka den gröna omställningen och kraftsamla mot bostadsbrist, kompetensbrist och brister i elförsörjningen. Region Stockholm ska fortsätta vara ett föredöme inom hållbarhetsområdet.

Sammanfattningsvis kommer Region Stockholm fortsätta ta ansvar i den pågående krisen. Det är ett löfte till våra medarbetare, patienter och resenärer.

Aida Hadžialić
Finansregionråd

Foto: Anna Mölender

Innehållsförteckning

	FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	5
1	Översikt över verksamhetens utveckling	5
1.1	Om Region Stockholm.....	5
1.2	Verksamhetens utveckling	5
1.3	Måluppfyllelse 2023.....	6
2	Händelser av väsentlig betydelse	8
2.1	Utmanande ekonomiskt läge	8
2.2	Gemensam åtgärdsplan och stärkt styrning av hälso- och sjukvården	8
2.3	Omställningsplan - för vårdval	8
2.4	Region Stockholm fick fem nya tillstånd för högspecialiserad vård	9
2.5	Epidemi- och pandemiberedskapsplanen har uppdaterats	9
2.6	Ny förlossning på Sankt Görans sjukhus.....	9
2.7	Region Stockholm tar över ambulanssjukvården i egen regi	10
2.8	Nytt avtal för pendeltågstrafik	10
2.9	Stöd till Ukraina samt stärkt arbete med beredskapsfrågor	10
2.10	Utmärkelser och framgångar	10
2.11	Samarbetsavtalet mellan Region Stockholm och Region Gotland uppdateras och förlängs	12
2.12	Nytt näringslivsråd möter Stockholms utmaningar	12
2.13	Nytt program ska säkra tillgång till service på landsbygden och skärgården	12
3	Regionkoncernen	12
3.1	Regionkoncernen.....	12
3.2	Organisationsförändringar	13
3.3	Uppdragsföretag	13
3.4	Entreprenader.....	14
4	Styrning och uppföljning av Region Stockholms verksamhet	14
4.1	Intern kontroll	15
4.2	Mål och uppdrag	16

**ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM**

5	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 16
5.1	God ekonomisk hushållning17
5.2	Behovsstyrd hälso- och sjukvård av god kvalitet18
5.3	En hållbar regional utveckling23
5.4	God och hållbar arbetsgivare.....41
6	Väsentliga personalförhållanden44
7	Ekonomiskt resultat.....46
7.1	Resultat Region Stockholm.....46
7.2	Resultat nämnder och bolag.....51
7.3	Investeringar nämnder och bolag54
8	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning64
8.1	Finansiering.....64
8.2	Region Stockholms hälsoobligation visar positivt resultat65
8.3	Pensioner65
9	Förväntad utveckling66
10	Ekonomisk redovisning70
10.1	Resultaträkning70
10.2	Balansräkning71
10.3	Kassaflödesanalys73
10.4	Driftredovisning74
10.5	Investeringsredovisning76
10.6	Administrativa kostnader77
	VERKSAMHETSBERÄTTELSE78
11.	Hälso- och sjukvård.....78
11.1	Övergripande om hälso- och sjukvård.....78
11.2	Vårdkonsumtion.....78
11.3	Ekonomiskt resultat.....80
11.4	Vårdproduktion.....83
12.	Kollektivtrafik84
12.1	Övergripande om kollektivtrafik.....84
12.2	Ekonomiskt resultat85

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLMDiarienummer
RS 2023-0819

13.	Produktivitet.....	87
14.	Kommunalförbund.....	88
14.1	Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje	88
14.2	Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling / Skandionkliniken	88
14.3	Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg	88
15.	Stiftelser	89
16.	Noter	91
	Revisionsberättelse.....	113

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

1 Översikt över verksamhetens utveckling

1.1 Om Region Stockholm

Varje dag, dygnet runt, ansvarar Region Stockholm för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik och regionalt utvecklingsarbete i Stockholms län. Region Stockholm bidrar också till kulturlivet i länet. Region Stockholm är en av Sveriges största arbetsgivare med cirka 47 000 medarbetare.

Region Stockholm finns till för länets invånare och under ett normalt dygn

- besöker 12 900 en husläkarmottagning
- kontakter 17 000 övrig primärvård inklusive distanskontakter
- föds 80 barn på en förlossningsklinik
- besöker 1 400 patienter en akutmottagning
- besöker 160 500 personer 1177.se
- görs två miljoner resor med kollektivtrafiken
- reser 600 000 personer i kollektivtrafiken
- använder 11 000 personer sjuk- och färdtjänst
- reser 30 000 resenärer med kollektivtrafik till sjöss (gäller sommardagar)
- kan 60 000 konstverk upplevas i Region Stockholms lokaler
- ser 800 barn och unga en scenkonstföreställning med subventionsstöd från Region Stockholm.

1.2 Verksamhetens utveckling

År 2023 redovisade Region Stockholm ett negativt resultat efter många år med överskott. Årets resultat uppgick till -1 011 miljoner kronor. Pågående krig och kriser i omvärlden har under 2023 påverkat världsekonomin och den svenska ekonomin. Det negativa resultatet förklaras främst av en hög inflation, vilket innebär ökade kostnader för personal och pensioner. De positiva resultaten under dessa fyra år förklaras främst av ökade skatteintäkterna och statsbidrag, samtidigt som kostnaderna inte har ökat i motsvarande takt.

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

Flerårsöversikt	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter	30 784	30 358	31 376	29 794	25 036
Verksamhetens kostnader	-116 872	-109 126	-100 098	-100 011	-96 220
Årets resultat	-1 011	4 965	1 821	5 802	1 497
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	97 028	92 760	87 970	84 905	81 418
Resultatets andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	-1,0 %	5,4 %	2,1 %	6,8 %	2,1 %
Soliditet	15,6 %	17,3 %	14,9 %	13,3 %	9,7 %
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser	2,3 %	3,3 %	-0,4 %	-2,6 %	-7,1 %
Investeringar	16 761	13 013	11 026	10 916	11 923
Självfinansieringsgrad	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Räntebärande skulder	46 556	48 316	53 503	55 290	58 015
Antal helårsarbeten	44 958	44 114	44 033	43 533	43 561

Årets negativa resultat blev bättre än förväntat och översteg budget med 2,4 miljarder kronor. Ekonomin har visat sig starkare än budgeterat, vilket främst beror på att de samlade skatteintäkterna är 2,8 miljarder kronor högre, vilket beror på 1 735 miljoner kronor i högre skatteintäkter och 1 091 miljoner kronor lägre kostnader för utjämningsystemet. Detta ger ett bättre utgångsläge för kommande budgetår i ett läge då de ekonomiska förutsättningarna för 2024 är ansträngda. Region Stockholms soliditet, den långsiktiga betalningsförmågan, har förbättrats succesivt de senaste åren vilket främst förklaras av de positiva resultaten, även om 2023 redovisade en något lägre soliditet jämfört med 2022. Regionens räntebärande skulder minskade under året med cirka 1,7 miljarder kronor och uppgick per den sista december 2023 till 46,6 miljarder kronor.

Region Stockholms personalvolym mätt i antal helårsarbeten¹ har under de senaste fem åren ökat något med i snitt 0,9 procent per år. Ökningen förklaras av ökat behov av personal i hälso- och sjukvården med anledning av ökat vårdbehov samt uppdraget 2023 om att minska inhyrning av personal.

1.3 Måluppfyllelse 2023

I Budget 2023 har regionfullmäktige beslutat om fyra inriktningsmål: God ekonomisk hushållning, Behovsstyrd hälso- och sjukvård av god kvalitet, En hållbar regional utveckling och God och hållbar arbetsgivare.

Inriktningsmålen konkretiseras med nämndspecifika och verksamhetsspecifika mål. Varje nämnd- och verksamhetsspecifikt mål har

¹ Helårsarbeten avser avtalad tid (närvaro och frånvaro) i förhållande till det individuella heltidsmättet för antalet dagar under perioden. Under 2023 fastställdes en enhetlig definition för begreppet helårsarbeten. Ett nytt visualiseringsverktyg innebar också att redovisningen av helårsarbeten blev mer korrekt.

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

en eller flera indikatorer som används för att bedöma hur nämnder och bolag uppnår regionfullmäktiges mål.

Den samlade bedömningen är att Region Stockholm uppnår en god ekonomisk hushållning 2023 då en majoritet av inriktningsmålen uppnåddes eller uppnåddes delvis. Under 2023 har Region Stockholms nämnder och bolag aktivt arbetat för att bidra till att regionfullmäktiges mål uppnås.

Målen och indikatorerna redogörs för vidare under kapitel God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.

Inriktningsmål och nämnd- och verksamhetsspecifika mål	Måloppfyllelse
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING	Uppnås ●
Ett resultat i balans	Uppnås ●
Hållbar investeringsutveckling	Uppnås ●
BEHOVSSTYRD HÄLSO- OCH SJUKVÅRD AV GOD KVALITET	Uppnås ej ●
En hälso- och sjukvård av god kvalitet	Uppnås ej ●
Region Stockholm bidrar till att förbättra folkhälsan för alla	Uppnås ej ●
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING	Uppnås ●
Region Stockholms verksamheter har år 2035 minimerat sina utsläpp av skadliga ämnen	1)
Region Stockholm stärker ett hållbar resande så att klimatpåverkan från transporter minskar	Uppnås ●
Fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet	Uppnås ●
Uppnå strukturerad styrning av Region Stockholms verksamheter	Uppnås ej ●
Region Stockholm är tillgänglig för alla och bemötandet likvärdigt	Uppnås ●
Till år 2030 har Region Stockholms totala klimatpåverkan halverats jämfört med 2019	Uppnås ej ●
Region Stockholms måltider främjar hälsa och är hållbara	Uppnås ●
Utformning av de fysiska miljöerna i Region Stockholms verksamheter är hållbara och hälsofrämjande	1)
2035: Flöden i Region Stockholms verksamheter är cirkulära	1)
2035: Region Stockholms verksamheter är resilienta	Uppnås ej ●
Kärnverksamhet ska prioriteras	Uppnås ●
Hög innovations- och digitaliseringsgrad	Uppnås ●
En av Europas ledande forskningsregioner inom forskning som syftar till bättre hälsa	Uppnås ●
Regional utveckling för en attraktiv tillväxtregion	2)
Bidra till ett transporteffektivt samhälle i Stockholmsregionen	2)
Stockholmsregionen ska vara Europas mest attraktiva tillväxtregion	Uppnås ej ●
GOD OCH HÅLLBAR ARBETSGIVARE	Uppnås delvis ●
Region Stockholm – attraktiv arbetsgivare	Uppnås ej ●
Systematisk kompetensförsörjning	Uppnås ●

¹⁾ För samtliga indikatorer under målet sker en nollmätning under 2023 då indikatorerna mäts för första gången och har därmed inte tilldelats någon vikt, varför de inte ingår som en del i måloppfyllelsen.

²⁾ Det har inte gått att göra en bedömning av måloppfyllelse då för få indikatorer har gått att mäta i samband med årsbokslutet och utgår därmed från bedömning av måloppfyllelsen.

2 Händelser av väsentlig betydelse

2.1 Utmanande ekonomiskt läge

Under 2023 har inflationen fortsatt att vara hög, vilket har påverkat allt ifrån löneökningar och pensioner till kostnadsutvecklingen för inköp. Konsumentprisindex steg med historiskt höga 8,5 procent. Avtalsrörelsen resulterade i ett ”märke” på 4,1 procent, vilket i nominella tal är högt, och betydligt högre än vad förvaltningar och bolag hade räknat med i sina verksamhetsplaner inför 2023. Även pensionskostnaderna ökade mer än budget på grund av inflationen.

Med anledning av den höga kostnadsutvecklingen har nämnder och bolag under 2023 arbetat med effektiviseringar och åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans.

2.2 Gemensam åtgärdsplan och stärkt styrning av hälso- och sjukvården

Arbetet med den gemensamma åtgärdsplanen har bedrivits i fyra gemensamma områden: kapacitetsplanering, minskad inhyrning, omställning till primärvård samt minskad administration. Några av de aktiviteter som har genomförts under året är en implementering av en gemensam kapacitetsplaneringsmodell.

För att minska beroendet av inhyrd personal har samtliga direktupphandlingar avslutats. Inom hälso- och sjukvården har kostnaden för den inhyrda personalen minskat med 29 procent, motsvarande 348 miljoner kronor. För hela Region Stockholm var kostnaden för inhyrd personal 361 miljoner kronor lägre än 2022. De största minskningarna finns hos Södersjukhuset AB med 65 procent och Danderyds sjukhus AB med 60 procent.

Den 20 februari 2024 beslutade regionstyrelsen enligt förslaget om enklare och tydligare styrning av den egenägda vården i Region Stockholm (RS-2023-0146). Förslaget som är ett resultat av den parlamentariska utredning som tillsattes genom ett uppdrag i budget 2023 innebär att akutsjukhusen inte längre ska vara aktiebolag utan övergå till att bli egna förvaltningar under en nyinrättad nämnd. De bolag som föreslås bli förvaltningar är Danderyds Sjukhus, Södersjukhuset, Södertälje Sjukhus, S:t Eriks Ögonsjukhus samt AISAB.

2.3 Omställningsplan - för vårdval

Under 2023 har hälso- och sjukvårdsnämnden arbetat med att ta fram en omställningsplan för att revidera och avskaffa vårdval som en del i arbetet med att göra hälso- och sjukvården mer behovsstyrd. Till uppdraget har

flera andra budgetuppdrag knutits såsom att utreda och genomföra kostnadsreducerade åtgärder inom den specialiserade öppenvården. I ett första steg genomlystes samtliga vårdval utifrån en mängd indikatorer, och de vårdvalen med störst utmaningar utreddes. Den slutgiltiga omställningsplanen, som beslutades av hälso- och sjukvårdsnämnden respektive primärvårdsnämnden i juni 2023, identifierar en ny inriktning för 13 vårdval (fördelat på tio vårdval under hälso- och sjukvårdsnämndens ansvar och tre under primärvårdsnämndens ansvar). Under hösten påbörjades arbetet med att implementera omställningsplanen för åtta vårdval och ta fram underlag till beslut om ny avtalsform alternativt reviderat förfrågningsunderlag.

2.4 Region Stockholm fick fem nya tillstånd för högspecialiserad vård

Nämnden för nationell högspecialiserad vård, fattade i maj 2023 beslut om tillstånd för sju vårdområden. Inom fem av dem fick Region Stockholm uppdrag: Resttillstånd efter polio, tarmrehabilitering av barn, avancerad bäckenkirurgi, svåra hudsymtom och vård vid tarmsvikt hos vuxna. Nationell högspecialiserad vård är vård som är komplex eller sällan förekommande. Den får bedrivas vid som mest fem enheter i landet och Nämnden för högspecialiserad vård leder arbetet med att koncentrera vården. Syftet är att vårdgivaren ska kunna upprätthålla kompetens i hela det multidisciplinära teamet, ha möjlighet att utveckla och hålla en god kvalitet på vården utan att tillgängligheten begränsas.

2.5 Epidemi- och pandemiberedskapsplanen har uppdaterats

I maj 2023 fastställde regionfullmäktige en uppdaterad epidemi- och pandemiberedskapsplan (RS 2022-0548). Erfarenheter från covid-19 pandemin hade visat på krav på förbättrad struktur i förhållande till befintlig pandemiplan och epidemiberedskapsplan och på nödvändigheten till en robust beredskap på fler områden. Innehållet genomgick därför en genomgripande revision. Den nya epidemi- och pandemiplanen innehåller bland annat beskrivningar avseende planering för vaccination, smittspårning, provtagning och diagnostik under en pandemi. Regionens epidemi- och pandemiplan är ett styrande dokument som är underställt Krisberedskapsplan och Regional katastrofmedicinsk beredskapsplan för Region Stockholm (RS 2019-1092).

2.6 Ny förlossning på Sankt Görans sjukhus

Den nya förlossningskliniken, BB S:t Görän, öppnade den 1 april på S:t Görans sjukhus i Stockholm. Kliniken är ett viktigt tillskott i länets förlossningsvård. BB S:t Görän kommer inledningsvis att ha plats för cirka

2 000 förlossningar per år och förlossningsvård finns nu på sju sjukhus i Region Stockholm.

2.7 Region Stockholm tar över ambulanssjukvården i egen regi

Region Stockholm kommer att successivt gå över till att driva all ambulanssjukvård och jour- och akutläkarverksamhet i egen regi. Formellt beslut om detta fattades i hälso- och sjukvårdsnämnden den 29 augusti, 2023 (RS 2023-0665). De upphandlade avtalen fasas ut och uppdraget kommer att hanteras av Ambulanssjukvården i Storstockholm AB (AISAB), som är regionens egna bolag för så kallade prehospitala tjänster.

2.8 Nytt avtal för pendeltågstrafik

I november beslutade trafiknämnden och MTR gemensamt att avsluta pendeltågsuppdraget i förtid. Detta då leveranserna sedan ett drygt år inte nått förväntade nivåer. Orsakerna har främst varit en omfattande nationell brist på lokförare, som också har påverkat pendeltågstrafiken, samt brister i underhållsverksamheten.

Region Stockholm och SJ har tecknat ett avtal för driften av pendeltågstrafiken från den 3 mars 2024. Avtalet sträcker sig över två år och ger SJ totalansvar för pendeltågen, inklusive trafik, underhåll och service. Avtalet innebär en framtidssäkrad pendeltågstrafik, men det kommer att ta tid innan trafiken kan köras med full kapacitet.

2.9 Stöd till Ukraina samt stärkt arbete med beredskapsfrågor

Det har snart gått två år sedan Rysslands invasion av Ukraina. Ända sedan kriget inleddes har Region Stockholm bidragit med stödinsatser genom bland annat donationer av fordon, sjukvårdsmaterial och medicinsk utrustning. En viktig del i Region Stockholms arbete är också att vara ett stöd till de som flytt från Ukraina och nu befinner sig i Stockholms län.

Med anledning av det rådande säkerhetsläget har Region Stockholm förstärkt arbetet med civil beredskap. Detta arbete innefattar bland annat kompetenshöjning, krigsplacering, säkerhetsskydd, försörjningsberedskap och en robust IT i Region Stockholms verksamheter.

2.10 Utmärkelser och framgångar

Karolinska Universitetssjukhuset har rankats som det sjätte bästa sjukhuset i världen och det högst rankade sjukhuset i Europa, enligt en årlig ranking av tidskriften Newsweek. Rankningen baseras på fyra källor: rekommendationer från experter inom hälsosektorn, patientenkäter,

kvalitetsmått och patientbedömningar av behandlingens nytta och livskvalitet efter vård.

Utvärderingen är betydelsefull för fördelningen av statliga ALF-medel². Karolinska Institutet och Region Stockholm har gemensamt arbetat för att ytterligare stärka den kliniska forskningen och utvecklingen av vården i regionen.

Samverkansorganisationen Karolinska Institutet-Region Stockholm får också toppbetyg i Socialstyrelsens utvärdering av universitetssjukvården. Forskning är Stockholmsregionens starkaste område, men även innovation, pedagogisk utbildning och samverkan med patienter och närstående lyfts fram.

Stockholms kollektivtrafiksystem rankas som den tredje bästa i världen enligt en global rapport från den amerikanska konsultfirman Oliver Wyman och University of California, Berkeley. Rapporten fokuserar på delar som närheten till kollektivtrafiken för resenärer, nivån på biljettpriser, reshastighet, hur man hanterar trängsel samt kollektivtrafikens hållbarhetsaspekter.

Patientnämndens förvaltning kom på första plats, bland mindre företag/organisationer i Sverige, i tävlingen Great place to work. I tävlingen mäts personalens nöjdhet, engagemang och delaktighet.

Film Stockholms samproduktioner fick stora framgångar på 2023 års Guldbagge-gala. Filmen Paradiset brinner av Mika Gustafson prisades som bästa film och Axel Peterséns Syndabocken tog hem sju Guldbaggar.

Klimatarena Stockholm har etablerats som en långsiktig samverkansplattform för att minska utsläpp av växthusgaser från bygg- och anläggningssektorn. Klimatarena Stockholm har tilldelats priset Årets Förebyggare på Återvinningsgalan 2023 för sitt arbete med att främja återbruk och materialåtervinning inom bygg- och anläggningsprojekt. Samverkansorganisationen Karolinska Institutet-Region Stockholm har fått bra betyg från Vetenskapsrådet när det gäller klinisk forsknings samhälls- och patientnytta. Vetenskapsrådet har bedömt tre områden: vetenskaplig produktion, forskningens kliniska betydelse och samhällsnytta samt förutsättningar för forskningen. KI-Region Stockholm får bedömningen ”mycket hög kvalitet” när det gäller vetenskaplig produktion samt ”god–hög kvalitet” för de andra två områdena.

² ALF-avtalet är ett avtal mellan staten och de sju regioner som ansvarar för läkarutbildning. Avtalet reglerar samarbetet inom områdena utbildning av läkare, klinisk forskning och utvecklingen av vården.

2.11 Samarbetsavtalet mellan Region Stockholm och Region Gotland uppdateras och förlängs

Hälso- och sjukvårdsnämnden i Region Stockholm har beslutat att uppdatera samarbetsavtalet för vård med Region Gotland. Det nya avtalet bygger på det övergripande samverkansavtalet inom sjukvårdsregionen Stockholm-Gotland.

Samarbetet mellan Region Stockholm och Region Gotland, som pågått länge, syftar till att gemensamt hantera utmaningar inom hälso- och sjukvården på ett resurseffektivt sätt. Eftersom Region Stockholm är landets största region och Region Gotland är den minsta, är samarbetet avgörande för att säkerställa vård på lika villkor för invånarna. Region Stockholm ansvarar för högspecialiserad vård och specialistvård för remitterade patienter inom sjukvårdsregionen.

2.12 Nytt näringslivsråd möter Stockholms utmaningar

Stockholmsregionen har etablerat ett näringslivsråd för att stärka näringslivets förutsättningar och internationella konkurrenskraft. Rådet, ledd av regionstyrelsens ordförande, består av företagsledare som representerar olika branscher i Stockholmsregionen.

2.13 Nytt program ska säkra tillgång till service på landsbygden och skärgården

Ett nytt regionalt serviceprogram för landsbygds- och skärgårdsområdena i Stockholmsregionen har antagits av klimat- och utvecklingsnämnden (KRN 2023-0143). Programmet syftar till att säkerställa kommersiell service för över 160 000 invånare utanför tätorterna genom att prioritera tillgängligheten till dagligvaror, drivmedel, postombud, apoteksombud och grundläggande betaltjänster.

I december 2023 undertecknades ett nytt avtal (KRN 2023-0174) mellan Region Stockholm och Skärgårdsstiftelsen för åren 2024 till och med 2027 och innebär att Region Stockholm fortsatt garanterar en långsiktig finansiering för stiftelsen.

3 Regionkoncernen

3.1 Regionkoncernen

Region Stockholm är organiserad i en nämndorganisation samt dotterbolag som är samlade i två aktiebolagsrättsliga koncerner. I Norrtälje bedrivs sjukvård och omsorg genom ett kommunalförbund i samverkan med Norrtälje kommun. I tabellen nedan anges de nämnder och bolag som

**ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM**

ingår i Region Stockholms verksamhet och i den sammanställda redovisningen. Inom parentes framgår Region Stockholms ägarandel.

Regionkoncernen		
Regionen	Koncernbolag m.m.	
Regionfullmäktige, nämnder och styrelser <ul style="list-style-type: none"> • Regionstyrelsen • Hälso- och sjukvårdsnämnden • Primärvårdsnämnd • Patientnämnden • Stockholms läns sjukvårdsområde • Karolinska Universitetssjukhuset • Trafiknämnden • Kulturnämnden • Fastighets- och servicenämnden • Klimat- och regionutvecklingsnämnd • Revisorskollegiet 	Landstingshuset i Stockholm AB (100 %) <ul style="list-style-type: none"> • Södersjukhuset AB • Danderyds Sjukhus AB <ul style="list-style-type: none"> ◦ Barnbördshuset Stockholm AB (49 %) • Södertälje Sjukhus AB • S:t Eriks Ögonsjukhus AB • Folktandvården Stockholms län AB • Ambulanssjukvården i Storstockholm AB • Tobiasregistret AB • MediCarrier AB • Locum AB • Film Stockholm AB 	AB Storstockholms lokaltrafik (100 %) <ul style="list-style-type: none"> • SL Nya tunnelbanan AB • AB SL Finans • SL Älvsjö AB • Waxholms Ångfartygs AB Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (50 %) <ul style="list-style-type: none"> • TioHundra AB

3.2 Organisationsförändringar

En ny politisk organisation började gälla från och med den 1 januari 2023. Fyra nya utskott inrättades under regionstyrelsen, samt ett psykiatriutskott under hälso- och sjukvårdsnämnden. En ny primärvårdsnämnd samt en klimat- och regionutvecklingsnämnd inrättades. Samtidigt upphörde klimat- och hållbarhetsnämnden, tillväxt- och regionplanenämnden, vårdens kunskapsstyrningsnämnd samt färdtjänstnämnden.

Regionfullmäktige beslutade i december 2022 att verksamheten i AB Stockholm Läns Landstings Internfinans skulle överföras till regionstyrelsen från och med den 1 januari 2023. Bolaget har i januari 2024 avvecklats genom fusion med moderbolaget Landstingshuset i Stockholm AB.

Under året har fastighets- och servicenämnden avyttrat verksamheten Berga Naturbruksgymnasium, med tillhörande medarbetare, fastighet, byggnader och maskiner med mera.

I februari 2024 beslutade regionstyrelsen om att förvärva Medhelp sjukvårdsrådgivning AB vilket beräknas fastställas i regionfullmäktige under våren 2024.

3.3 Uppdragsföretag

Ett uppdragsföretag är en juridisk person till vilken Region Stockholm har överlämnat en viss angelägenhet med stöd av kommunallagen. Dessa

företag ingår bara i regionkoncernens resultat- och balansräkningar när eventuella utbetalade bidrag redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Nedanstående sammanställning omfattar de större uppdragsföretagen.

Uppdragsföretag

**Samägda juridiska personer
med betydande inflytande³**

- ALMI Företagspartner i Stockholm Sörmland AB (40,5 %)
- Mälardalstrafik AB (35 %)
- Samordningsförbund (25 %)⁴
- Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (22,6 %)

**Samägda juridiska personer
utan betydande inflytande**

- Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling (14,3 %)

3.4 Entreprenader

Region Stockholms entreprenader är de angelägenheter som bedrivs av en annan juridisk person än de nämnder och bolag som ingår i regionkoncernen. Region Stockholms trafikverksamhet bedrivs till 100 procent av externa entreprenörer medan 41 procent av hälso- och sjukvården bedrivs av externa vårdgivare.

4 Styrning och uppföljning av Region Stockholms verksamhet

Region Stockholms arbete med mål, planering, uppföljning, analys, åtgärder och intern kontroll bygger på en gemensam grund, som sammanfattas i policyn Integrerad ledning och styrning (RS 2020-0740). Policyn omfattar hela koncernen Region Stockholm, det vill säga samtliga nämnder och bolag. I Region Stockholms budget fastställer regionfullmäktige vision, inriktningsmål, verksamhets- och nämnds specifika mål och indikatorer.

Region Stockholm styrs av regionfullmäktige som beslutar om budget, vilket är Region Stockholms främsta styrande dokument.

Nämnder och bolag har ett självständigt ansvar för att det som regionfullmäktige har beslutat genomförs inom tilldelade ramar och i enlighet med regionfullmäktiges samtliga styrande dokument.

Regionstyrelsen ansvarar för uppsikt över nämnder och bolag, vilket innebär att regionstyrelsen löpande ska följa upp och analysera nämndernas och bolagens arbete med de uppdrag som fastlagts av regionfullmäktige, samt följa att arbetet bedrivs inom beslutade ekonomiska ramar.

³ Avser samägda juridiska personer med en ägarandel som överstiger 20 procent.

⁴ Region Stockholm ingår i åtta samordningsförbund tillsammans med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och kommunerna i regionen.

I samband med delårs- och årsrapporter gör regionstyrelsen en utökad uppföljning av nämnders och bolags måluppfyllelse, genomförandet av regionfullmäktiges beslut, verksamhetens effektivitet samt i årsrapporten efterlevnad av styrande dokument. Vid avvikelser kan regionstyrelsen begära in ytterligare uppgifter, uppmana nämnder och bolag att vidta åtgärder eller vid väsentliga avvikelser föreslå regionfullmäktige att vidta åtgärder.

Bolagen har inte rapporterat några väsentliga avsteg från kommunala ändamålen, ägardirektiv eller befogenheter i sina verksamhetsberättelser för 2023.

Regionledningskontorets samlade bedömning är att samtliga bolag har bedrivit en verksamhet som är förenligt med det kommunala ändamålet och i enlighet med ägardirektiven.

4.1 Intern kontroll

Arbetet med intern kontroll utgår från reglementet, policy för integrerad ledning och styrning (RS 2020-0740) och den regionövergripande riktlinjen för intern kontroll (RS 2022-0326).

Region Stockholms nämnder och bolag ansvarar för att den interna kontrollen är tillräcklig och för att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Det innebär att verksamheten ska bedrivas säkert, effektivt, ändamålsenligt och inom fastställda ekonomiska ramar, att rapporteringen ska vara tillförlitlig samt att lagar, föreskrifter, avtal, styrande dokument och beslut ska efterlevas. I detta ingår att arbeta systematiskt med att förutse samt proaktivt hantera och kommunicera risker, möjligheter, åtgärder och kontroller.

I enlighet med riktlinjen för internkontroll för Region Stockholm, (RS 2022-0326), har respektive nämnd och bolag följt upp riskbedömningen från verksamhetsplanen med tillhörande åtgärder och kontroller.

4.1.1 Visselblåsarfunktion

I Region Stockholm finns en visselblåsarfunktion, som regionstyrelsen ansvarar för, till vilken alla förtroendevalda och anställda i Region Stockholm kan anmäla allvarliga missförhållanden.

En anmälan har lett till polisanmälan. Åtgärder har i vissa fall vidtagits i verksamheter för att åtgärda det problem som rapporterats.

4.2 Mål och uppdrag

Regionfullmäktige har fattat beslut om vision, inriktningsmål samt verksamhets- och nämndspecifika mål med tillhörande indikatorer. Indikatorer är de mätetal som används för att bedöma hur nämnder och bolag uppnår regionfullmäktiges mål. För var och en av indikatorerna fastställs ett målvärde och en vikt som speglar indikatorns betydelse.⁵ För varje mål viktas indikatorerna med en totalsumma om 100 procent.

Bedömning av måluppfyllelse mäts på koncernnivå genom det samlade resultatet från viktningen och visar om målet har uppnåtts, uppnåtts delvis eller inte uppnåtts. Ett mål är uppnått om summan av vikterna som uppnås uppgår till mer än 50 procent medan ett mål är delvis uppnått om summan av vikterna som uppnås uppgår till exakt 50 procent. Indikatorer som inte har gått att mäta i årsredovisningen exkluderas från målbedömningen.

Regionfullmäktige har beslutat om uppdrag som ska genomföras för att bidra till Region Stockholms måluppfyllelse. Under året har nämnderna och bolagen hanterat 150 fullmäktigeuppdrag, av vilka 83 har rapporterats vara genomförda. Uppdragen har följts upp i samband med delårs- och årsrapportering. Av de 66 uppdrag som inte har genomförts beräknas 43 kunna avslutas under 2024. För 23 av de 66 uppdragen har tidplan för genomförande inte kunnat anges, detta avser främst vilande försäljningsuppdrag och uppdrag som kräver långsiktigt arbete.

5 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Region Stockholm ska långsiktigt över flera budgetperioder ha en god ekonomisk hushållning för att säkerställa ekonomisk stabilitet samtidigt som länets invånare får en tillgänglig vård med god kvalitet och en tillförlitlig kollektivtrafik. Region Stockholms budget ska innehålla långsiktiga finansiella mål och verksamhetsmässiga mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Regionfullmäktige har i Budget 2023 för Region Stockholm beslutat om en vision med fyra inriktningsmål: God ekonomisk hushållning, Behovsstyrd hälso- och sjukvård av god kvalitet, En hållbar regional utveckling samt God och hållbar arbetsgivare.

Inriktningsmålen mäts med 17 verksamhetsspecifika mål och fem nämndspecifika mål. Till målen har regionfullmäktige beslutat om 93

⁵ Fem indikatorer har i Budget 2023 inte tilldelats ett målvärde eller vikt då nollmätning sker 2023 på grund av att indikatorerna mäts för första gången.

indikatorer. Av dessa uppnår 41 indikatorer sitt målvärde och 32 indikatorer uppnår inte sitt målvärde för 2023. För 20 indikatorer har det inte gått att göra en bedömning av indikatorerna då de saknar aktuellt utfall i samband med årsrapporteringen.

Den samlade bedömningen är att Region Stockholm uppnår en god ekonomisk hushållning 2023 då en majoritet av inriktningsmålen uppnås eller uppnås delvis. Under 2023 har Region Stockholms nämnder och bolag aktivt arbetat för att bidra till att regionfullmäktiges mål uppnås.

5.1 God ekonomisk hushållning

Inriktningsmålet har två verksamhetsspecifika mål. Inriktningsmålet uppnåddes för året då båda målen uppnåddes.

5.1.1 Ett resultat i balans

Målet styr mot att Region Stockholms verksamheter ska uppnå budgeterade resultatkrav. Målet mäts med en indikator, som har uppnåtts under året.

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måloppfyllelse
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING					
Ett resultat i balans					
Ett positivt resultat för Region Stockholm enligt balanskravet	4 810 mkr	-1 091 mkr	≥ -3 456,2 mkr	100%	Uppnås ●

Utfallet för indikatorn, Ett positivt resultat enligt balanskravet, uppgick till -1 091 miljoner kronor, vilket motsvarar årets resultat exkluderat reavinster på 80 miljoner kronor. I samband med att Budget 2023 fastställdes av regionfullmäktige åberopades synnerliga skäl med anledning av inflationens effekt på pensionsskulden. Indikatorn uppnådde sitt målvärde utifrån det negativa resultat som budgeterats för 2023.

5.1.2 Hållbar investeringsutveckling

Målet styr mot att Region Stockholm investerar i en sådan omfattning att Region Stockholms anläggningstillgångar kan säkras och omhändertas på ett hållbart sätt, så att inte en för stor låneskuld byggs upp till följd av investeringarna.

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måloppfyllelse
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING					
Hållbar investeringsutveckling					
Finansiering av Region Stockholms driftskostnader och ersättningsinvesteringar ska ske inom koncernens kassaflöde	100%	100%	100%	25%	Uppnås ●
Självfinansieringsgrad av investeringsutgifter	100%	100%	≥ 58%	25%	Uppnås ●

ÅRSREDOVISNING 2023
 FÖR REGION STOCKHOLM

 Diarienummer
 RS 2023-0819

Kapitalkostnadernas andel av Region Stockholms totala intäkter	6,6%	6,6%	≤ 8,0%	25%	Uppnås ●
Andel räntebärande skulder justerat för kassalikviditet i förhållande till de totala intäkterna	37%	33%	≤ 50%	25%	Uppnås ●

Målet mäts med fyra indikatorer. Syftet är att bedöma om investeringar har kunnat finansieras med egen likviditet, samt att bedöma vilken ekonomisk effekt som investeringar har på avskrivningar och räntekostnader. Därtill redovisas utvecklingen av räntebärande skulder i förhållande till Region Stockholms intäkter. Då samtliga indikatorer uppnåtts har också målet om en hållbar investeringsutveckling uppnåtts.

5.2 Behovsstyrd hälso- och sjukvård av god kvalitet

Region Stockholms hälso- och sjukvård ska vara tillgänglig och säker med patienters behov i fokus. Hälso- och sjukvården ska vara av god kvalitet och bidra till en förbättrad folkhälsa.

Inriktningsmålet har ett verksamhets specifikt mål och ett nämndspecifikt mål. Inriktningsmålet uppnåddes inte för året då ett mål inte uppnåddes och ett mål uppnåddes delvis.

5.2.1 En hälso- och sjukvård av god kvalitet

Målet för hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen, där den som har det största behovet ges företräde till vården. Därtill ska hälso- och sjukvården vara effektiv och använda tillgängliga resurser på bästa sätt.

Vård på rätt plats

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måloppfyllelse
BEHOVSTYRD HÄLSO- OCH SJUKVÅRD AV GOD KVALITET					
En hälso- och sjukvård av god kvalitet					
Vård på rätt plats: Andel besök på närakuter av det totala antalet besök på närakuter och akutsjukhusens akutmottagningar	45% ¹⁾	46%	≥ 51%	8%	Uppnås ej ●
Vård på rätt plats: Andel besök på husläkarmottagning av totalt antal öppenvårdsbesök	32%	31%	32%	8%	Uppnås ej ●

¹⁾ Jämförelseåret 2022 har justerats med anledning av ny mätmetod för indikatorn. Tidigare ingick husläkarjourerna i mätningen och indikatorns utfall 2022 uppgick till 47,2 procent enligt tidigare mätmetod.

Närakuterna är en del i framtidsplanens beslut om utflytt av vård från akutsjukhusen till den nära vården. Akutsjukhusen ska fokusera på att omhänderta de svårast sjuka patienterna medan närakuterna ska avlasta akutsjukhusens akutmottagningar och omhänderta de patienter som inte

kräver akutmottagningarnas speciella resurser samt ge ökad tillgänglighet till specialiserad vård.

Närakuternas andel av det totala antalet akuta besök har ökat från 45 procent till 46 procent, vilket är fem procentenheter under målvärdet på 51 procent. Förändrade besöksmönster mellan akutsjukhusens akutmottagningar och närakuterna efter pandemin har påverkat besöksutvecklingen negativt. Kommunikationsinsatser till länets invånare om närakuterna är nödvändiga för att styra patienterna till rätt vårdnivå.

Vård i rätt tid

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måluppfyllelse
BEHOVSSTYRD HÄLSO- OCH SJUKVÅRD AV GOD KVALITET					
En hälso- och sjukvård av god kvalitet					
Vård i rätt tid: Andel patienter som vistas högst 4 timmar på akutmottagning	37%	42%	≥ 50%	7%	Uppnås ej ●
Vård i rätt tid: Medianväntetid till första läkarbedömning på akutmottagning, alla patienter	66	65	52	7%	Uppnås ej ●
Vård i rätt tid: Andel patienter som får medicinsk bedömning inom tre dagar på husläkarmottagning	93%	94%	≥ 90%	7%	Uppnås ●
Vård i rätt tid: Andel väntande till första besök inom 30 dagar hos specialist	58%	59%	≥ 70%	7%	Uppnås ej ●
Vård i rätt tid: Andel väntande till behandling inom 90 dagar hos specialist	70% ¹⁾	72%	≥ 80%	7%	Uppnås ej ●

¹⁾ Jämförelseåret 2022 har justerats med anledning av ny mätmetod för indikatorn. Från och med delårsbokslutet 2023 är urvalet förändrat. Neuropsykiatriska utredningar har exkluderats i linje med den nationella väntetidsuppföljningen och följs numera upp separat. Behandling inom barn- och ungdomspsykiatri (BUP) har inkluderats. Enligt tidigare mätmetod uppgick indikatorns värde 2022 till 66 procent.

Den totala vistelsetiden räknas från ankomst till akutmottagningen till dess att patienten lämnar akutmottagningen. Den totala vistelsetiden påverkas inte bara av själva akutmottagningen utan också av flera andra faktorer både inom och utanför akutsjukhuset, såsom ledtider till undersökningar och väntetid till transport.

Exempel på planerade åtgärder för att minska vistelsetiderna på akutmottagning är att utöka antalet vårdplatser samt att anställa fler sjuksköterskor. Andra åtgärder som vidtas är förstärkning av sjuktransporter till geriatrik eller särskilt boende. Vidare har brist på sjuksköterskor på akutmottagningarna påverkat triagering och förberedelse av patienten innan läkarbesök, vilket har förlängt vistelsetiderna. Sammantaget har dessa orsaker bidragit till att målvärdet för indikatorn inte har uppnåtts under 2023.

Andelen vårdsökande som får medicinsk bedömning inom tre dagar på husläkarmottagning har befunnit sig på en stabil nivå på drygt 90 procent sedan 2019, även under pandemin, trots begränsad kapacitet på vårdcentralerna. Under året uppnåddes målvärdet då resultatet blev 94 procent, vilket är en procentenhet högre än föregående år.

Andelen väntande patienter som har väntat högst 30 dagar på första besök hos specialist var 59 procent för året, vilket innebär att målvärdet på minst 70 procent inte uppnåddes. Resultatet är en förbättring med en procentenhet jämfört med 2022.

Målvärdet avseende andel väntande inom 90 dagar till behandling hos specialist har inför 2023 höjts från 77 procent till 80 procent. Målvärdet uppnåddes inte för året då utfallet var 72 procent, men det var en förbättring jämfört med föregående år då utfallet var 70 procent.

Säker vård

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måloppfyllelse
BEHOVSSTYRD HÄLSO- OCH SJUKVÅRD AV GOD KVALITET					
En hälso- och sjukvård av god kvalitet					
Säker vård: Förekomsten av vårdrelaterade infektioner	N/A	4,6%	≤ 4,4%	7%	Uppnås ej ●
Säker vård: Akuta återinskrivningar inom 7 dagar inom slutenvården (för personer 80+)	6,9%	6,3%	≤ 7,5%	7%	Uppnås ●
Säker vård: Antibiotikaföreskrivning (antalet uthämtade antibiotikarecept per 1000 invånare)	248	269	≤ 250	7%	Uppnås ej ●
Säker vård: Suicidriskbedömning av nya patienter inom psykiatrisk öppenvård	82%	85%	82%	7%	Uppnås ●

Vårdrelaterade infektioner är den vanligast förekommande vårdskadan. Vårdgivarnas aktiviteter för att motverka vårdrelaterade infektioner har sammanställts och diskuterats i en regional arbetsgrupp för vårdhygien i syfte att sprida verkningfulla angreppssätt. Riktlinjerna för att minska vårdrelaterade infektioner och smittspridning är ett stödjande kunskapsunderlag för alla vårdgivare i Region Stockholm, men också ett styrande dokument för uppföljning av åtgärder inom sju identifierade insatsområden. Vårdhygien Stockholm är delaktiga i arbetet genom att ge rådgivning och undervisning utifrån riktlinjerna till vårdens medarbetare.

Antalet återinskrivna patienter inom sju dagar för personer 80 år och äldre uppgick till 6,3 procent för året, vilket är bättre än målvärdet om 7,5 procent samt en förbättring jämfört med föregående år. Utfallet har

påverkats av följsamhet till rutinerna om utskrivning från slutenvården samt samverkan mellan hemsjukvård och hemtjänst.

Patientsäkerhetsmålet om max 250 uthämtade antibiotikarecept per 1 000 invånare och år uppnåddes under pandemin då befolkningens ändrade beteende ledde till att färre infektioner spreds i befolkningen och betydligt färre antibiotikarecept hämtades ut. Region Stockholm har under flera år visat på en stadigt sjunkande trend för antalet uthämtade antibiotikarecept, men när effekterna av pandemin har blivit mindre påtagliga har antalet uthämtade antibiotikarecept ökat. Det är särskilt luftvägsantibiotika till barn som har ökat. På nationell nivå hämtades det ut 270 antibiotikarecept per 1 000 invånare under 2023.

Effektiv vård

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måloppfyllelse
BEHOVSSTYRD HÄLSO- OCH SJUKVÅRD AV GOD KVALITET					
En hälso- och sjukvård av god kvalitet					
Effektiv vård: Antal avslutade ärenden i 1177 Vårdguidens e-tjänster per 1 000 invånare och månad	95,1	112,4	≥ 62	7%	Uppnås ●
Effektiv vård: Antal utskrivningsklara dagar till kommunen per vårdtillfälle	0,5	0,5	≤ 1,3	7%	Uppnås ●

Användandet av e-tjänsterna på 1177.se har fortsatt att öka, vilket visar att allt fler invånare nyttjar tjänsten. Under 2023 har både antalet inkommande och avslutade ärenden varit betydligt fler än tidigare år. Alla tjänster har generellt ökat i användning, vilket är en fortsättning på den trend som setts de senaste åren. I november 2023 nåddes en toppnotering av både antalet inkommande och antalet avslutade ärenden, då det inkom över 245 000 ärenden och avslutades över 233 000 ärenden.

Region Stockholms samverkan med länets kommuner är viktig för att säkerställa en god vård till länets invånare. Under 2023 var utskrivningsklara patienter, som inte längre behöver slutenvårdens resurser, i genomsnitt kvar 0,5 dagar på sjukhus per vårdtillfälle inom somatisk slutenvård vilket är bättre än målvärdet om 1,3 dagar och i nivå med föregående år.

Vård med patient i fokus

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måloppfyllelse
BEHOVSSTYRD HÄLSO- OCH SJUKVÅRD AV GOD KVALITET					
En hälso- och sjukvård av god kvalitet					
Vården med patienten i fokus: Helhetsintryck i primärvården	78	79	82	7%	Uppnås ej ●

Region Stockholm deltar årligen i Nationell Patientenkät, som undersöker hur patienter upplevt sina besök i primärvården. Svarsfrekvensen 2023 låg på 38 procent (20 500 patienter), vilket var två procentenheter lägre än 2022 och lägre än riket som helhet (41 procent). Region Stockholms resultat 2023 avseende Helhetsintryck i primärvården är 79 procent, vilket innebär en liten förbättring jämfört med 2022. Indikatorn uppnådde inte målvärdet för 2023 om 82 procent. På riksnivå har resultatet ökat något från 79 till 80 procent.

5.2.2 Region Stockholm bidrar till att förbättra folkhälsan för alla

Målet styr mot en förbättrad folkhälsa och ökad medellivslängd i länet genom att minska riskfaktorer och sjukdomar som bidrar mest till sjukdomsburden. Målet uppnåddes inte för 2023. En av indikatorerna har inte gått att mäta i samband med årsbokslutet och har exkluderats från bedömningen.

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måluppfyllelse
BEHOVSSTYRD HÄLSO- OCH SJUKVÅRD AV GOD KVALITET					
Region Stockholm bidrar till att förbättra folkhälsan för alla					
Andel husläkarmottagningar som bedriver ett aktivt sjukdomsförebyggande arbete	78,8%	75,5%	≥ 80%	34%	Uppnås ej ●
Andelen 19-åringar med kariesfria sidoytor	74,8%	75,5%	≥ 72,5%	33%	Uppnås ●
Skillnaderna i förväntad medellivslängd mellan olika kommuner i länet (RUF5)	N/A	N/A	< 3,4	33%	¹⁾

¹⁾ Det har inte gått att göra en bedömning på om indikatorn uppnår sitt målvärde på grund av att utfall inte finns tillgängligt.

Tidiga insatser vid risk för ohälsa stärker hälsan, kan förhindra sjukdom, förkorta sjukdomsperioden eller lindra sjukdomens grad. Samtal om individens hälsa är centralt och individens egna resurser ska tillvaratas.

Andelen husläkarmottagningar som bedriver ett aktivt sjukdomsförebyggande arbete har under året minskat jämfört med föregående år, från 78,8 procent till 75,5 procent 2023. De flesta rådgivande och kvalificerat rådgivande samtal som genomförs handlar om fysisk aktivitet och matvanor och ett mindre antal samtal rör tobaksbruk och alkoholkonsumtion. Individer med behov av stöd kan hänvisas till Slutaröka-linjen och Alkohollinjen, vilket innebär att dessa personer erbjuds stöd utanför vårdcentralen.

En god tandhälsa är en av förutsättningarna för god folkhälsa. Under året kunde en fortsatt förbättring av tandhälsan ses hos länets 19-åringar jämfört med föregående år.

5.3 En hållbar regional utveckling

Dagens invånare och framtida generationer står i fokus för Region Stockholms arbete med regional utveckling, kollektivtrafik och kultur. Därtill ska Region Stockholm arbeta med beredskap, hållbarhet, digitalisering, forskning och innovation för att säkra och utveckla sina verksamheter.

Inriktningsmålet har tolv verksamhetsspecifika mål och fyra nämndspecifika mål. Inriktningsmålet uppnåddes för året då sju mål uppnåddes. Fem mål har exkluderats från bedömningen då två av målen har för få indikatorer som har gått att mäta i samband med årsbokslutet. Tre av målen har indikatorer där en nollmätning har gjorts 2023 i syfte att framåt kunna mäta utvecklingen.

5.3.1 Region Stockholms verksamheter har år 2035 minimerat sina utsläpp av skadliga ämnen

Målet styr mot att minska utsläppen av farliga ämnen och läkemedel för att bidra till renare vatten och miljö. Målets indikator ingår inte i bedömning av måluppfyllelse, med anledning av att en nollmätning gjordes 2023.

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måluppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Region Stockholms verksamheter har år 2035 minimerat sina utsläpp av skadliga ämnen					
Antal genomförda utfasningsåtgärder	-	N/A	Nollmätning	0%	¹⁾

¹⁾ Indikatorn ingår inte i bedömning av måluppfyllelse då nollmätning har gjorts 2023. Indikatorn saknar utfall till årsbokslutet.

Under året har Region Stockholm med hjälp av hållbarhetskrav i upphandling och i samarbete med andra aktörer främjat mer miljövänliga material och produkter, vilket genomsyrar allt från bygg- och anläggningsprojekt till verksamhetsmaterial. Digitalisering och innovation spelar viktiga roller i miljöarbetet. Ny teknik och nya arbetsätt bidrar till att minska både kemikalieexponering och miljöpåverkan. En nyckelåtgärd för att minimera utsläpp av farliga ämnen har under året varit att minska avfall och utsläpp, vilket inkluderar allt från förbättrad källsortering till strategier för att minska onödig kassation av läkemedel.

5.3.2 Region Stockholm stärker ett hållbart resande så att klimatpåverkan från transporter minskar

Målet styr mot ett hållbart resande i länet genom att stärka kollektivtrafikens konkurrenskraft och främja ett tillgängligt och effektivt resande. Målet uppnåddes för 2023. En av indikatorerna har inte gått att mäta i samband med årsbokslutet och har exkluderats från bedömningen.

Attraktiva resor

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måluppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Region Stockholm stärker ett hållbart resande så att klimatpåverkan från transporter minskar					
Attraktiva resor: Nöjda resenärer	84%	79%	≥ 79%	10%	Uppnås ●
Attraktiva resor: Nöjda resenärer - särskilda persontransporter	88%	90%	≥ 86%	9%	Uppnås ●
Attraktiva resor: Nöjda resenärer - allmän skärgårdstrafik	96%	95%	≥ 94%	9%	Uppnås ●

Andelen nöjda resenärer i allmän kollektivtrafik uppgick 2023 till 79 procent. Utfallet motsvarar målvärdet, men är lägre än resultatet vid samma tid föregående år. Samtliga trafikslag förutom pendeltåg överträffar målnivån.

Pendeltågens utfall bedöms ha påverkats av inställd trafik. I november beslutade trafiknämnden och MTR gemensamt att avsluta pendeltågsuppdraget i förtid. Detta då leveranserna sedan ett drygt år inte nått förväntade nivåer. Orsakerna har främst varit en omfattande nationell brist på lokförare, som också har påverkat pendeltågstrafiken, samt brister i underhållsverksamheten. De allvarliga störningarna i trafiken har medfört att MTR har fått lägre ersättning och tvingats betala viten, i enlighet med MTR:s avtal med Region Stockholm. Från och med den 3 mars 2024 kommer SJ att ta över som operatör, med ett avtal som sträcker sig över två år. Avtalet innebär en framtidssäkrad pendeltågstrafik, men det kommer att ta tid innan trafiken kan köras med full kapacitet.

Under året har insatser genomförts för att förbättra och stabilisera realtidsinformationen till resenärerna. Tack vare dessa insatser klarar trafikinformationssystemen en betydligt högre belastning än tidigare, vilket framför allt har märkts under de dagar då pendeltågen inte har gått enligt tidtabell.

Trygga resor

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måluppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					

ÅRSREDOVISNING 2023
 FÖR REGION STOCKHOLM

 Diarienummer
 RS 2023-0819

Region Stockholm stärker ett hållbart resande så att klimatpåverkan från transporter minskar					
Trygga resor: Trygga resenärer	73%	73%	≥ 76%	9%	Uppnås ej ●
Trygga resor: Trygga resenärer – särskilda persontransporter	71%	77%	≥ 76%	9%	Uppnås ●

Att känna sig trygg i och på väg till och från kollektivtrafiken är avgörande för att invånarna i länet ska välja kollektivtrafiken framför bilen. För att förbättra tryggheten har flera aktiviteter pågått under året. Exempelvis pågår ett projekt som ska öka kvinnors trygghet genom trygghetsinformationstavlor och så kallade medtittarmonitorer på stationerna. Insatser har genomförts i resenärsmiljön via trygghetsskapande åtgärder såsom trygghetsteam och extra kundservicevärdar ute på stationerna och ombord på tågen.

De särskilda persontransporterna inom färdtjänstverksamheten uppnår målvärdet vilket bedöms vara en effekt av ett nytt färdtjänsttaxiavtal som implementerades den 1 april 2023. Avtalet har inneburit att fler leverantörer finns tillgängliga, vilket också lett till en förbättring i tidspassningen. Undersökningar har visat på en stark korrelation mellan tidspassning och ett högt utfall för upplevd trygghet.

Effektiva resor

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måluppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Region Stockholm stärker ett hållbart resande så att klimatpåverkan från transporter minskar					
Effektiva resor: Kostnad per personkilometer, SL-trafiken	4,54 kr	4,60 kr	≤ 4,13kr	9%	Uppnås ej ●
Effektiva resor: Tusental påstigande en vanlig vardag (kollektivtrafik på land)	2 232	2 366	≥ 2 623	9%	Uppnås ej ●
Effektiva resor: Kollektivtrafikens andel av motoriserade resorna (RUFFS)	N/A	N/A	≥ 52,25%	9%	¹⁾
Effektiva resor: Kollektivtrafikens restid mellan regionala stadskärnor och Arlanda flygplats ska vara konkurrenskraftig med bilens restid (RUFFS), andel av de regionala stadskärnorna som har en restidskvot under 1,5	57%	57%	≥ 50%	9%	Uppnås ●

¹⁾ Det har inte gått att göra en bedömning av om indikatorn uppnår sitt målvärde på grund av att utfall inte finns tillgängligt.

Invånarna och besökarna i Stockholmsregionen ska kunna resa tryggt, tillgängligt och hållbart tillsammans. Flera initiativ har tagits för att göra kollektivtrafiken till resenärernas förstahandsval. Utfallet av antalet påstigande en vanlig vardag nådde inte upp till målnivån, men ökade med 134 000 påstigande jämfört med föregående år.

Ett nytt, modernt och användarvänligt biljettsystem har lanserats, där resenärerna kan köpa biljett på flera olika sätt: med mobil, betalkort, direkt på nätet, eller via ombud och servicedisk. Det går också att välja att blippa biljetten med mobilen eller med det nya gröna SL-kortet. Trafiknämnden har även påbörjat en utredning av hur framtida biljettsortiment och taxor kan utvecklas och förändras i syfte att öka kollektivtrafikens attraktivitet samt dess tillgänglighet för studenter, barn, ungdomar och pensionärer.

De sedan tidigare påbörjade åtgärderna för att öka framkomligheten har fortsatt. Det pågår ett långsiktigt arbete med bred samverkan för att åstadkomma fler busskörfält för ökad expressbusstrafik på tvären, prioritering av kollektivtrafiken i vägrummet, ökad signalljusprioritering och bättre strukturer för att kommunicera och koordinera planering av trafik.

Under året har en översyn gjorts av trafikutbudet inför 2024, givet nya resebehov, resmönster och marknadspotential och den 10 december 2023 infördes en ny trafikplan, T24, med effektiviseringar av trafikutbudet.

Hållbara resor

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Målpuppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Region Stockholm stärker ett hållbart resande så att klimatpåverkan från transporter minskar					
Hållbara resor: Uppfyllnad av miljömål i trafikförsörjningsprogrammet	57%	57%	≥ 71%	9%	Uppnås ej ●

Fyra av sju miljömål i trafikförsörjningsprogrammet har bedömts kunna uppnås till 2030, baserat på utvecklingen under 2011-2023. De miljömål som i nuläget bedöms komma att uppnås är förnybar energi i kollektivtrafiken och fastigheter samt minskade utsläpp av partiklar och kväveoxider.

Tillgänglig och sammanhållen region

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Målpuppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Region Stockholm stärker ett hållbart resande så att klimatpåverkan från transporter minskar					

Tillgänglig och sammanhållen region: Fullt tillgänglig linje eller bytespunkt (exkl. båttrafik)	81%	85%	≥ 83%	9%	Uppnås ●
---	-----	-----	-------	----	----------

Jämfört med 2022 ökade tillgängligheten och årets målvärde uppnåddes. Ökningen beror på leveransen av de nya vagnarna till tunnelbanan, C30 som möjliggör att fler kan resa och uppgraderingen av de äldre vagnarna C20.

5.3.3 Fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet

Målet innebär att kulturupplevelser och möjligheter till bildning görs tillgängliga för länets invånare genom strategisk samordning och stödgivning. Region Stockholms egna verksamheter och offentliga rum berikas av konstnärliga uttryck. Målet uppnåddes för 2023.

Kulturupplevelser

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måluppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet					
Kulturupplevelser: Andel kulturaktörer som anser att Region Stockholms ekonomiska stöd bidrar till kulturupplevelser för länets invånare	97%	99%	≥ 75%	20%	Uppnås ●
Kulturupplevelser: Andel kommuner som anser att Region Stockholms främjande verksamhet bidrar till kulturupplevelser för länets invånare	96%	98%	≥ 75%	20%	Uppnås ●

Region Stockholms bidragsgivning till kulturaktörer ska bidra till ett konstnärligt och innehållsmässigt kvalitativt och angeläget utbud för länets invånare med både spets och bredd. Genom stödgivningen finansieras bland annat produktionsplatser, centrumbildningar och olika former av producerande verksamheter, men också arbetstillfällen för kulturutövare. Av totalt 90 aktörer som erhållit kulturstöd har 89 svarat att de anser att Region Stockholms ekonomiska kulturstöd bidrar till kulturupplevelser för länets invånare.

En viktig utgångspunkt i kulturarbetet är samverkan med länets kommuner. Varje år genomför Region Stockholm dialogmöten med olika målgrupper inom kultur för att följa upp hur de upplever att Region Stockholm bidrar med kulturupplevelser för länets invånare. Av totalt 86 kommunala aktörer som besvarade utvärderingen anser 98 procent att dialogmötena har bidragit till att samordna Stockholmsregionens kultur- och föreningsliv.

Möten med konstnärliga uttryck

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Målpuppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet					
Möten med konstnärliga uttryck: Andel av fastighetsinvesteringar i hälso- och sjukvården som används för konstnärlig gestaltning	0,9%	1,1%	≥ 1,0%	20%	Uppnås ●

Indikatorns utfall uppgick till 1,1 procent, vilket är i nivå med regionfullmäktiges målvärde på minst en procent.

Bildning

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Målpuppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet					
Bildning: Andel studieförbund och folkhögskolor som anser att Region Stockholm bidrar till folkbildningen i länet	N/A	93,8%	≥ 75%	20%	Uppnås ●

Region Stockholms bidragsgivning till folkbildningens aktörer bygger på tydliga kriterier och principerna om armlängds avstånd samt frihet och frivillighet. Folkhögskolor och studieförbund är samtidigt viktiga resurser för Stockholmsregionens utveckling och kompetensförsörjning. Samtliga av studieförbundens distriktsorganisationer och 91 procent av folkhögskolorna anser att Region Stockholms stöd till Studieförbunden bidrar till folkbildningen i länet.

Delaktighet

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Målpuppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet					
Delaktighet: Andel ungdomsorganisationer som anser att Region Stockholms ekonomiska stöd stödjer föreningslivet i Stockholmsregionen	100%	100%	≥ 85%	20%	Uppnås ●

Andelen ungdomsorganisationer som anser att Region Stockholm på ett tydligt sätt samordnar föreningslivet i Stockholmsregionen uppgick till 100 procent och indikatorn uppnådde sitt målvärde på 85 procent.

5.3.4 Uppnå strukturerad styrning av Region Stockholms verksamheter

Målet styr mot att säkerställa en ändamålsenlig och resurseffektiv struktur för styrning och uppföljning av Region Stockholms samtliga verksamheter, med utgångspunkt i regionfullmäktiges budget och övriga beslut. Målet uppnåddes inte för 2023 då målets indikator inte uppnådde sitt målvärde.

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måluppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Uppnå strukturerad styrning av Region Stockholms verksamheter					
Andel av nämnder och bolag som har levererat resultat i enlighet med resultatkrav	81%	57%	100%	100%	Uppnås ej ●

Region Stockholm är till för invånarna och ska i varje del av verksamheten sträva efter att ge mesta möjliga nytta för invånarnas skattemedel. Indikatorns utfall uppgick till 57 procent. Orsaken var främst de underskott som uppstått inom hälso- och sjukvården, med anledning av högre personalkostnader, samt prisökningar för sjukvårdsmaterial. Se vidare i kapitel Ekonomiskt resultat.

Regionstyrelsen har utvecklat Region Stockholms målstruktur i syfte att uppnå en mer ändamålsenlig målstyrning. I samband med Budget 2024 fastställde regionfullmäktige den nya målstrukturen, där antalet indikatorer var två tredjedelar färre än i Budget 2023. Regionstyrelsen har också under året arbetat med att utreda styrningen av Region Stockholms egenägda hälso- och sjukvård, i enlighet med uppdrag i Budget 2023. Efter remittering av en delrapport, som beskriver nuläget och alternativ för styrningen, har en slutrapport tagits fram med förslag till förändringar. Förslagen behandlas av regionfullmäktige i mars 2024.

5.3.5 Region Stockholm är tillgänglig för alla och bemötandet likvärdigt

Målet styr mot att den samhällsservice som Region Stockholm tillhandahåller ska vara utformad och planerad för att kunna användas av så många som möjligt i länet. Målet uppnåddes för 2023 då två av tre indikatorer uppnådde sitt målvärde.

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måluppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Region Stockholm är tillgänglig för alla och bemötandet likvärdigt					
Andel av länets invånare som har ett stort förtroende för vården	60% ¹⁾	62%	≥ 65%	34%	Uppnås ej ●

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

Andel nämnder och bolag som utifrån sitt uppdrag har genomfört aktiviteter i enlighet med Region Stockholms styrande dokument inom social hållbarhet och folkhälsa	96%	100%	≥ 85%	33%	Uppnås ●
Andel nämnder och bolag som arbetar med konsekvensanalyser inom folkhälsa och/eller social hållbarhet	-	73%	≥ 50%	33%	Uppnås ●

¹⁾ Jämförelseåret 2022 har justerats då felaktigt utfall angavs i Region Stockholms årsredovisning 2022

Hälsa- och sjukvårdsbarometern är en nationell undersökning som syftar till att fånga attityder, förväntningar och erfarenheter hos befolkningen. I jämförelse med föregående år har Region Stockholms resultat avseende förtroende för hälso- och sjukvården ökat med två procentenheter. Riket som helhet uppvisar ett resultat som är marginellt lägre, 61 procent, än Region Stockholm när det gäller förtroendet för hälso- och sjukvården.

Alla nämnder och bolag har utifrån sina uppdrag genomfört aktiviteter i enlighet med Region Stockholms styrande dokument inom social hållbarhet inklusive folkhälsa. Kompetenshöjande insatser inom social hållbarhet och folkhälsa prioriterades under året, som till exempel insatser för att stärka barnrättsperspektivet och förbättra hälsan inom hbtqi-gruppen och nationella minoriteter. Under året har samråd med olika intressegrupper genomförts, i syfte att utveckla verksamheterna utifrån invånarnas behov.

5.3.6 Till år 2030 har Region Stockholms totala klimatpåverkan halverats jämfört med 2019

Målet styr mot att minska utsläppen av växthusgaser från Region Stockholms verksamheter. Målet uppnåddes inte för 2023. En av indikatorerna ingår inte i bedömningen då nollmätning har gjorts 2023.

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måluppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Till år 2030 har Region Stockholms totala klimatpåverkan halverats jämfört med 2019					
Klimatpåverkan från utsläpp av växthusgaser jämfört med 2019	-	-20%	-21%	50%	Uppnås ej ●
Andelen större trafikinvesteringar med mål i inriktningsfasen om att minska klimatpåverkan med minst 15 %	100%	75%	100%	50%	Uppnås ej ●
Region Stockholms konsumtionsbaserade klimatpåverkan	-	N/A	Nollmätning	0%	¹⁾

¹⁾ Indikatorn ingår inte i bedömning av måluppfyllelse då nollmätning har gjorts 2023. Indikatorn saknar utfall till årsbokslutet.

Region Stockholms utsläpp av växthusgaser var 163 000 ton koldioxidekvivalenter år 2023, vilket innebär en minskning med 20 procent jämfört med basåret 2019 (204 000 ton). Användningen av förnybara drivmedel har ökat jämfört med 2019. Som exempel har sjötrafiken tredubblat sin förbrukning av HVO⁶, vilket har bidragit till att utsläppen har minskat.

Region Stockholm har under 2023 genomfört åtgärder för att minska verksamhetens indirekta utsläpp av växthusgaser kopplade till användningen av varor och tjänster, så kallade konsumtionsbaserade utsläpp. Åtgärderna har bland annat bidragit till att minska andelen textilsvinn inom sjukvårdsverksamheterna, och till att öka sorterings- och återvinningsgraden.

Region Stockholm har också identifierat åtgärdsområden som ska prioriteras för att ytterligare minska de konsumtionsbaserade utsläppen. Dit hör att minska onödig kassation och svinn av förbrukningsartiklar och läkemedel, liksom en övergång till mer klimatvänliga produkter samt en ökad andel material med miljövarudeklaration inom bygg- och anläggningsverksamheten. I många sammanhang bedöms åtgärder för att minska de konsumtionsbaserade utsläppen också kunna bidra till robusthet och kostnadsbesparingar.

5.3.7 Region Stockholms måltider främjar hälsa och är hållbara

Målet styr mot att Region Stockholm ska servera näringsrika och goda måltider för att främja patientens tillfrisknande liksom att maten är hållbart producerad och att matsvinnet minimeras. Målet uppnåddes 2023 då målets två indikatorer uppnådde sitt målvärde.

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måluppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Region Stockholms måltider främjar hälsa och är hållbara					
Hållbarhetskrav ställs på måltider inom Region Stockholm	-	100%	100%	50%	Uppnås ●
Matsvinn från patientmåltider	-	-12,6%	-5%	50%	Uppnås ●

Samtliga vårdverksamheter, som under året har upphandlat livsmedel eller måltidstjänster till patientmåltider, har vid upphandlingen ställt hållbarhetskrav som omfattar djurvälstånd, minskad miljöpåverkan, minskad antibiotikaanvändning inom djurhållning och Region Stockholms uppförandekod för leverantörer.

⁶ HVO är en förnybar dieselolja som kan tillverkas av vegetabiliska och animaliska fetter.

Många åtgärder som syftar till att öka patienternas mat- och energiintag, för att förebygga undernäring och främja hälsa, har också minskat matsvinn som positiv effekt. Vårdverksamheterna har sedan länge arbetat engagerat och målmedvetet för att minska mängden matsvinn och de har nått stora minskningar under de senaste åren.

5.3.8 Utformning av de fysiska miljöerna i Region Stockholms verksamheter är hållbara och hälsofrämjande

Målet styr mot hållbara och hälsofrämjande miljöer inom Region Stockholms verksamheter för att öka välbefinnande, minska stress och främja trygghet liksom biologisk mångfald och ekosystemtjänster⁷. Målets indikator ingår inte i bedömning av måluppfyllelse, med anledning av att en nollmätning gjordes 2023.

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måluppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Utformning av de fysiska miljöerna i Region Stockholms verksamheter är hållbara och hälsofrämjande					
Ekosystemtjänster utvecklas vid Region Stockholms fastigheter och anläggningar	-	N/A	Nollmätning	0%	¹⁾

¹⁾ Indikatorn ingår inte i bedömning av måluppfyllelse då nollmätning har gjorts 2023. Indikatorn saknar utfall till årsbokslutet.

För att upprätthålla långsiktigt hållbara vårdfastigheter arbetar Region Stockholm systematiskt med fastighetutvecklingsplaner och detaljplaner. En aspekt är att utemiljön ska vara utformad så att den är trygg och tillgänglig, samtidigt som den främjar läkande och mentalt välbefinnande för patienter, vårdpersonal och besökande. En annan aspekt är att värna om och vidareutveckla olika ekosystemtjänster. Exempel på åtgärder som har genomförts är plantering av säsongsvarierande växtlighet, nya promenadslingor och utegym, sedumtak och bevarande av träd. Utemiljön utformas också med hänsyn till dagvattenhantering.

Inom kollektivtrafiken genomförs åtgärder för hälsofrämjande miljöer som främjar ekosystemtjänster. Ett exempel är projektet Grön banvall utmed Roslagsbanan, där bland annat träd har bevarats och planterats för att gynna biologisk mångfald. Ett omfattande och långsiktigt arbete pågår även för att minska bullerstörningar från kollektivtrafiken.

⁷ Ekosystemtjänster är alla produkter och tjänster som ekosystemen ger människan och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet. Det kan exempelvis vara råvaror till byggnader, livsmedel, rent vatten och hälsosamma miljöer att vistas i.

5.3.9 2035: Flöden i Region Stockholms verksamheter är cirkulära

Målet styr mot cirkulära, giftfria och resurseffektiva produkt- och materialflöden i verksamheterna för att minska Region Stockholms miljöpåverkan. Målets indikator ingår inte i bedömning av måluppfyllelse med anledning av att en nollmätning gjordes 2023.

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måluppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
2035: Flöden i Region Stockholms verksamheter är cirkulära					
Genomförda åtgärder för att öka produkters och materials livslängd	-	N/A	Nollmätning	0%	¹⁾
Genomförda åtgärder för att öka materialåtervinning av produkt- och materialflöden	-	N/A	Nollmätning	0%	¹⁾

¹⁾ Indikatorn ingår inte i bedömning av måluppfyllelse då nollmätning har gjorts 2023. Indikatorn saknar utfall till årsbokslutet.

Inom kollektivtrafikens investeringsprojekt arbetar många av entreprenörerna med återbruk och återvinning av produkter och material. I rivningsprojektet Hornsbergs bussdepå har lösa föremål och byggnadsdelar kunnat återbrukas genom auktionsförsäljning, samtidigt som massor har återbrukats för återfyllnad.

Inom byggnationen av vårdfastigheter är målsättningen att öka andelen material som kan återbrukas och under 2023 har 66 procent av det uppkomna byggavfallet materialåtervunnits. Att arbeta med återbruksinventering inom ombyggnadsprojekt är ett sätt att främja och fastställa förutsättningar för återanvändning.

Cirkulär masshantering är en fortsatt viktig fråga inom investeringsprojekt. I samarbete med olika aktörer i Stockholmsregionen har en strategi för masshantering tagits fram under året och antagits av regionfullmäktige (RS 2023-0397).

5.3.10 Region Stockholms verksamheter är resilienta

Målet styr mot att Region Stockholms verksamheter ska vara robusta och resilienta vid extraordinära händelser, och ha verksamhetsanpassat skydd mot hot och risker. Målet uppnåddes inte för 2023. En av indikatorerna har exkluderats från bedömningen då utfall för 2023 saknas.

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måluppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
2035: Region Stockholms verksamheter är resilienta					

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

Andel utvalda säkerhetsåtgärder enligt Region Stockholms riktlinjer för informationssäkerhet är implementerade	77%	84%	≥ 90%	34%	Uppnås ej ●
Andel nämnder och bolag som har förmåga att hantera extraordinära händelser	86%	89%	100%	33%	Uppnås ej ●
Andel vidtagna åtgärder av identifierade sårbarheter i risk och sårbarhetsanalysens åtgärdsplan	64%	N/A	≥ 70%	33%	1)

¹⁾ Det har inte gått att göra en bedömning av måluppfyllelse då utfall saknas.

Region Stockholms informationssäkerhetsarbete visar en fortsatt positiv trend. Indikatorn uppnådde inte sitt målvärde för 2023, men är högre än föregående år. Kontrollen av behörigheter har stärkts och flera åtgärder kopplade till regelefterlevnad har genomförts.

Förmågan att hantera oförutsedda händelser har stärkts men indikatorn uppnådde inte sitt målvärde för 2023. Majoriteten av Region Stockholms nämnder och bolag rapporterar att utbildnings- och övningsverksamheten fortgår enligt plan och att arbetet med kontinuitetsplanering har stärkts. Endast klimat- och regionutvecklingsnämnden och patientnämnden uppfyllde inte kriterierna för indikatorn.

Indikatorn om vidtagna åtgärder från risk- och sårbarhetsanalysens åtgärdsplan har förbättrats jämfört med föregående år. Förklaringen är att nya sårbarheter har identifierats för vissa verksamheter samt att vissa risker har omvärderats utifrån omvärldsläget. I några fall har åtgärder påbörjats för vilka genomförandet löper över flera år.

Under 2023 genomfördes ett omfattande arbete med att ta fram en regionövergripande risk- och sårbarhetsanalys för Region Stockholm, vilken fastställdes av regionstyrelsen i oktober (RS 2022-0908). Analysen baseras på underlag från samtliga nämnder och bolag. Därutöver pågår ett metodutvecklingsarbete kopplat till Region Stockholms risk- och sårbarhetsanalyser.

5.3.11 Kärnverksamhet ska prioriteras

Målet styr mot att frigöra resurser till kärnverksamheten genom kontinuerliga förbättringsarbeten, ökad effektivisering och samverkan. Målet uppnåddes då målets indikatorer uppnådde sitt målvärde för året.

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måluppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Kärnverksamhet ska prioriteras					
Administrativa kostnader ska minska	3 874 mkr	3 888 mkr	4 344 mkr	50%	Uppnås ●

Andel lagakraftvunna domstolsavgöranden där Region Stockholm har vunnit	93%	91%	≥ 75%	50%	Uppnås ●
---	-----	-----	-------	-----	----------

Region Stockholms nämnder och bolag arbetar kontinuerligt med att minska sina administrativa kostnader⁸ för att ge större utrymme till kärnverksamheten.⁹ I Budget 2023 anges indikatorn i totala kostnader med målvärdet att inte överstiga budget. Totalt uppgick de administrativa kostnaderna för 2023 till 3 888 miljoner kronor, att jämföra med budgeterade kostnader på 4 344 miljoner kronor.

För Region Stockholm har totalt 186 lagakraftvunna domar eller beslut meddelats under 2023 varav 169 vunnits. Sju nämnder och bolag har inte fått några lagakraftvunna domar eller beslut under 2023. Fyra nämnder nådde inte målvärdet på 75 procent.

5.3.12 Hög innovations- och digitaliseringsgrad

Målet styr mot att Region Stockholms verksamheter ska ha ett systematiskt, strukturerat och effektivt innovations- och digitaliseringsarbete. Målet uppnåddes för 2023 då två av tre indikatorer uppnådde sitt målvärde.

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måluppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Hög innovations- och digitaliseringsgrad					
Andel av nämnder och bolag som har infört metoder och verktyg för arbete med innovationer på ett systematiskt sätt	74%	88%	≥ 40%	34%	Uppnås ●
Innovationsgrad	3,0	3,3	≥ 3	33%	Uppnås ●
Grad av digital mognad	49	47	≥ 55	33%	Uppnås ej ●

Region Stockholms innovationsarbete utgår från innovationsstrategin (RS 2019-0672). Ett kontinuerligt arbete pågår med att stärka innovationsförmågan i samtliga verksamheter i syfte att nya lösningar används, sprids och integreras i verksamheterna. Båda indikatorerna om innovationer har förbättrats jämfört med föregående år och uppnådde sitt målvärde.

Den digitala mognaden i offentlig sektor, DiMiOS, är en evidensbaserad modell för att mäta och följa organisationers förmåga att tillgodogöra sig nyttorna av digitalisering. Region Stockholms grad av digital mognad

⁸ Administrativa kostnader definieras som kostnader för administrativt stöd till kärnverksamheten som ledning, ekonomi, personal, juridik, upphandling och it.

⁹ Region Stockholms kärnverksamheter är hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, regional utveckling och kultur inklusive utbildning, utveckling och forskning inom respektive kärnverksamhet.

uppgick till 47 och indikatorn uppnådde inte sitt målvärde för 2023. Under 2023 har mätningen breddats och antalet respondenter blev fler i och med att mätningen flyttades från ledningsgrupper till personer i verksamheterna som arbetar med digitalisering, vilket kan ha påverkat indikatorns utfall.

5.3.13 En av Europas ledande forskningsregioner inom forskning som syftar till bättre hälsa

Målet styr mot att Region Stockholms verksamheter ska vara tillgängliga för att driva forskning som kan leda till kunskapsgenombrott av nationell och internationell betydelse. Målet uppnåddes för 2023 då målvärdet uppnåddes för tre av fem indikatorer.

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måluppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
En av Europas ledande forskningsregioner inom forskning som syftar till bättre hälsa					
Antal etikprövningstillstånd där Region Stockholm är forskningshuvudman	1 052	1 053	≥ 805	20%	Uppnås ●
Antal publikationer i kollegialt fackgranskade tidskrifter av forskare verksamma inom medicin i Region Stockholm	5 074	N/A	≥ 4 400	20%	1)
Forskningsaktivitet inom partnerskapen SU & KTH	66%	73%	≥ 65%	20%	Uppnås ●
Andel ärenden om datautlämning med stöd från Centrum för hälsodata där integritetssäkrad hälsodata lämnats ut inom 90 dagar från inkommen fullständig förfrågan	29%	28%	≥ 70%	20%	Uppnås ej ●
Antalet pågående kliniska studier	1 650	1 922	Öka 2 procent	20%	Uppnås ●

¹⁾ Det har inte gått att göra en bedömning av om indikatorn uppnår sitt målvärde på grund av att utfall inte finns tillgängligt.

Antalet beviljade etikprövningstillstånd låg 2023 på samma nivå som 2022 och årets målvärde överskreds markant. Målvärdet för antalet publikationer av forskare verksamma inom medicin vid Region Stockholm förväntas uppnås, men antalet artiklar som kan knytas till Region Stockholms medarbetare har ännu inte verifierats.

Forskningsaktiviteten inom Region Stockholms partnerskap med Stockholms universitet och KTH mäts i antalet ansökningar till tre utlysningar av forskningsmedel. Utlysningarna bedöms också ha nått nya forskargrupper och forskningsområden.

Andelen ärenden om datautlämning som handläggs inom 90 dagar minskade något under 2023 och utfallet var betydligt sämre än målvärdet.

Den främsta anledningen är att de ansökningar som kommit in har blivit mer komplexa, vilket gör att fler verksamheter behöver involveras i bedömningen av om data kan lämnas ut. För att förbättra hanteringen har bland annat personal rekryterats och rutiner setts över.

Antalet pågående kliniska studier har ökat och målvärdet för 2023 uppnåddes.¹⁰ Indikatorns utfall visar att det pågår en omfattande klinisk forskning på sjukhusen.

Under året har regionstyrelsen haft ett uppdrag att undersöka hur primärvårdens andel av forskningsmedlen kan utökas och hur forskningen inom hälso- och sjukvården kan stärkas. Uppdraget har lett till en satsning på 5,3 miljoner kronor som kommer att genomföras och utvärderas under 2024.

5.3.14 Regional utveckling för en attraktiv tillväxtregion

Region Stockholm ansvarar för regional fysisk planering och regionalt tillväxtarbete i Stockholms län. Arbetet tar sin utgångspunkt i den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFSS 2050. Det har inte gått att göra en bedömning av måluppfyllelse då för få indikatorer har gått att mäta i samband med årsbokslutet.

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måluppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Regional utveckling för en attraktiv tillväxtregion					
Kommunala planers överensstämmelse med plankartan i RUFSS	N/A	N/A	≥ 80%	8%	1)
Tillkommande av bebyggelse i Stockholmsregionens relativt sett mest tillgängliga lägen (RUFSS)	N/A	N/A	≥ 84%	8%	1)
Utsläpp av växthusgaser från Stockholmsregionen i ton CO2 per capita (RUFSS)	N/A	N/A	≤ 2,3	7%	1)
Antal nystartade företag per 1000 invånare	14%	14 ²⁾	≥ 15	7%	Uppnås ej ●
Privata och offentliga investeringar i forskning och utveckling (FoU) som andel av BNP	N/A	N/A	≥ 3,8%	7%	1)
Andelen sysselsatta inom kunskapsintensiva yrken (RUFSS)	N/A	N/A	≥ 52%	7%	1)
Tillgången till uppkoppling om 100 Mbit per sekund för arbetsställen (RUFSS)	94,3%	94,3% ²⁾	≥ 93%	7%	Uppnås ●

¹⁰ En klinisk studie är en forskningsstudie inom hälso- och sjukvård med försökspersoner, till exempel för att analysera effekten av en ny behandlingsmetod eller ett läkemedel. Antalet kliniska studier mäts vid Karolinska universitetssjukhuset, Stockholms Läns Sjukvårdsområde, Danderyds sjukhus, Södersjukhuset, S:t Eriks ögonsjukhus, och Capio S:t Görans sjukhus.

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måloppfyllelse
Andel av samarbetsaktörer som anser att Region Stockholm bidrar till att ta tillvara kompetensen och underlätta matchningen på arbetsmarknaden i Stockholmsregionen	N/A	N/A	≥ 80%	7%	¹⁾
Andel gymnasieelever som slutfört gymnasieutbildning med examen inom tre år (RUF5)	79,5%	79,3%	≥ 76%	7%	Uppnås ●
Gap i andel förvärvsarbetande mellan inrikes och utrikes födda (RUF5)	N/A	N/A	≤ 16,5 procent-enheter	7%	¹⁾
Andel samarbetsaktörer som anser att Region Stockholm bidrar till att öka bostadsbyggandet och skapa attraktiva livsmiljöer i Stockholmsregionen	N/A	N/A	≥ 80%	7%	¹⁾
Antal årligen färdigställda bostäder (RUF5)	13 380	13 380 ²⁾	≥ 22 000	7%	Uppnås ej ●
Andel invånare som anger att otryggheten påverkar livskvaliteten (RUF5)	8,0%	9%	≤ 8%	7%	Uppnås ej ●
Andel förnybara källor i Stockholms läns energiproduktion (RUF5)	N/A	N/A	≥ 83%	7%	¹⁾

¹⁾ Det har inte gått att göra en bedömning av om indikatorn uppnår sitt målvärde på grund av att utfall inte finns tillgängligt.

²⁾ Bedömningen av om indikatorn har uppnått sitt målvärde är baserat på utfall 2022 då utfall 2023 inte finns tillgängligt.

Antalet påbörjade byggnationer av bostäder föll med över 50 procent i länet under de tre första kvartalen 2023, vilket påverkar indikatorn för antalet färdigställda bostäder. Antalet nystartade företag per 1 000 invånare minskade från 16 år 2021 till 14 år 2022 och låg kvar på den lägre nivån 2023. Andelen invånare som upplever oro för att utsättas för brott påverkar livskvaliteten i stor utsträckning och har ökat något.

Region Stockholm har under året arbetat med att växla upp det regionala utvecklingsarbetet tillsammans med bland annat kommunerna.

Dialoger har initierats för att ta fram handlingsplaner gällande de regionala stadskärnorna. En förstudie har tagits fram i syfte att undersöka hur en samverkansplattform kan utformas för att lösa den akuta bostadsbristen. Ett förslag till långsiktig plan för säsongsförlängning i skärgården har tagits fram i dialog med näringsliv, kommuner och främjandeaktörer. Planen förväntas antas våren 2024 (KRN 2023-0111).

Regionstyrelsen har inrättat ett tillväxt- och näringslivsråd som samlar regionala näringslivsaktörer. Klimatarena Stockholm har etablerats som en

långsiktig samverkansplattform för att minska utsläpp av växthusgaser från bygg- och anläggningssektorn.

Region Stockholm har tillsammans med Länsstyrelsen i Stockholms län bildat Regionalt Elförsörjningsforum Stockholms län (REST). Övriga deltagare är Svenska kraftnät, Vattenfall, Ellevio, E.ON och Stockholm Exergi. En fördjupad lägesbild gällande kapaciteten i länets elnät har tagits fram och kommer att vara en utgångspunkt i det fortsatta arbetet.

Över 400 chefer, politiker, styrelseledamöter och experter deltog vid evenemanget Framtidsdagen. Vidare har dialoger genomförts med kommuner och aktörer inom näringsliv, akademi och arbetstagarorganisationer för att diskutera den nya regionala utvecklingsplanen.

5.3.15 Bidra till ett transporteffektivt samhälle i Stockholmsregionen

Målet styr mot ett ökat transporteffektivt samhälle i Stockholmsregionen vilket innebär små ekonomiska, tidsmässiga och miljömässiga kostnader för tillgänglighet och transporter. Det har inte gått att göra en bedömning av måluppfyllelse då målets indikator inte har gått att mäta till årsbokslut 2023.

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måluppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Bidra till ett transporteffektivt samhälle i Stockholmsregionen					
Andel resor inom länet som sker med gång, cykel eller kollektivtrafik (RUFFS)	N/A	N/A	≥ 57%	100%	¹⁾

¹⁾ Det har inte gått att göra en bedömning av om indikatorn uppnår sitt målvärde på grund av att utfall inte finns tillgängligt.

Den senaste resvaneundersökningen genomfördes 2020, där utfallet uppgick till 49 procent av samtliga resor i länet som genomförts med gång, cykel eller kollektivtrafik. Undersökningen visade att en förskjutning skedde från kollektivtrafik till resor med cykel eller bil under pandemin.

Förhandlingar om två regionala cykelstråk har genomförts under året. De har resulterat i två intentionsförklaringar som syftar till att snabba på en effektiv utbyggnad av det regionala cykelnätet. Riktlinjer har tagits fram för att leda om regionala cykelstråk vid vägarbeten och andra trafikpåverkande arbeten. Ett regionalt cykelbokslut har också tagits fram som följer upp genomförandet av den regionala cykelplanen, liksom ett

gestaltningkoncept för de regionala cykelstråken i dialog med kommuner, Trafikverket och Cykelfrämjandet.

5.3.16 Stockholmsregionen ska vara Europas mest attraktiva tillväxtregion

Region Stockholm ska bidra till länets utveckling, tillväxt och attraktionskraft. Stockholmsregionen ska upplevas som attraktiv av de som bor, arbetar och vistas här. Målet uppnåddes inte för 2023 då två av tre indikatorer inte uppnådde sitt målvärde. En av indikatorerna har inte gått att mäta i samband med årsbokslutet och har exkluderats från bedömningen.

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måluppfyllelse
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Stockholmsregionen ska vara Europas mest attraktiva tillväxtregion					
Placering i jämförelsen av bruttoregionalprodukt i storstadsregioner i EU (RUFSS)	5 ¹⁾	N/A	≤ 5	34%	²⁾
Placering i jämförelsen av konkurrenskraft i storstadsregioner i EU (EU Regional Competitiveness Index)	1 ³⁾	6	≤ 3	33%	Uppnås ej ●
Antal internationella gästnätter i Stockholmsregionen	-	4,1 miljoner	≥ 5,5 miljoner	33%	Uppnås ej ●

¹⁾ Senaste utnämning skedde år 2020.

²⁾ Det har inte gått att göra en bedömning av om indikatorn uppnår sitt målvärde på grund av att utfall inte finns tillgängligt.

³⁾ Senaste utnämning innan 2023 skedde år 2019.

Stockholmsregionen ligger generellt bra till i internationella jämförelser, men har de senaste åren tappat placeringar i några internationella index. Det kan vara en signal om att konkurrenskraften har försämrats något.

Inom ramen för projektet Besökskraft Stockholmsregionen har över 300 företag, organisationer, kommuner och forskare samlats till workshops och möten och identifierat utvecklingsområden för att besöksnäringen ska kunna växa och utvecklas. En samverkansmodell har tagits fram.

Region Stockholm har under året arbetet för att tydligare integrera hälso- och sjukvårdsfrågor i Region Stockholms internationella arbete. Andra frågor som prioriterats under året har varit förordningen om det europeiska hälsodataområdet samt kommande programperiod för

sammanhållningspolitiken.¹¹ Rutiner och arbetssätt har utvecklats för att stärka samarbetet med Europakontoret i Bryssel.

5.4 God och hållbar arbetsgivare

Region Stockholm är en av Sveriges största arbetsgivare och arbetar aktivt och långsiktigt för att rekrytera, behålla och utveckla rätt kompetens.

Inriktningsmålet God och hållbar arbetsgivare uppnåddes delvis 2023, då det ena av dess båda verksamhetsspecifika mål uppnåddes medan det andra inte uppnåddes.

5.4.1 Region Stockholm – attraktiv arbetsgivare

Målet styr mot att Region Stockholm ska vara en attraktiv och hållbar arbetsgivare som värnar om befintliga medarbetare och kan attrahera nya. För 2023 uppnåddes för tre av totalt sju indikatorer och målet uppnåddes därmed inte.

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Målpuppfyllelse
GOD OCH HÅLLBAR ARBETSGIVARE					
Region Stockholm - attraktiv arbetsgivare					
Motivation (Hållbart medarbetarengagemang, HME)	76	80	≥ 78	14%	Uppnås ●
Ledarskap (Hållbart medarbetarengagemang, HME)	75	82	≥ 77	14%	Uppnås ●
Styrning (Hållbart medarbetarengagemang, HME)	73	78	≥ 75	14%	Uppnås ●
Andel av medarbetare som utsätts för hot och/eller våld i samband med sitt arbete	9%	9%	≤ 8%	14%	Uppnås ej ●
Andel av medarbetare som utsätts för kränkande särbehandling som har samband med arbetet	7%	7%	≤ 6%	14%	Uppnås ej ●
Andel sjukfrånvaro i relation till ordinarie arbetstid	7,2%	6,5%	< 6,1%	15%	Uppnås ej ●
Personalomsättning	9,3%	10,0%	≤ 7,9%	15%	Uppnås ej ●

Region Stockholm genomför årligen en regiongemensam medarbetarenkät. Under 2023 har resultatet förbättrats för samtliga indexområden för hållbart medarbetarengagemang (HME) – motivation, ledarskap och styrning – och indikatorerna nådde därmed sitt målvärde.

Indikatorn personalomsättning ökar om många medarbetare börjar eller slutar. En hög personalomsättning kan därför vara en effekt av antingen att

¹¹ Region Stockholm samarbetar i dessa frågor med Stockholmsregionens Europakontor, med utgångspunkt i de prioriterade områden som Europaföreningens styrelse har fastställt.

verksamheten ökar eller minskar antalet medarbetare. Indikatorn mäter förändringar i antalet tillsvidareanställda. Under 2023 tillsvidareanställdes 4 446 medarbetare och 4 322 tillsvidareanställda slutade. Den ökade personalomsättningen beror därför på att fler medarbetare har börjat en tillsvidareanställning i Region Stockholm under året jämfört med föregående år.

Inom ramen för uppdraget att samordna den egenägda vården och regionstyrelsens ansvar för strategisk kompetensförsörjning, har det under 2023 genomförts ett gemensamt arbete mellan vårdgivarna i egen regi för att minska beroendet av inhyrd bemanning. Kostnaderna för inhyrd bemanning har minskat.

Regionstyrelsen har under året samordnat Region Stockholms deltagande i den gemensamma nationella upphandlingen av hyrpersonal till hälso- och sjukvården (RS 2020-0469). Avtalsstart för det nationella avtalet var den 1 januari 2024 och Region Stockholm ansluter till avtalet den 1 maj 2024.

Hälsofrämjande och hållbara arbetsplatser

I enlighet med Region Stockholms medarbetar- och arbetsmiljöpolicy (RS 2019-1060) bedrivs det systematiska arbetsmiljöarbetet i respektive nämnd och bolag. Arbetet ska främja hälsa och förebygga ohälsa på individ-, grupp- och organisationsnivå. Arbetsmiljöarbetet (SAM) följs upp på exempelvis arbetsplatsträffar, genom olika typer av enkätuppföljningar, i samverkansgrupper och skyddskommittéer. Den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet visar att nämnder och bolag arbetar systematiskt med frågan och har förbättrat sitt resultat jämfört med 2022. Uppföljningen omfattar bland annat arbete utifrån arbetsmiljöpolicy och rutiner, fördelning av arbetsuppgifter kopplat till arbetsmiljöarbetet samt medarbetares förutsättningar att vara involverade.

Arbetsmiljöarbetet har under året fokuserat på att främja hälsa och förebygga ohälsa på individ-, grupp- och organisationsnivå.

Regionstyrelsen har under 2023 avsatt 100 miljoner kronor till satsningar och aktiviteter med syfte att främja hållbara och hälsofrämjande arbetsplatser och minska sjukfrånvaron. Under året har Region Stockholms nämnder och bolag genomfört totalt drygt 200 lokala projekt i syfte att främja medarbetarnas hälsa och kompetens. Insatserna har bland annat handlat om ledarskap, ergonomi, automatisering och utveckling av virtuell utbildning genom så kallad VR-teknik.

Regionstyrelsen har tagit fram informationsmaterial och utbildningar kring det förändrade regelverket för dygnsvila. Syftet har varit att skapa förutsättningar att åstadkomma en hållbar arbetstidsförläggning för Region

Stockholms medarbetare. En del av arbetet har skett i dialog med arbetstagarorganisationerna. Parallellt har en regionövergripande upphandling av ett schemaläggningssystem påbörjats, för att bidra till en effektiv schemahantering och mindre administration för chefer och medarbetare.

Region Stockholm har fortsatt att genomföra utbildningar för att stärka kompetensen i att förebygga och hantera hot och våld. Utbildningsinsatser inom jämställdhet och jämlikhet har erbjudits till chefer och medarbetare som arbetar med personalfrågor. Region Stockholm har också genomfört den årliga lönekartläggning som följer av Diskrimineringslagen (2008:567). Årets kartläggning avser löner per den 31 december 2022 och visar inga löneskillnader som beror på kön (RS 2024-0126).

Flera avdelningar och akutmottagningar på akutsjukhusen har under året varit föremål för Arbetsmiljöverkets nationella riktade inspektion av den organisatoriska arbetsmiljön inom vården.

5.4.2 Systematisk kompetensförsörjning

Målet styr mot att Region Stockholm arbetar strukturerat och hållbart för att säkerställa att kompetens finns för att utföra uppdraget både i dag och i framtiden. Långsiktiga kompetensutvecklingsinsatser samt tydliggörande av utvecklingsmöjligheter och karriärvägar bidrar också till målet. Målet uppnåddes för 2023 då tre av fyra indikatorer uppnådde sitt målvärde.

	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Vikt	Måluppfyllelse
GOD OCH HÅLLBAR ARBETSGIVARE					
Systematisk kompetensförsörjning					
Antal helårsstudenter som vidareutbildar sig till specialistsjuksköterska eller barnmorska med bibehållen lön under studietiden	351	375	390	25%	Uppnås ej ●
Antalet startade AT-block per år	272	290	270	25%	Uppnås ●
Antalet ST-läkare	2 451	2 500	Öka i brist-specialiteter	25%	Uppnås ●
Andel ST-utbildande enheter som har genomgått extern kvalitetsgranskning	78%	86%	≥ 60%	25%	Uppnås ●

Regionstyrelsen avsatte inför 2023 totalt 300 miljoner kronor för satsningar på den långsiktiga kompetensförsörjningen och av dessa har 270 miljoner kronor använts. Medlen har bland annat finansierat bibehållen lön för sjuksköterskor som vidareutbildar sig till specialistsjuksköterska eller barnmorska, och andra kompetenshöjande insatser för medarbetare inom hälso- och sjukvården. Det pågår också ett arbete med att validera undersköterskors kompetens för att de ska kunna få en skyddad yrkestitel.

Under 2023 utbildade sig drygt 700 medarbetare till specialistsjuksköterska eller barnmorska på heltid eller deltid med bibehållen lön, totalt genomfördes 375 helårsstudier. Region Stockholm har inte möjlighet att påverka vilka individer som får studieplats inom respektive inriktning och indikatorns målvärde uppnåddes inte. Medarbetare har också varit föräldralediga eller sjukskrivna under studietiden vilket förlänger deras studieperiod.

Antalet påbörjade block i allmäntjänstgöring (AT) har ökat jämfört med 2022. Utökningen har möjliggjorts av ett systematiskt utvecklingsarbete och en större andel central finansiering än tidigare. Antalet anställda läkare med specialiseringstjänstgöring (ST) hos vårdgivare i Region Stockholm var i december 2023 cirka 2 500, samtidigt som 48 läkare var anställda med fristående bastjänstgöring (BT). Antalet ST-läkare har ökat i vissa bristspecialiteter men varit oförändrat eller minskat i andra. Antalet BT-läkare har ökat sedan 2021 då programmet startade.

Region Stockholm arbetar systematiskt med kompetensplanering genom den regiongemensamma kompetensplaneringsmodellen KOLL, samt med kompetensstegar för olika yrkesgrupper. Under 2023 har upphandling av ett nytt IT-stöd för kompetensplanering och kompetensutveckling påbörjats.

6 Väsentliga personalförhållanden

Region Stockholms viktigaste resurs är medarbetarna. För att klara Region Stockholms uppdrag, inte minst inom hälso- och sjukvården med att kunna ge god och jämlik vård till invånarna behöver Region Stockholm rekrytera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens.

Region Stockholm är en av landets största arbetsgivare med över 47 000 anställda, varav 77,5 procent kvinnor och 22,5 procent män. De flesta arbetar med hälso- och sjukvård men här finns också andra yrkesroller som till exempel projektledare, ekonomer, jurister och ingenjörer.

Antal helårsarbeten var under året 44 958 i genomsnitt. I jämförelse med föregående år har antalet helårsarbeten ökat med 1,9 procent vilket motsvarar 844 helårsarbeten. Det är framför allt akutsjukhusen som har ökat antalet medarbetare. En viktig förklaring är arbetet med att kraftigt minska den inhyrda bemanningen. Ökningen av andelen egna medarbetare skapar kontinuitet och ger förutsättningar för verksamhetsutveckling samt en hållbar arbetsmiljö.

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

Region Stockholm genomför årligen en regiongemensam medarbetarenkät. Resultatet av 2023 års medarbetarenkät visade på klara förbättringar av indexet för hållbart medarbetarengagemang (HME) som uppgick till 80 och hade ökat med fem enheter jämfört med föregående år. Samtliga nämnder och bolag förbättrade sina resultat i årets medarbetarenkät.

Under året har Karolinska Universitetssjukhuset arbetat med att effektivisera sin administration. En konsekvens är att Karolinska har varslat om uppsägningar av chefer och medarbetare inom administration och stödjande verksamhet, motsvarande 450 tjänster.

Sjukfrånvaro	Utfall 2023	Utfall 2022	Förändring*
Procentuell sjukfrånvaro totalt	6,52 %	7,29 %	-0,77 pp
Kvinnor	7,27 %	8,03 %	-0,76 pp
Män	4,03 %	4,87 %	-0,84 pp
Fördelat på ålder			
29 år eller yngre	6,9 %	7,7 %	-0,8 pp
30–49	6,0 %	6,7 %	-0,7 pp
50 år eller äldre	7,1 %	7,8 %	0,7 pp
Fördelat på period			
1–14 dagar	2,86 %	3,52 %	-0,66 pp
15–90 dagar	0,99 %	1,05 %	-0,06 pp
91 – dagar	2,66%	2,73 %	-0,07 pp

* Förändringen är uttryckt i procentenheter (pp) som beskriver skillnaden mellan två procentsatser.

Sjukfrånvaron i relation till ordinarie arbetstid uppgick 2023 till 6,52 procent vilket är en minskning jämfört med föregående år då sjukfrånvaron var 7,29 procent. Förbättringen gäller både kvinnor och män, och såväl den långa som den medellånga och korta sjukfrånvaron. Målet om en sjukfrånvaro under 6,1 procent uppnåddes ändå inte.

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

7 Ekonomiskt resultat

7.1 Resultat Region Stockholm

Resultat	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse i	Utfall
Mkr	2023	2023	mot budget	procent	2022
Verksamhetens intäkter	30 784	29 809	975	3,3 %	30 358
Verksamhetens kostnader	-116 872	-115 113	-1 759	-1,5 %	-109 126
Avskrivningar	-7 080	-7 264	184	2,5 %	-6 890
Verksamhetens nettokostnader	-93 168	-92 567	-601	-0,6 %	-85 658
Skatteintäkter	93 405	91 670	1 735	-1,9 %	87 661
Generella statsbidrag och utjämning	3 623	2 532	1 091	43,1 %	5 099
Verksamhetens resultat	3 860	1 635	2 225		7 102
Finansiella intäkter	238	73	165	225,7 %	87
Finansiella kostnader	-5 110	-5 164	54	1,0 %	-2 224
Resultat efter finansiella poster	-1 011	-3 456	2 445		4 965
Extraordinära poster	0	0	0		0
Årets resultat	-1 011	-3 456	2 445		4 965

Region Stockholm redovisar ett underskott för 2023 på -1 011 miljoner kronor. Orsaken till underskottet är främst en hög inflation, vilket innebär ökade kostnader för personal och pensioner. Trots detta var årets resultat 2 445 miljoner kronor bättre än det budgeterade resultatet. Den huvudsakliga förklaringen är högre samlade skatteintäkter med 2 826 miljoner kronor. Verksamhetens intäkter var 975 miljoner kronor högre än budget, varav 830 miljoner kronor avser riktade statsbidrag.

Verksamhetens kostnader var 1 759 miljoner kronor högre än budget, vilket avser hälso- och sjukvården som redovisar ett större underskott för året. För verksamheterna kollektivtrafik, fastighets- och servicenämnden, regionstyrelsen och koncernfinansiering redovisas ett bättre resultat jämfört med budget.

7.1.1 Intäkter

Verksamhetens intäkter	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Utfall
Mkr	2023	2023	mot budget	i procent	2022
Patientavgifter sjuk- och tandvård	1 479	1 333	146	10,9%	1 363
Resenärsintäkter	8 910	9 265	-355	-3,8%	8 281
Försäljning av primärtjänster*	3 315	3 340	-26	-0,8%	2 990
Hysesintäkter, försäljning av					
övriga tjänster, material, varor	5 647	4 943	704	14,2%	5 084
Statsbidrag och övriga bidrag	9 300	7 642	1 657	21,7%	10 501
Övriga intäkter	2 134	3 286	-1 152	-35,1%	2 139
<i>varav jämförelsestörande poster</i>	<i>90</i>				<i>157</i>
Summa verksamhetens intäkter	30 784	29 809	975	3,3%	30 358

*Primärtjänster utgörs av såld hälso- och sjukvård, tandvård samt försäljning av övriga primärtjänster.

ÅRSREDOVISNING 2023
 FÖR REGION STOCKHOLM

 Diarienummer
 RS 2023-0819

Verksamhetens intäkter uppgick till 30 784 miljoner kronor och översteg budget med 975 miljoner kronor.

Största avvikelser avser bidrag som var 1 657 miljoner kronor högre än budget. Riktade statsbidrag var 830 miljoner kronor högre än budget och avsåg medel för ökad tillgänglighet inom hälso- och sjukvården, högre ersättning för asyl, elstöd till företag, samt för ytterligare vaccinering under 2023.

En högre produktion inom primärvård, psykiatri och vuxentandvård gav högre intäkter för patientavgifter med 146 miljoner kronor i jämförelse med budget.

Resenärsintäkterna inom kollektivtrafiken var 355 miljoner kronor lägre än budget på grund av minskat resande.

Hysesintäkter och försäljning av material och varor var 704 miljoner kronor högre än budget. Hysesintäkter från uthyrning av lokaler inom kollektivtrafikens verksamhet, samt högre försäljning av material och varor avser hälso- och sjukvård förklarar avvikelserna jämfört med budget.

Övriga intäkter avvek negativt med 1 152 miljoner kronor jämfört med budget, men avvikelserna beror på att utfallet redovisats inom intäktsposterna avseende försäljning av tjänster och material samt bidrag, vilka har en positiv avvikelse mot budget.

7.1.2 Kostnader

Verksamhetens kostnader	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Utfall
Mkr	2023	2023	mot budget	i procent	2022
Personalkostnader och inhyrd personal	-34 435	-31 683	-2 752	8,7%	-33 124
Pensionskostnader	-7 849	-7 193	-656	9,1%	-5 163
Köpt hälso- och sjukvård	-27 196	-26 518	-678	2,6%	-25 503
Köpt trafik	-16 005	-16 285	279	-1,7%	-16 223
Läkemedel	-10 247	-9 703	-544	5,6%	-9 460
Material och varor m.m.	-7 618	-7 120	-498	7,0%	-7 263
Lämnade bidrag	-2 422	-1 910	-512	26,8%	-2 315
Lokalkostnader, hyra av utrustning	-4 112	-4 026	-86	2,1%	-3 664
Övriga kostnader	-6 989	-10 676	3 687	-34,5%	-6 413
<i>varav jämförelsestörande poster</i>	-11				-46
Summa verksamhetens kostnader	-116 872	-115 113	-1 759	1,5%	-109 126

Verksamhetens kostnader uppgick till 116 872 miljoner kronor. Kostnaderna var 1 759 miljoner kronor högre än budget.

Personalkostnaderna inklusive inhyrd personal uppgick till 34 435 miljoner kronor för året, vilket är 2 752 miljoner kronor högre än budgeten och en ökning med 1 311 miljoner kronor jämfört med föregående år. Avvikelsen mot budget förklaras av fler helårsarbeten samt högre lönekostnader. Personalvolymen uppgick per december till 44 958 helårsarbeten. I jämförelse med budgeten har personalvolymen ökat med 718 helårsarbeten vilket motsvarar cirka 500 miljoner. Avtalsrörelsen resulterade i ett ”märke” på 4,1 procent, vilket i nominella tal är högt och högre än vad förvaltningar och bolag hade räknat med i sina verksamhetsplaner inför 2023. En procents ökning av personalkostnaderna motsvarar cirka 300 miljoner kronor.

I samband med nämnder och bolags arbete med verksamhetsplaner framkom behov av effektiviseringar för att nämnder och bolag skulle uppnå en ekonomi i balans. I syfte att hantera de större ekonomiska underskotten på akutsjukhusen tillfördes hälso- och sjukvården 2 000 miljoner varav cirka 1 800 miljoner avsåg Region Stockholms egna verksamheter (RS 2022-0638). Förstärkningen förändrade inte Budget 2023 utan hanterades i samband med rapportering och prognoser under året. Tillskottet har därmed finansierat en större del av personalkostnadsökningarna.

I utfallet ingår besparing för minskad inhyrning av personal med 361 miljoner kronor

Pensionskostnaderna ökade med 656 miljoner kronor jämfört med budget, vilket beror på införande av nytt pensionsavtal AKAP-KR, löneökningar samt ökade personalkostnader kopplat till pandemin. Inflationseffekter kopplat till pensionsskulden redovisas också inom finansnettot och kommenteras nedan.

Inflationen syns även i prisökningar avseende läkemedel samt material och varor, som därmed avviker negativt mot budget.

Kostnad för köpt hälso- och sjukvård¹² är högre än budget med anledning av en ökad konsumtion inom vårdval, högre kostnader för externt köpt prehospital vård samt äldresjukvård.

Lämnade bidrag avvek negativt mot budget med 512 miljoner kronor vilket främst avser vidareförmedling av bidrag från hälso- och sjukvårdsnämnden till Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje för förstärkt

¹² Köpt hälso- och sjukvård avser vård utförd av andra vårdgivare än Region Stockholm.

finansiering av befintlig verksamhet och ersättning för ökade pensionskostnader. Avvikelsen förklaras av att kostnaderna för KSON budgeterats som köpt hälso- och sjukvård medan utfallet redovisas som lämnade bidrag.

Kostnad för köpt trafik var 279 miljoner kronor lägre än budget. Orsaken var lägre kostnader för prisindex i avtal samt störningar i pendeltågstrafiken vilket minskat kostnad för incitament och viten för trafik som inte utförts.

Övriga kostnader var 3 687 miljoner kronor lägre än budget och avsåg regionstyrelsens koncernfinansiering. Orsaken var att det i budget ingick en reserv för att hantera risker inom verksamheterna bland annat för effekterna av ökad inflation, medan utfallet redovisas på respektive kostnadsposter. Bland övriga kostnader ingår konsultkostnader som uppgick till 833 miljoner kronor och översteg budget med 99 miljoner kronor, vilket motsvarar 13 procent av budget. Större avvikelse avser serviceförvaltningen med 87 miljoner kronor och regionstyrelsen med 39 miljoner kronor, vilket förklaras främst av ökade it-konsulter avseende projekt Vaccinera samt Vårdens informationsmiljö.

I jämförelse med föregående år har konsultkostnader minskat med 44 miljoner kronor, vilket motsvarar fem procent. Detta förklaras bland annat av arbete med konsultväxling. Exempelvis har trafiknämnden genomfört 41 konsultväxlingar och ytterligare 28 undertecknades med start under första kvartalet 2024. Även regionstyrelsen har genomfört konsultväxling som lett till lägre konsultkostnader.

7.1.3 Skatteintäkter

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse mot budget	Utfall 2022	Förändring
Mkr					
Skatteintäkter	93 405	91 670	1 735	87 661	6,6%
Generella statsbidrag	7 718	7 573	145	7 383	4,5%
Utgjämningssystemet	-4 095	-5 041	946	-2 284	79,3%
Summa	97 028	94 202	2 826	92 760	4,6%
Förändring från föregående år, mkr	4 268	1 442		4 790	
Förändring från föregående år, procent	4,6%	1,6%		5,4%	
Skattesats	12,08	12,08		12,08	

Samlade skatteintäkter uppgick till 97 028 miljoner kronor. De samlade skatteintäkterna översteg budget med 2 826 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras huvudsakligen av högre skatteintäkter med 1 735 miljoner kronor.

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

Den främsta orsaken är en ökning av 2023-års skatteintäkter vilket förklaras av en stark utveckling av innevånarnas totala lönesumma i samband med återhämtningen efter pandemin. Även generella statsbidrag samt ersättningar från staten för regleringsbidrag inom utjämningsystemet förbättrar utfallet.

7.1.4 Finansnetto

Finansnettot uppgick till -4 871 miljoner kronor. I utfallet ingår cirka -3 700 miljoner kronor som avser finansiell kostnad i pensionskulden, främst med anledning av ökad inflation. Finansnettot avvek positivt mot budget med 219 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen beror huvudsakligen på ränteintäkter på banktillgodohavanden.

7.1.5 Balanskravsresultat

Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgick till -1 091 miljoner kronor. För att inte behöva återställa ett underskott i balanskravet åberopas synnerliga skäl med anledning av att inflationen har haft en så kraftig påverkan på Region Stockholms pensionskostnader. Om effekten av den höga inflationen i uppräknigen av Region Stockholms pensionsåtagande exkluderas, skulle Region Stockholm i stället ha redovisat ett överskott år 2023. Beslutet om att åberopa synnerliga skäl är i enlighet med Kommunallagens 11 kap 13 § och medför att underskottet på 1,0 miljarder kronor inte återställs.

Region Stockholm har för 2023 synnerliga skäl för en minskad soliditet till följd av de högre avsättningarna för Region Stockholms pensioner. Under 2023 minskade Region Stockholms soliditet med en procent jämfört med 2022 och uppgick vid årets slut till 2,3 procent. Soliditeten kommer att vara återställd 2026 på 2022 års nivå, förutsatt att de budgeterade överskotten 2025 och 2026 uppnås, vilket är i linje med en god ekonomisk hushållning.

Mkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Bokslut 2022
Resultat enligt balanskrav			
Årets resultat enligt resultaträkningen	-1 011	-3 456	4 965
Samtliga realisationsvinster	-80	0	-155
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-1 091	-3 456	4 810
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	-3 882
Balanskravsresultat	-1 091	-3 456	928

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

7.1.6 Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster	Utfall	Utfall
Mkr	2023	2022
Under verksamhetens intäkter:		
Realisationsvinst	90	157
Under verksamhetens kostnader:		
Realisationsförlust	-2	0
Omställningskostnader	0	-44
Omkostnader vid försäljning av fastigheter	-9	-2
Summa jämförelsestörande poster	80	111

Jämförelsestörande poster uppgick till 80 miljoner kronor och avser reavinster. Reavinst från försäljning av Berga Naturbruksgymnasium och tillhörande fastighet uppgick till 65 miljoner kronor. AB Storstockholms Lokaltrafik redovisar en reavinst på tio miljoner kronor från försäljningen av Grisslinge bussdepå.

7.2 Resultat nämnder och bolag

Mkr	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Bokslut
	2023	2023	mot	procent av	2022
			budget	omsättning	
Hälso- och sjukvård					
Hälso- och sjukvårdsnämnden	-772,9	0,0	-772,9	-0,9 %	230,8
Kommunalförbundet sjukvård och omsorg	-63,1	0,1	-63,2	-7,5 %	30,7
Primärvårdsnämnden	-174,5	0,0	-174,5	-1,4 %	0,0
Patientnämnden	2,0	0,0	2,0	5,1 %	1,5
Stockholms läns sjukvårdsområde	-280,2	201,0	-481,2	-3,2 %	426,8
Karolinska Universitetssjukhuset	-735,8	44,0	-779,8	-2,9 %	230,8
Södersjukhuset AB	-176,8	21,0	-197,8	-3,0 %	-201,3
Danderyds Sjukhus AB	-116,3	24,0	-140,3	-2,3 %	-225,9
Södertälje Sjukhus AB	-43,8	5,0	-48,8	-2,7 %	-4,7
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	5,4	7,0	-1,6	-0,2 %	42,0
Folk tandvården Stockholms Län AB	23,2	-12,4	35,6	2,0 %	148,0
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	-2,7	6,0	-8,7	-1,7 %	7,9
Tobiasregistret AB	4,5	0,0	4,5	8,9 %	0,0
MediCarrier AB	25,1	3,5	21,6	1,6 %	28,3
Hälso- och sjukvård totalt	-2 306,1	299,2	-2 605,3	-2,8 %	716,1
Kollektivtrafik					
Trafiknämnden	-550,3	-1 166,0	615,7	1,6 %	832,3
varav trafikförvaltningen	-10,9	32,0	-42,9	-0,3 %	-39,4
varav färdtjänstverksamheten	41,0	4,0	37,0	2,0 %	292,3
varav förvaltning för utbyggd tunnelbana	13,9	0,0	13,9	0,2 %	17,5
AB Storstockholms Lokaltrafik	-594,3	-1 202,0	607,7	2,5 %	562,0
varav AB SL Finans	132,0	0,0	132,0	9,6 %	424,2

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

Mkr	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse mot budget	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2022
varav SL Nya Tunnelbanan AB	0,0	0,0	0,0	0,0 %	0,1
varav Waxholms Ångfartygs AB	37,7	0,0	37,7	6,2 %	1,8
Kollektivtrafik totalt	-550,3	-1 166,0	615,7	1,6 %	832,3
Kultur					
Kulturnämnden	3,1	0,0	3,1	0,5 %	1,6
Film Stockholm AB	0,1	0,0	0,1	0,2 %	0,0
Kultur totalt	3,1	0,0	3,1	0,5 %	1,6
Regionstyrelsen	202,1	0,0	202,1	6,3 %	354,0
Klimat- och regionutvecklingsnämnden	4,5	0,0	4,5	2,4 %	0,0
Fastigheter och service					
Fastighets- och servicenämnden	673,2	493,0	180,2	2,2 %	775,1
varav Serviceförvaltningen	-183,5	-65,0	-118,5	-6,3 %	-4,1
varav Fastighetsförvaltningen	856,7	558,0	298,7	4,8 %	779,2
Locum AB	8,5	-12,1	20,6	5,1 %	14,4
Fastigheter och service totalt	681,7	480,9	200,8	2,4 %	789,5
Övriga					
Revisorskollegiet	0,3	0,0	0,3	0,6 %	0,5
Landstingshuset i Stockholm AB	-159,8	0,0	-159,8		-199,6
Koncerngemensamma funktioner					
Skadekontot	16,0	0,0	16,0	82,6 %	-3,7
Koncernfinansiering	78,5	-3 070,2	3 148,7	2,9 %	3 051,1
Koncernjusteringar	1 018,6	0,0	1 018,6		-575,4
Totalt	-1 011,5	-3 456,1	2 444,7		4 965,2

Nämnder och bolag inom verksamhetsområdet hälso- och sjukvård redovisar sammantaget ett negativt resultat på -2 306 miljoner kronor. Negativa avvikelser mot resultatkravet redovisas av Stockholms läns sjukvårdsområde, Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB, Danderyds Sjukhus AB, Södertälje Sjukhus AB, S.t Eriks Ögonsjukhus AB, Ambulanssjukvården i Storstockholm AB, hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden samt Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje. Främsta orsaken till avvikelsen är högre kostnader för bemanning och externt köpt hälso- och sjukvård, men också för material och varor.

De nämnder och bolag inom hälso- och sjukvården som uppnådde budgeterade resultatkrav var patientnämnden, Tobiasregistret AB och MediCarrier AB.

Det samlade resultatet för nämnder och bolag inom trafiknämndens ansvarsområde uppgick till -545 miljoner kronor, vilket var 616 miljoner kronor bättre än budget. Kollektivtrafiken uppnådde därmed sitt resultatkrav.

Kulturnämnden och Film Stockholm AB, samt regionstyrelsen, klimat- och regionutvecklingsnämnden, skadekontot redovisade ett resultat som uppnådde budgeterat resultatkrav.

Inom fastigheter och service redovisades ett resultat på 682 miljoner kronor, vilket innebär att resultatkravet uppnåddes. Serviceförvaltningens resultat uppgick till -184 miljoner kronor, vilket främst beror på högre kostnader för räntor och it- och telekostnader. Fastighetsförvaltningens resultat uppgick till 857 miljoner kronor, vilket primärt beror på lägre löpande underhåll, medie-, drift-, service- och finanskostnader.

Landstingshuset i Stockholm AB (LISAB) redovisade ett resultat på -84 miljoner kronor, att jämföra med budgeterat resultat på noll kronor. Den negativa budgetavvikelsen avser främst nedskrivningar av värdet på aktierna i dotterbolagen. Undantaget nedskrivningen hade resultatet uppgått till -25 miljoner kronor.

Koncernfinansiering redovisade ett resultat på 79 miljoner kronor, vilket är 3 149 miljoner kronor högre än budget, varav samlade skatteintäkter uppgick till 2 826 miljoner kronor. Inom koncernfinansiering redovisas skatteintäkter, finansiella kostnader, pensioner samt reservering för att hantera risker inom verksamheterna bland annat för effekterna av ökad inflation.

Nämnder och bolag som redovisade ett resultat som avviker negativt mot resultatkravet måste säkerställa att framtagna åtgärdsplaner får effekt samt vid behov arbeta fram och genomföra nya, tillkommande åtgärder för att nå resultatkraven.

Resultatkraven enligt budget är ett minimikrav vilket innebär att resultat som överstiger resultatkravet får behållas inom det egna kapitalet, under förutsättning att koncernens eget kapital ökar med motsvarande belopp. Eftersom koncernens eget kapital minskar på grund av årets underskott får resultat som överstiger resultatkravet inte behållas av nämnder eller bolag.

7.2.1 Åtgärder för God ekonomisk hushållning

I budget 2023 för Region Stockholm anvisades 150 miljoner kronor till åtgärder för god ekonomisk hushållning. I verksamhetsplan (RS 2022-0803) angavs att regionstyrelsen ska arbeta för att stärka det ekonomiska

ÅRSREDOVISNING 2023
 FÖR REGION STOCKHOLM

 Diarienummer
 RS 2023-0819

resultatet och begränsa kostnadsutvecklingen, såväl koncernövergripande som inom sina egna verksamheter. Regionstyrelsen har fördelat dessa 150 miljoner kronor till 21 projekt till nämnder och bolag. Trafiknämnden, Karolinska universitetssjukhuset, Danderyds sjukhus AB, Södersjukhuset AB, Södertälje sjukhus AB, Stockholms läns sjukvårdsområde, kulturnämnden, Folktandvården och Fastighets- och servicenämnden har samtliga genomfört projekt för att stärka det ekonomiska resultatet och begränsa kostnadsutvecklingen. Flera av projekten har redan i år visat på effekthemtagning, men full effekt väntas uppnås som senast till år 2025.

Exempel är trafiknämndens projekt för minskad konsultanvändning. Arbetet med konsultväxling väntas pågå under tre års tid för att uppnå en stärkt intern styrning och kontroll. Under året har 41 konsultväxlingar genomförts och ytterligare 28 undertecknades med start under första kvartalet 2024. Totalt beräknas 254 konsultväxlingar att genomföras till december 2025 och ytterligare 20 genom utfasning.

Ytterligare ett exempel är Folktandvården som infört digital schemaläggning. En resursapp har implementerats med syfte att optimera resurser mellan olika kliniker för att minska antalet inställda besökstider. Till och med november har 269 bokningar skett i appen för 50 timanställda, vilket ger ett besparingsestimat på 1,2 miljoner kronor exklusive frigjord arbetstid för arbetsledning och administration.

7.3 Investeringar nämnder och bolag

Mkr	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse mot budget	Bokslut 2022
Hälso- och sjukvård	1 003,3	1 797,4	794,1	837,9
Kollektivtrafik	13 449,3	13 859,2	410,0	10 431,7
Fastigheter och service	2 302,1	3 216,6	914,5	1 739,7
Övriga investeringar	6,7	9,8	3,1	3,6
varav regionstyrelsen	3,7	8,6	4,9	2,4
varav kulturnämnden	2,7	1,0	-1,7	1,2
varav revisorskollegiet	0,3	0,2	-0,1	0,0
Investeringar totalt	16 761,5	18 883,1	2 121,6	13 012,9

Region Stockholms investeringsutgifter uppgick till 16 762 miljoner kronor, vilket motsvarade en upparbetningsgrad på 89 procent i förhållande till en budgeterad volym på 18 883 miljoner kronor. Utfall blev 2 122 miljoner kronor, lägre än budget. Medfinansiering från stat och kommuner under året uppgick till 5 568 miljoner kronor, varav 4 557 miljoner kronor avser utbyggnaden av nya tunnelbanan.

Under året har rådande omvärldssituation med inflation, materialbrist, långa leveranstider och ökat byggkostnadsindex påverkat Region

**ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM**

Stockholms investeringar. Läget har medfört stora fördyringar och förseningar vilket resulterat i negativa ekonomiska konsekvenser och ökade totalkostnadsprognoser för flera pågående investeringar.

Nedan redovisas årets investeringsutfall inom respektive verksamhetsområde samt större investeringar med genomförandebeslut.

7.3.1 Hälsa- och sjukvårdsinvesteringar

Hälsa- och sjukvård Mkr	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse mot budget	Bokslut 2022
Hälsa- och sjukvårdsnämnden	8,6	7,0	-1,6	8,3
Primärvårdsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Patientnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Stockholms läns sjukvårdsområde	213,0	252,4	39,4	162,5
Karolinska Universitetssjukhuset	312,6	850,0	537,4	300,5
Södersjukhuset AB	168,6	298,0	129,4	98,4
Danderyds Sjukhus AB	140,7	229,0	88,3	108,1
Södertälje Sjukhus AB	38,5	30,0	-8,5	51,6
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	21,3	20,0	-1,3	18,1
Folktandvården Stockholms Län AB	56,2	70,0	13,8	60,1
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	25,9	29,0	3,1	15,9
MediCarrier AB	18,0	12,0	-6,0	14,4
Hälsa- och sjukvård totalt	1 003,3	1 797,4	794,1	837,9

Hälsa- och sjukvårdens investeringar i medicinteknisk utrustning, inventarier samt informations- och kommunikationsteknik uppgick till 1 003 miljoner kronor, vilket gav en upparbetningsgrad 56 procent mot årets budget på 1 797 miljoner kronor. Utfallet understeg budget med 794 miljoner kronor. Nämnder och bolag som redovisar utfall över 100 miljoner kronor kommenteras nedan.

Stockholms läns sjukvårdsområdes investeringar består av ersättningsinvesteringar och Hjälpmedelsverksamheten utgör cirka 67 procent av den totala investeringsbudgeten. Under året har förberedelser inför teknisk upprustning och verksamhetsanpassning på Löwenströmska sjukhusets genomförts, lokalanpassning har skett av Nationell Högspecialiserad vård för självskadebeteende vuxna och ätstörning samt upphandling av medicinteknisk för ECT¹³ på Nacka.

Karolinska Universitetssjukhuset har en lägre investeringstakt än planerat under året på grund av bättre nyttjandegrad av utrustningarna till följd av att sjukhuset aktivt arbetat med detta men också på grund av låg upphandlingskapacitet och förlängda leveranstider. Utgifterna för året understeg med 537 miljoner kronor vilket gav en upparbetningsgrad mot budget på 37 procent.

¹³ Elektrokonvulsiv behandling är en elbehandling vid vissa psykiska sjukdomar.

**ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM**

Södersjukhuset AB har förseningar i de större investeringar MR 3T¹⁴, PCI¹⁵ utrustning samt utrustning till ombyggnation av By 17/18 vilket medfört att planerade utgifter flyttats till 2024. Utgifterna för året understeg budget med 129 miljoner kronor vilket gav en upparbetningsgrad mot budget på 57 procent.

Danderyds Sjukhus AB har under året sänkt investeringsnivå för att hantera kommande avskrivningskostnader givet det ekonomiska läget. Sjukhuset investerar främst i ersättningsinvesteringar. Beslutet om att minska investeringsnivån har inte haft någon större påverkan på verksamheten. Utgifterna för året understeg budget med 88 miljoner kronor vilket gav en upparbetningsgrad mot budget på 62 procent.

7.3.2 Kollektivtrafikinvesteringar

Kollektivtrafik	Utfall	Budget	Avvikelse	Bokslut
Mkr	2023	2023	mot budget	2022
Trafiknämnden	13 449,3	13 859,2	410,0	10 431,7
varav Trafikförvaltningen	6 974,6	6 779,6	-195,0	5 010,6
varav Färdtjänstverksamheten	35,4	37,7	2,3	60,8
varav Förvaltning för utbyggd tunnelbana	6 439,3	7 041,9	602,6	5 360,3
Kollektivtrafik totalt	13 449,3	13 859,2	410,0	10 431,7

Trafiknämnden ansvarar för investeringar i kollektivtrafik och utbyggd tunnelbana. Investeringarna uppgick till 13 449 miljoner kronor, varav 6 439 miljoner kronor avser investeringarna i utbyggd tunnelbana. Upparbetningsgraden mot årets budget på 13 859 miljoner uppgick till 97 procent. Nedan redovisas investeringar med en totalbudget över 300 miljoner och enskilda investeringar med utfall och avvikelse över 100 miljoner kronor kommenteras.

Trafikinvesteringar genomförande över 300 miljoner kronor	Utfall	Budget	Avvikelse	Total	Total	Total	Total	Färdig-
Mkr	2023	2023	2024	ack. utfall	prognos	budget	avvikelse	ställande (år)
Program Röda linjens uppgradering	1 216	1 108	-108	8 543	10 710	10 710	0	2027
Program Roslagsbanans utbyggnad ¹	477	587	109	9 425	10 678	10 446	-232	2026
Program Tvärbana Norr Kistagrenen	1 002	1 348	346	4 950	6 522	6 522	0	2025
Program Tvärbana Norr Solnagrenen	11	7	-3	5 554	5 592	5 584	-8	2024
Program Bussdepåer ¹	18	144	126	3 371	4 195	4 010	-185	2027
Bussterminal Slussen ¹	1 075	334	-741	4 222	4 176	3 388	-788	2026
Program Saltsjöbanan	196	210	14	1 619	1 835	1 835	0	2027
Manöversystem röd och blå linje	63	72	10	89	541	541	0	2029
Program Slussen	14	43	29	423	485	485	0	2025

¹⁴ Magnetisk Resonans Tomografi

¹⁵ Percutan Coronar Intervention avser ballongvidgning som är en behandling när det har blivit förträngningar i hjärtats kranskärl.

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

Livstidsförlängning gröna linjen	43	52	9	234	412	412	0	2026
Nockebybanan ersättning till Akka 4 ¹	9	17	7	22	407	377	-30	2027

¹Investeringens totalprognos har fattats beslut om i regionfullmäktiges budget 2024

Program Röda Linjens uppgradering avser anskaffning av tunnelbanevagnar av typen C30, samt anpassningar av Nybodadepån och landbaserad it till fordon. För Nybodadepån har under året två verkstadsplatser färdigställt. Utgifterna för året översteg årets budget med 108 miljoner kronor, till följd av att fler fordon än planerat levererades under året. Därtill har indexering i avtalet ökat i högre takt än förväntat under 2023. Totalt finns nu 61 fordon i trafik.

Program Roslagsbanans utbyggnad avser utbyggnad av dubbelspår, en ny depå, bullerskyddsåtgärder samt nya X15p fordon. Syftet är att möjliggöra tätare och mindre störningskänslig trafik på Roslagsbanan. Under året har planskildheten för gång och cykelväg öppnats i Frescati och Portvägen i Enebyberg. På grund av försenad fordonsleverans försenas färdigställande av investeringen till 2026 vilket bidrog till att årets utgift understeg årets budget med 109 miljoner kronor och att totalprognosen överstiger total budget med 232 miljoner kronor.

Program Tvärbana Norr Kistagrenen avser nybyggnation av en åtta kilometer lång tvärförbindelse från norra Ulvsunda till Helenelund, med hållplatser vid bland annat Bromma flygplats och Kista. Projektet innefattar leveranser av 20 spårvagnar av typen A35. Utgifterna för året understeg budget med 346 miljoner kronor till följd av produktionsstillestånd i början av året och förändrade tidplaner. Det ökade prisläget förväntas påverka slutkostnadsprognos, och återstående delar på sträckan Ursviks torg och Helenelund har avbeställts från totalentreprenören. Ett förnyat genomförandebeslut planeras tas fram 2024.

Program Tvärbana Norr Solnagrenen har i stort genomförts. Flertal tester har under året genomförts och förberedande aktiviteter pågår för överlämnande till färdigställande och förvaltning 2024. Totalprognosen överstiger total budget med åtta miljoner kronor på grund av förseningar inom signalrelaterade arbeten samt ökade indexkostnader.

Program Bussdepåer avser ombyggnation av bussdepå Tomtebodas samt nybyggnation av bussdepå i Enlunda som planeras ersätta bussdepån i Ekerö centrum. Till följd av att bygglov upphävts och att vattendom inte erhållits har entreprenadstarten för Enlunda bussdepå blivit förskjuten till 2024. Till följd av detta understeg årets utgifter budget med 126 miljoner kronor. Total prognos överstiger budget med 185 miljoner kronor på grund

av utökad omfattning avseende elbussar och verkstadsplatser. Ett nytt beslut i regionfullmäktige planeras under 2024.

Bussterminal Slussen är ett samverkansprojekt med Stockholm Stad och avser ny bussterminal i Katarinaberget. I början av året genomfördes en granskning (RS 2022–0896) som resulterade i att regionfullmäktige fattade ett förnyat beslut (RS 2022–0896) på 4 271 miljoner kronor. Under året har förhandlingar pågått med Stockholms stad och en samverkansplan har arbetats fram. Utgifterna för året översteg budget med 741 miljoner kronor på grund av förseningar och fördröjningar inom Stockholm stads entreprenader. Totalprognosen överstiger totalbudget med 788 miljoner kronor och ett nytt beslut i regionfullmäktige planeras under första kvartalet 2024.

Program Saltsjöbanan avser upprustnings- och kapacitetsåtgärder på Saltsjöbanan inklusive dubbelspårsträckor vid Fisksätra och Tattby där entreprenadarbeten under året pågått med målsättning att öppna för trafik i början av 2024. Merparten av bulleråtgärdande insatserna är färdigställda. Stockholm stads Slussenprojekt påverkar sluttiden för återläggningen av Saltsjöbanan vilket medför risk för försening. Utgifterna för året understeg budget med 14 miljoner kronor.

Manöversystem röd och blå linje omfattar ett nytt digitalt manöversystem samt transmission för både röd och blå linje. Under året har upphandling genomförts som överklagats vilket medfört förseningar. Ett delmoment i systemleveransen är framflyttad till 2024 och årets utgift understeg därmed budget med tio miljoner kronor.

Investeringen Livstidsförlängning gröna linjen avser utbyte av signalställverk på gröna linjens Farstagren för att säkra underhållet fram till år 2035. Under året har ett flertal tester godkänts och ett tidsbegränsat tillstånd från Transportstyrelsen för komponenter samt beslut om trafikavstängning för sommaren 2025 har erhållits. Årets utgift understeg budget med nio miljoner kronor på grund av att tidplan justerats jämfört med vad som tidigare bedömts.

Program Slussen avser upprustning av Söderströmsbroarna, flytt av teknikrum och utbyte av likriktarstation. Färdigställande prognostiseras till 2025. Pågående arbeten har försenats på grund av överklaganden samt att angränsande arbeten som bedrivs av Stockholm stad försenats. Utgifterna för året understeg således budget med 29 miljoner kronor. Färdigställande prognostiseras till 2025.

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

Ersättningsinvesteringar trafik genomförande över 300 miljoner kronor	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse 2024	Total ack. utfall	Total prognos	Total budget	Total avvikelse	Färdigställande (år)
Mkr								
Utbyte av hissar och rulltrappor	242	289	46	1 092	1 494	1 494	0	2027
C20 - uppgradering	298	321	24	1 250	1 453	1 453	0	2025
Saltsjöbanan och tunnelbaneentréer Slussen	67	110	42	183	1 007	1 008	1	2027
Utbyggnad av Älvsjö depå	140	170	30	449	864	864	0	2026
Rissne Tunnelbanedepå ¹	117	146	29	238	1 007	632	-375	2026
Lågfrekvent underhåll X60, X60A, X60	79	118	40	231	626	626	0	2026
Roslagsbanan ersättning X10p ¹	128	46	-83	128	472	340	-132	2025

¹Investeringens totalprognos har fattats beslut om i regionfullmäktiges budget 2024

Region Stockholms ersättningsinvesteringar syftar till att bevara värdet på tillgången, bibehålla befintlig nytta och säkerställa en väl fungerande verksamhet. Arbetet sker genom underhåll, livscykelinvesteringar samt byte av tekniska lösningar. Under året har utbyten av hissar och rulltrappor färdigställts på 39 stationer och 95 av planerade 106 C20 fordon har uppgraderats.

Upprustning och modernisering av Rissne Tunnelbanedepå har förskjuten tidplan vilket påverkat totalprognosen överstiger totalbudget med 375 miljoner kronor på grund av högre kostnadsläge och ökad indexpåverkan. Regionfullmäktige fattade under året ett förnyat genomförandebeslut (RS 2023-0582) motsvarande totalprognosen.

Arbetet med Roslagsbanan ersättning av fordonstyp X10p till nyare x15p har fortsatt under året och fyra nya x15p fordon har avropats. Totalprognosen överstiger totalbudget med 132 miljoner kronor vilket beror på indexökningar och valutaeffekter. Förnyat genomförandebeslut som motsvarar totalprognosen fattades 2023 av regionfullmäktige.

Utbyggd tunnelbana genomförande över 300 miljoner kronor	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse 2024	Total ack. utfall	Total prognos	Total budget	Total avvikelse	Färdigställande (år)
Mkr								
Tunnelbana till Nacka och Söderort ^{1,2}	3 627	3 852	225	11 196	23 178	22 849	-329	2030
Tunnelbana till Arenastaden ^{1,2}	893	802	-91	3 316	6 049	6 046	-3	2028
Tunnelbana till Barkarby ^{1,2}	474	929	455	3 414	5 493	5 460	-33	2026
Station Södra Hagalund ^{1,2}	78	99	21	368	1 378	1 332	-46	2028
Depå Nya tunnelbanan	1 012	1 127	115	3 218	5 884	5 884	0	2026
Fordon	0	2	2	15	1 737	1 737	0	2030

¹Överstigande totalprognoser hänförs till att KPI-prognos uppräknats enligt Konjunkturinstitutets prognos i enlighet med Region Stockholms direktiv.

²Investeringens totalprognos har fattats beslut om i regionfullmäktiges budget 2024.

Tunnelbana till Nacka och Söderort innebär en förlängning av Blå linje från Kungsträdgården till Nacka med avgrening via Gullmarsplan och

anslutning till Sockenplan. Totalt ska 11,2 kilometer spårtunnel byggas med sju stationer. Under 2023 upphandlades de flesta bygg-, installations- och BEST¹⁶-entreprenader varav flertalet startats upp. Utgifterna för året understeg budget med 225 miljoner kronor på grund av lägre framdrift till följd av svårare förhållande med vattenpassage, ändrad produktionsplanering för Gullmarsplan och Nacka, samt entreprenadstopp i juni vid Sickla och Järsla.

Tunnelbana till Arenastaden innebär en ny tunnelbanelinje från Odenplan till Arenastaden. Under året har arbete fortgått med tunneldrivning i Hagastaden, Rudviken och Arenastaden. Vid Hagastaden har plattformstunnlarna sprängts ut i sin helhet och det har arbetats med bergschakt och förstärkning. Betongarbeten har påbörjats mot entrén till Karolinska. Utgifterna för året översteg budget med 91 miljoner kronor på grund av förskjutning av utgifter från tidigare år då vatten har läckt in samt lägre bergtäckning har behövt hanteras. Station Södra Hagalund är ett eget investeringsobjekt, men arbetet utförs inom samma projekt som Arenastaden.

Tunnelbana till Barkarby innebär en förlängning av Blå linjen från den befintliga stationen Akalla till Barkarby pendeltågsstation via Barkarbystaden. Under året har entreprenadkontraktet i Järfällatunneln hävts och en ny entreprenör upphandlades under hösten vilket bidrog till att utgiften för året understeg budget med 455 miljoner kronor. För att inte tappa fart gjordes en överenskommelse med Trafikverket om att utöka arbetet angående Mäljarbanans uppgång. Därtill tecknades kontrakt för signalentreprenaden sträckan Akalla-Barkarby efter sommaren.

Depå nya tunnelbanan avser att säkerställa fordon och depåkapacitet inför nya tunnelbanans trafikstarter. I betongtunnel Kviksundsvägen har arbete skett med de första tio metrarna av tunneln och under året har gjutning av väggar och valv genomförts och bottenplattan som ansluter enkelspåret med dubbelspåret har slutförts. Under sommaren slutfördes även enkelspåret för idrifttagning på Farstagreneren. Teknikbyggnaderna i depån blev klar för överlämning under hösten och i slutet av året överlämnades sprinklertanken, tvätt- och saneringshallen samt Västra spanten.

7.3.3 Fastigheter och service

Fastigheter och service	Utfall	Budget	Avvikelse	Bokslut
Mkr	2023	2023	mot budget	2022
Fastighets- och servicenämnden	2 300,6	3 212,1	911,5	1 737,0
varav Fastighetsförvaltningen	2 188,9	2 887,7	698,8	1 531,3
varav Serviceförvaltningen	111,7	324,4	212,7	205,7

¹⁶ Bana, el, signaler och telekommunikation.

ÅRSREDOVISNING 2023
 FÖR REGION STOCKHOLM

Locum AB	1,5	4,5	3,0	2,6
Fastigheter och service totalt	2 302,1	3 216,6	914,5	1 739,7

Fastighets- och servicenämnden ansvarar för investeringar i sjukvårdsfastigheter och informationsteknikförsörjning. Investeringarna uppgick till 2 302 miljoner kronor, vilket gav en upparbetningsgrad på 72 procent mot årets budget på 3 217 miljoner kronor.

Fastighetsinvesteringar genomförande Karolinska universitetssjukhuset över 300 miljoner kronor	Utfall	Budget	Avvikelse	Total	Total	Total	Total	Färdig-
	2023	2023	2023	ack. utfall	Prognos	Budget	avvikelse	ställande (år)
Mkr								
HS Ny- och ombyggnad av akutmottagning ¹	109	126	17	150	331	295	-36	2025
HS Anpassning 1 avd/år Framtidens vårdavdelning, etapp 2	58	84	26	105	236	236	0	2026
HS Ombyggnad mottagning, 1 per år Framtidens vårdmottagning, etapp 2	18	57	39	52	134	134	0	2026
HS Nytt ventilationssystem C2 ²	50	0	-50	51	209	0	-209	2025

¹ Överstigande totalprognos hänförs till risker och osäkerhet kopplat till det allmänna inflations- och omvärldsläget. Investeringens totalprognos har fattats beslut om i regionfullmäktiges budget 2024.

² Investeringens totalprognos har fattats beslut om i regionfullmäktiges budget 2024.

Ny- och ombyggnad av akutmottagning på Karolinska

Universitetssjukhuset avser ny- och ombyggnation av akutmottagning med barn- och närakutmottagning och ambulanshall på Huddinge. Senarelagd projektering och upphandling av byggtreprenör har medfört att årets utgift understeg budget med 17 miljoner kronor. Totalprognos överstiger total budget med 36 miljoner kronor.

Anpassning avdelningar respektive mottagningar etapp 2, på Karolinska Universitetssjukhuset avser en etappvis ombyggnation av vårdavdelningar och mottagningar i Huddinge, där en avdelning och mottagning byggs om per år. Tidsplanen har förskjutits på grund av förändrad omfattning i investeringen, som har medfört att årets utgift understeg budget med 26 respektive 39 miljoner kronor för ombyggnationen av vårdavdelningar och av mottagningar.

Nytt ventilationssystem C2 på Karolinska Universitetssjukhuset avser upprustning av ventilationsanläggning i byggnad C2 och är en del i en planerad upprustning av merparten av ventilationssystemen under kommande tioårsperiod på Huddinge. Omfattningen på investeringen i byggnad C2 utökades under året och fastighets- och servicenämnden fattade i mars 2023 ett förnyat genomförandebeslut (FSN 2023-0133) på 209 miljoner kronor, som motsvarar totalprognos. Totalprognosen fanns inte medtagen i budget 2023, men har inkluderats i regionfullmäktiges beslutade budget 2024 (RS 2023-0160).

ÅRSREDOVISNING 2023
 FÖR REGION STOCKHOLM

 Diarienummer
 RS 2023-0819

Under året har en utbyggnad av den rättspsykiatriska anläggningen i Huddinge, Helix etapp 2, planerats för att tillse en del av vårdens kommande behov av vårdplatser för rättspsykiatrisk vård inom Region Stockholm efter 2026. Beslut om genomförande planeras att fattas i regionfullmäktige under första kvartalet 2024 till en investeringsutgift om 1 050 miljoner kronor.

Fastighetsinvesteringar genomförande Södersjukhuset, Danderyds sjukhus och Södertälje sjukhus över 300 miljoner kronor Mkr	Utfall	Budget	Avvikelse	Total	Total	Total	Total	Färdig-
	2023	2023	2023	ack. utfall	prognos	budget	avvikelse	ställande (år)
SÖS Modernisering av vårdplatser etapp 1 och 2 ¹	114	248	134	207	902	800	-102	2026
SÖS IVA platser	6	35	29	20	204	116	-88	2026
DS - Ny vårdbyggnad, by 61 ¹	759	606	-153	1 519	1 975	1 854	-121	2025
Södertälje sjukhus - By 20 - påbyggnad för geriatrisk vård ¹	20	162	142	32	394	350	-44	2025

¹ Överstigande totalprognos hänförs till risker och osäkerhet kopplat till det allmänna inflations- och omvärldsläget. Investeringens totalprognos har fattats beslut om i regionfullmäktiges budget 2024.

Modernisering av vårdplatser etapp 1 och 2 på Södersjukhuset avser upprustning och modernisering av vårdavdelningar i byggnad 17 och 18. Förberedande arbeten i byggnaderna har utförts under året och upphandling av generalentreprenör pågår. Tidsplanen har förskjutits jämfört med budgeterad tidsplan vilket medfört att årets utgift understeg budget med 134 miljoner kronor. Totalprognos överstiger total budget med 102 miljoner.

IVA platser på Södersjukhuset avser ny- och ombyggnation av lokaler för intensivvård. Tidsplanen har förskjutits jämfört med budgeterad tidsplan och har medfört att årets utgift understeg budget med 29 miljoner kronor. Fastighets- och servicenämnden fattade i oktober 2023 genomförandebeslut (FSN 2020-0442) på 204 miljoner kronor, som motsvarar totalprognos och överstiger total budget med 88 miljoner kronor.

Ny vårdbyggnad, by 61 på Danderyds sjukhus avser nybyggnation av vårdplatser samt mottagningsverksamheter. Under året har vårdbyggnaden nått sin fulla höjd, stomkomplettering och installationsarbeten pågår samt helikopterplatta har monterats. Årets utgift översteg budget med 153 miljoner kronor, vilket förklaras av entreprenadförseningar. Totalprognos överstiger total budget med 121 miljoner.

By 20 - påbyggnad för geriatrisk vård på Södertälje sjukhus avser en påbyggnad med fyra våningsplan på byggnad 20 för geriatrisk vård. Under året har förberedande arbeten utförts och upphandling av

ÅRSREDOVISNING 2023
 FÖR REGION STOCKHOLM

 Diarienummer
 RS 2023-0819

utförandeentreprenad slutförts. Tidsplanen har förskjutits jämfört med budgeterad tidsplan och har medfört att årets utgift understeg budget med 142 miljoner kronor. Totalprognos överstiger total budget med 44 miljoner.

Fastighetsinvesteringar genomförande Övriga sjukhus över 300 miljoner kronor Mkr	Utfall	Budget	Avvikelse	Total	Total	Total	Total	Färdig-
	2023	2023	2023	ack. utfall	prognos	budget	avvikelse	ställande (år)
S:t Görans vårdavdelningar och behandling inkl tekn uppr	39	137	98	2 217	2 234	2 337	103	2024
Rosenlunds sjh - By 09 - Vertikalt stambyte	6	26	20	21	295	110	-185	2027
Nacka - Utbyte stammar för avlopp by 01 och 05 lågdelen	5	0	-5	7	126	0	-126	2026

S:t Görans vårdavdelningar och behandling inklusive teknisk upprustning avser ny- och ombyggnation av vårdbyggnader på S:t Görans sjukhus. Merparten av investeringen är färdigställd med två vårdbyggnader som tagits i drift. Under året har förbindelsegång och ny förlossningsentré uppförts mellan byggnaderna 20 och 30. Totalprognosen har fastställts till 2 234 miljoner kronor och understiger total budget med 103 miljoner kronor och har bidragit till att årets utgift understeg budget med 98 miljoner kronor.

Rosenlunds sjukhus - By 09 - Vertikalt stambyte avser upprustning av avloppsstammar i byggnad 09 på Rosenlunds sjukhus. Under året har projektering utförts och tidsplanen har förskjutits på grund av förändrad omfattning i investeringen samt att planering av evakueringslokaler har försenats. Sammantaget har detta medfört att årets utgift understeg budget med 20 miljoner kronor och bidragit till investeringens totalprognos som överstiger total budget med 185 miljoner kronor. Ett förnyat genomförandebeslut planeras att fattas i fastighets- och servicenämnden under första kvartalet 2024.

Nacka sjukhus - Utbyte stammar för avlopp by 01 och 05 lågdelen avser upprustning av avloppsstammar i en del av Nacka sjukhus. Under året har projektering utförts och som fortfarande pågår inför upphandling av entreprenad under 2024. Fastighets- och servicenämnden fattade i december 2022 beslut om genomförande (FSN 2022-0414) på 126 miljoner kronor, som motsvarar totalprognos.

8 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

8.1 Finansiering

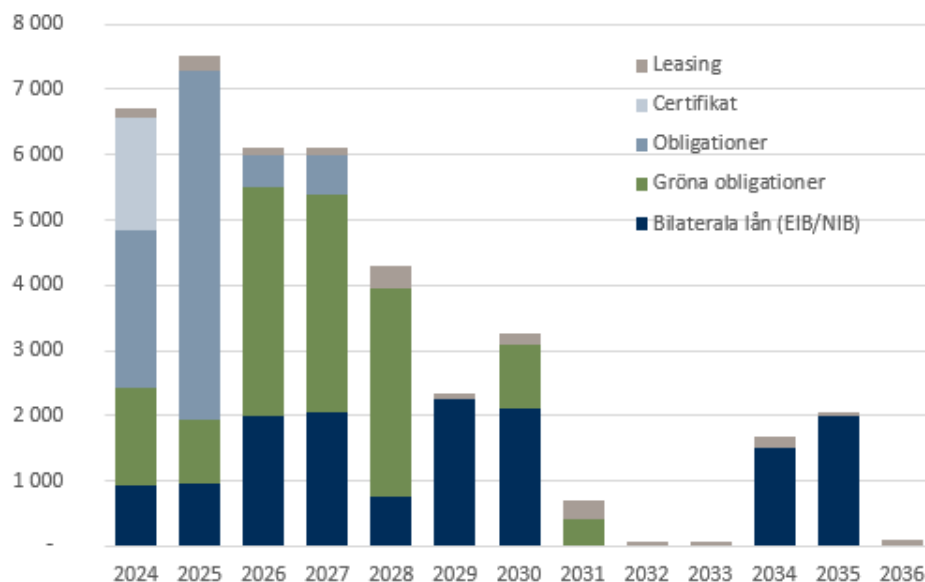
Region Stockholms ratingbetyg från kreditvärderings- och ratinginstitutet Standard & Poor's är fortsatt AA+.

Regionfullmäktige har fastställt en upplåningsram på 95 miljarder kronor. Summan avser samtliga avtalade låne- och kreditlöften, låneprogram och leasingförpliktelser samt checkräkningskrediter. Regionens räntebärande skulder minskade under året med 1,7 miljarder kronor och uppgick per den sista december 2023 till 46,6 miljarder kronor. I det beloppet ingår skuld för finansieringen av sjukhuset Nya Karolinska Solna som vid bokslutstillfället uppgick till 5,4 miljarder kronor.

Räntebindningstiden på skuldportföljen får enligt Region Stockholms finansiella riktlinjer uppgå till 2-5 år. Under året varierade den mellan 2,9 och 3,2 år och uppgick per sista december 2023 till cirka 3,2 år. Ställningen per den sista december medför att cirka 23 procent av den totala skuldportföljen ränteomsätts under det närmaste året.

Region Stockholms finansiella riktlinjer ställer krav på att likviditetsbehovet och den kortsiktiga betalningsförmågan alltid ska vara säkrad genom avtalad finansiering. Per den 31 december 2023 uppgick det maximala likviditetsbehovet de kommande sex månaderna till 6,3 miljarder kronor. Den avtalade finansieringen uppgick vid samma tidpunkt till totalt 12,3 miljarder kronor varav checkkredit knuten till koncernkontot om tre miljarder kronor, en kreditfacilitet mot affärsbanker om fyra miljarder kronor samt ännu ej nyttjade låneavtal och refinansieringsmöjligheter mot Europeiska Investeringsbanken, EIB, om drygt två miljarder respektive drygt tre miljarder kronor.

I diagrammet nedan visas förfallostrukturen för Region Stockholms skuldportfölj.

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

8.2 Region Stockholms hälsoobligation visar positivt resultat

Region Stockholm är först i världen med att innovativt bjuda in externa aktörer att bedriva förebyggande hälsoinsatser som finansieras via en så kallad hälsoobligation. Det innebär att nya metoder att förhindra ohälsa provas där privat och offentlig sektor delar på riskerna. Det är unikt. Den första hälsoobligationen rör prevention av diabetes typ 2 och återbetalningen och räntan är kopplade till hur framgångsrik den preventiva insatsen blir. Insatsen innebär i det här fallet att personer i riskzonen att utveckla diabetes typ 2 sedan i februari 2021 deltar i ett digitalt hälsoprogram. Insatsen har nu pågått i tre år och varit framgångsrik. Totalt 51 procent av de 925 deltagarna befinner sig inte längre i riskzonen för att utveckla diabetes typ 2. Kvinnor har hittills lyckats bättre än män.

8.3 Pensioner

2023 infördes ett nytt pensionsavtal, AKAP-KR, inom den kommunala sektorn. Detta avtal omfattar alla regionens anställda som fram till och med utgången av 2022 inte omfattats av förmånsbestämd ålderspension inom pensionsavtalet KAP-KL. AKAP-KR är helt och hållet avgiftsbaserat, avgifternas storlek har ökat från fyra och en halv procent till sex procent i jämförelse med KAP-KL. De anställda som tidigare omfattades av förmånsbestämd ålderspension inom KAP-KL fick under 2023 möjlighet att välja om de ville stanna kvar i det gamla pensionsavtalet eller övergå till det nya. Av 13 000 valberättigade valde 11 000 att stanna kvar i KAP-KL.

Regionkoncernens totala pensionsförpliktelser vid utgången av 2023 uppgick till 64 442 miljoner kronor inklusive särskild löneskatt, varav 42 253 miljoner kronor utgjordes av avsättning i balansräkningen och 22 189 miljoner kronor utgjordes av ansvarsförbindelsen.

Finansiella placeringar avseende pensionsmedel finns inte, i stället återlånas pensionsmedel i sin helhet i verksamheten. Totala återlånade medel uppgick vid utgången av 2023 till 64 442 miljoner kronor, vilket motsvarar en konsolideringsgrad om noll procent.

Regionkoncernens totala pensionskostnader, inklusive de finansiella pensionskostnaderna, uppgick 2023 till 11 629 miljoner kronor, vilket är 698 miljoner kronor högre än budget. Avvikelsen mot budget beror i huvudsak på flera samverkande faktorer under 2023. Av de väsentligaste faktorerna kan nämnas införandet av pensionsavtalet AKAP-KR, att inkomstbasbeloppets uppräkningsgrad blev lägre än antagandet i budget och medförde att avsättningarna ökade mer än budgeterat samt att antagandet om löneökningar i budget var lägre än faktiska löneökningar under 2023 och härigenom bidrog till att kostnaden för pensionsavgifter ökade mer än beräknat.

9 Förväntad utveckling

Den geopolitiska utvecklingen är oroväckande och mycket osäker. Pågående krig och kriser i omvärlden påverkar världsekonomin och den svenska ekonomin. Region Stockholm står inför ett antal utmaningar under de kommande åren där nämnder och bolag kommer att behöva kraftsamla för att ställa om mot de nya förutsättningarna. Krav på robust och hållbar verksamhet kräver en god ekonomisk hushållning.

Inför 2023 stärktes Region Stockholms ekonomiska ställning vilket är en styrka när Region Stockholm ska hantera sämre ekonomiska tider och samtidigt ge invånarna hälso- och sjukvård, kollektivtrafik och regional utveckling. Under 2023 har ekonomin visat sig starkare än budgeterat, vilket främst beror på att de samlade skatteintäkterna är högre än när beslut om Budget 2023 fattades. Detta ger ett bättre utgångsläge för kommande budgetår då de ekonomiska förutsättningarna för 2024 är ansträngda.

Under 2023 och budgetår 2024 har den höga inflationen påverkat uppräkningsgraden av Region Stockholms pensionsskuld, som tillfälligt genererar väsentligt högre pensionskostnader för perioden. Detta leder till

**ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM**Diarienummer
RS 2023-0819

ett budgeterat resultat som underbalanserar båda åren för vilket regionfullmäktige åberopar synnerliga skäl.

Region Stockholm har för 2023 synnerliga skäl för en minskad soliditet till följd av de högre avsättningarna för Region Stockholms pensioner. Under 2023 minskade Region Stockholms soliditet med en procent jämfört med 2022 och uppgick vid årets slut till 2,3 procent. Soliditeten kommer om de budgeterade överskotten 2025 och 2026 uppnås vara återställd 2026 på 2022 års nivå, vilket är i linje med en god ekonomisk hushållning. Positiva ekonomiska resultat behövs för att möta svängningar i konjunkturer, hantera oväntade kostnader och utveckling av verksamheten. Goda resultat ökar också förmågan att finansiera investeringar i högre utsträckning med egna medel. Det minskar Region Stockholms utsatthet för ränteuppgångar.

Prognosen för skatteunderlaget påvisar en svagare utveckling fram till 2027. Utfallen har hittills visat sig starkare, men i närtid försvagas skatteunderlaget under 2024 och 2025 på grund av en svagare arbetsmarknad vilket påverkar med lägre sysselsättning samt färre arbetade timmar. Den svenska BNP-tillväxten bedöms öka först under andra hälften av 2024 för att sedan öka gradvis. Hushållen och företag som bygger bostäder påverkas fortsatt givet högre priser och ett högt ränteläge.

Prisutvecklingen kommer att påverka kostnadsbilden under 2024 för Region Stockholms verksamheter. Enligt Konjunkturinstitutets decemberprognos bedöms prisutvecklingen i enlighet med KPI¹⁷ minska till 2,9 procent under 2024. Prognosen ligger något över Riksbankens inflationsmål på två procent och är främst till följd av lägre energipriser och internationella råvarupriser. Landstingsprisindex (LPIK) förväntas också stiga under 2024 vilket förväntas reflekteras i lönekostnadsutvecklingen men inte i samma grad som under 2023. Kronan har förstärkts sedan september 2023 och förväntas fortsatt att stärkas. Under 2025 förväntas inflationen fortsatt ligga något över Riksbankens inflationsmål på två procent till följd av en förbättrad konjunktur och en mindre åtstramande penningpolitik och en expansiv finanspolitik. Inflationen påverkar också Region Stockholms personalkostnader under 2025 och framåt, men inte i samma grad som under 2023-2024.

Finansieringsförutsättningarna för Region Stockholm försämras dels med anledning av de högre avgifterna inom kommunalekonomisk utjämning, dels till följd av att statsbidragen som användes under pandemin upphört enligt plan för att förstärka verksamheten. Under perioden 2023-2026

¹⁷ SCB: KPI – Konsumentprisindex.

beräknas avgifterna inom kommunalekonomisk utjämning öka från 4,1 miljarder till 5,9 miljarder kronor 2026.

Den demografiska förändringen då antalet 75 år och äldre ökar med fem procent per år ställer högre krav på hälso- och sjukvården. Detta samtidigt som antalet i arbetsför ålder inte ökar i samma takt som tidigare vilket bidrar till en lägre skatteökningstakt. Utvecklingen för verksamhetens kostnader är i genomsnitt budgeterad till 4,6 procent per år samtidigt som befolkningen bedöms öka med i genomsnitt 0,8 procent per år. Den genomförda skattehöjningen på 30 öre ger förutsättningar för att klara av en högre kostnadsutveckling och därmed en förstärkning till verksamheten.

Kompetensförsörjningen inom Region Stockholms verksamheter är en viktig förutsättning för att Region Stockholm fortsatt ska kunna producera och leverera verksamhet. Under 2024 och de kommande åren kommer regionen fortsatt satsa på vidareutbildning av medarbetare, satsa på förbättrad arbetsmiljö samt minska sjukfrånvaron och genomföra åtgärder för en minskad personalomsättning. Arbetet med att minimera behovet av inhyrd personal, minska de administrativa kostnaderna samt minska beroendet av konsulter kommer att fortsätta.

Inom kollektivtrafiken har resandeutvecklingen efter pandemin inte nått budgeterade nivåer till följd av förändrade resandemönster och digitaliseringen i samhället. Eftersom biljettintäkterna inte nått de nivåer som var planerade innan pandemin budgeteras trafiknämnden och AB Storstockholm Lokaltrafik att ha ett lägre resultatkrav under 2024. För att vara i balans med de ekonomiska målen till 2026 kommer verksamheten behöva genomföra en omställning.

ÅRSREDOVISNING 2023
 FÖR REGION STOCKHOLM

 Diarienummer
 RS 2023-0819

Flerårsöversikt	Utfall	Budget	Plan	Plan
Mnkr	2023	2024	2025	2026
Verksamhetens intäkter	30 784	29 682	29 835	29 365
Verksamhetens kostnader	-116 874	-123 844	-122 971	-126 949
Avskrivningar	-7 080	-7 506	-8 259	-8 921
Verksamhetens nettokostnader	-93 170	-101 667	-101 395	-106 505
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	97 028	103 332	107 790	112 611
Verksamhetens resultat	3 858	1 666	6 395	6 106
Finansnetto	-4 870	-5 698	-3 599	-3 134
Årets resultat	-1 011	-4 032	2 796	2 972
Årets resultat i förhållande till de samlade skatteintäkterna	-1,0 %	-3,9%	2,6%	2,6%
Investeringar	16 761	21 675	20 546	15 065
Räntebärande skulder	46 556	48 165	51 827	50 208
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser	2,3 %	-1,1%	0,9%	3,0%
Självfinansieringsgrad investeringar (beaktat medfinansiering)	100 %	64%	77%	100%

Utvecklingen av de budgeterade samlade skatteintäkter för åren 2024-2026 bedöms bli ett genomsnitt på 5,1 procent i förhållande till 2023 inklusive ökningen av skattesatsen med 30 öre. Ökningen är i paritet med de goda åren 2016-2019 som hade en genomsnittlig utveckling på 4,9 procent per år. I budgeten 2024 beslutades att biljettpriserna ökar med 40 kronor för ett 30-dagarskort till 1 020 kronor samt med 3 kronor till 42 kronor för en enkelbiljett. För 2025 höjs priset på en 30-dagarsbiljett med ytterligare 40 kronor till 1 060 kronor.

Investeringarna inom Region Stockholm kommer fortsatt att ligga på en hög nivå och uppgår till totalt cirka 57 miljarder kronor under budget- och planperioden 2024-2026. Beaktat de investeringar där Region Stockholm har avtal med staten och kommuner om medfinansiering så uppgår självfinansieringsgraden under perioden 2024-2026 till ett genomsnitt på 80 procent per år.

Överenskommelser har träffats mellan regeringen och SKR avseende förutsättningar och prestationskrav för att kunna rekvirera medel från de riktade statsbidragen för en god och nära vård, ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården, förlossningsvård och kvinnors hälsa, insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention, jämlik och effektiv cancervård med kortare väntetider samt försörjningsberedskap för läkemedel.

10 Ekonomisk redovisning

10.1 Resultaträkning

Mkr	Not	Regionkoncernen				Regionen		
		2023	2022	Budget	Avvikelse	2023	2022	Budget
Verksamhetens intäkter	2	30 784	30 358	29 809	975	18 253	18 244	17 591
Verksamhetens kostnader	2	-116 872	-109 126	-115 113	-1 759	-109 305	-100 626	-108 118
Avskrivningar	3	-7 080	-6 890	-7 264	184	-2 934	-2 998	-3 051
Verksamhetens nettokostnader		-93 168	-85 658	-92 567	-601	-93 987	-85 379	-93 578
Därav jämförelsestörande poster	7	80	111	0	80	66	108	0
Skatteintäkter	4	93 405	87 661	91 670	1 735	93 405	87 661	91 670
Generella statsbidrag och utjämning	4	3 623	5 099	2 532	1 091	3 623	5 099	2 532
Summa samlade skatteintäkter		97 028	92 760	94 202	2 826	97 028	92 760	94 202
Finansiella intäkter	5	238	87	73	165	1 183	561	1 059
Finansiella kostnader	6	-5 110	-2 224	-5 164	54	-5 179	-2 900	-3 979
Finansnetto		-4 871	-2 137	-5 091	219	-3 995	-2 340	-2 920
Därav jämförelsestörande poster	7	0	0	0	0	-878	-976	0
Extraordinära poster		0	0	0	0	0	0	0
Årets resultat		-1 011	4 965	-3 456	2 445	-954	5 042	-2 296

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

10.2 Balansräkning

Mkr	Not	Regionkoncernen		Regionen	
		2023	2022	2023	2022
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>					
Nyttjanderätter och andra immateriella anläggningstillgångar	9	688	628	220	202
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	70 238	71 028	36 312	37 192
Maskiner och inventarier	11	33 112	32 699	13 614	14 368
Pågående nyanläggningar, förskott avseende materiella anläggningstillgångar	12	41 461	31 726	8 286	5 735
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
Finansiella anläggningstillgångar	13	3 962	3 121	49 936	47 093
Summa anläggningstillgångar		149 460	139 201	108 369	104 591
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.		609	654	249	208
Kortfristiga fordringar	14	12 361	13 209	25 016	22 423
Kortfristiga placeringar		0	0	0	0
Kassa och bank		4 163	2 766	1 053	1 011
Summa omsättningstillgångar		17 132	16 630	26 318	23 642
Summa tillgångar		166 593	155 831	134 687	128 232

Balansomslutningen ökade under 2023 och uppgick vid årets slut till 167 miljarder kronor. Region Stockholms soliditet, den långsiktiga betalningsförmågan, minskade med 0,8 procentenheter jämfört med föregående år, vilket främst förklaras av det negativa resultatet. Vid årets slut uppgick soliditeten till 15,6 procent exklusive de pensionsförbindelser som redovisas som ansvarsförbindelse. Om de pensioner som redovisas som ansvarsförbindelse räknas med uppgick soliditeten till 2,3 procent.

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

Mkr	Not	Regionkoncernen		Regionen	
		2023	2022	2023	2022
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	15				
Årets resultat		-1 011	4 965	-954	5 042
Resultatutjämningsreserv		7 128	7 128	7 128	7 128
Övrigt eget kapital		19 872	14 908	19 857	14 816
Summa eget kapital		25 989	27 001	26 031	26 985
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande					
förpliktelser	16	42 253	36 019	31 215	26 715
Andra avsättningar	17	532	619	329	439
Summa avsättningar		42 785	36 638	31 545	27 154
Skulder					
Långfristiga skulder	18	66 127	62 351	40 182	41 524
Kortfristiga skulder	19	31 692	29 841	36 929	32 569
Summa skulder		97 819	92 192	77 111	74 093
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		166 593	155 831	134 687	128 232
Panter och därmed jämförliga säkerheter		inga	inga	inga	inga
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits					
bland skulderna eller avsättningarna		22 189	21 809	22 189	21 809
Övriga ansvarsförbindelser	20	2 092	1 939	18 479	16 639
Summa ansvarsförbindelser		24 281	24 412	40 668	40 430

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM
10.3 Kassaflödesanalys

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	-1 011	4 965	-954	5 042
Justering för ej likviditetspåverkande poster*	12 876	7 996	8 243	4 906
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	11 865	12 961	7 289	9 948
Ökning(-) resp minskning(+) av förråd och varulager	45	171	-41	-17
Ökning(-) resp minskning(+) kortfristiga fordringar	849	-4 067	-2 593	-8 685
Ökning (+) resp minskning (-) av kortfristiga skulder (exkl leasing- och lånefinansiering)	1 548	558	-641	765
Kassaflöde från den löpande verksamheten	14 307	9 623	4 014	2 011
Investeringsverksamheten				
Investering i immateriella anläggningstillgångar	-286	-347	-69	-150
Investering i materiella anläggningstillgångar	-16 499	-12 681	-3 967	-3 004
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	134	197	120	201
Lämnade aktieägartillskott	0	0	-400	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-16 651	-12 831	-4 316	-2 953
Finansieringsverksamheten				
Nyupptagna lån	4 857	520	9 079	2 504
Amortering av långfristiga skulder	-5 400	-4 200	-5 400	-4 200
Förändring långfristiga fordringar	-841	-1 723	-3 721	2 601
Förändringar långfristiga skulder	563	1 446	-270	-558
Förändring av leasingfinansiering	-1 006	-1 303	0	0
Erhållna bidrag	5 568	4 772	656	603
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	3 741	-488	344	950
Årets kassaflöde	1 397	-3 696	42	8
Likvida medel vid årets början	2 766	6 462	1 011	1 003
Likvida medel vid årets slut	4 163	2 766	1 053	1 011
<i>*) Specifikation av ej likviditetspåverkande poster</i>				
Av- och nedskrivningar	7 080	6 890	2 934	2 998
Förändring av avsättningar	6 147	1 706	4 391	1 363
Realisationsresultat och utrangeringar	79	-74	-26	-124
Övriga poster	-430	-526	944	669
Justering för ej likviditetspåverkande poster	12 876	7 996	8 243	4 906

Årets kassaflöde uppgick till 1 397 miljoner kronor. Kassaflödet från den löpande verksamheten är positivt med 14 307 miljoner kronor, vilket beror på poster som inte påverkar kassaflödet, främst avskrivningar och avsättning till pensioner som inte medför någon utbetalning under året.

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

Årets investeringar påverkar kassaflödet med -16 785 miljoner kronor. Försäljning av anläggningstillgångar på 134 miljoner kronor avser försäljning av fastigheten Berga och Grisslinge bussdepå. Inom finansverksamheten har kassaflödet påverkats av amortering på lån och leasingsskuld med -6 406 miljoner kronor. Erhållen medfinansiering till investeringar inom kollektivtrafiken uppgick till 5 568 miljoner kronor. Likvida medel per 31 december 2023 uppgick därmed till 4 163 miljoner kronor.

10.4 Driftredovisning

Mkr	Intäkter*	Kostnader*	Utfall	Budget	Avvikelse
	2023	2023	2023	2023	mot budget
Hälso- och sjukvård					
Hälso- och sjukvårdsnämnden	86 230,1	-87 003,1	-772,9	0,0	-772,9
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd	12 463,4	-12 637,8	-174,5	0,0	-174,5
Patientnämnden	39,3	-37,3	2,0	0,0	2,0
Kommunalförbundet sjukvård och omsorg	2 067,6	-2 130,8	-63,1	0,1	-63,2
Stockholms läns sjukvårdsområde	15 622,6	-15 902,8	-280,2	201,0	-481,2
Karolinska Universitetssjukhuset	27 475,3	-28 211,0	-735,8	44,0	-779,8
Södersjukhuset AB	7 317,7	-7 494,5	-176,8	21,0	-197,8
Danderyds Sjukhus AB	6 494,1	-6 610,5	-116,3	24,0	-140,3
Södertälje Sjukhus AB	1 951,8	-1 995,6	-43,8	5,0	-48,8
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	829,0	-823,6	5,4	7,0	-1,6
Folktandvården Stockholms Län AB	1 849,5	-1 826,3	23,2	-12,4	35,6
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	548,2	-550,9	-2,7	6,0	-8,7
Tobiasregistret AB	63,4	-58,9	4,5	0,0	4,5
MediCarrier AB	1 327,7	-1 302,6	25,1	3,5	21,6
Hälso- och sjukvård totalt	164 279,6	-166 585,9	-2 306,1	299,2	-2 605,3
Kollektivtrafik					
Trafiknämnden	39 135,9	-39 595,2	-591,3	-1 170,0	578,7
<i>varav Trafikförvaltningen</i>	12 564,7	-12 575,5	-10,9	32,0	-42,9
<i>varav Förvaltning för utbyggd tunnelbana</i>	2 220,9	-2 075,0	13,9	0,0	13,9
AB Storstockholms Lokaltrafik	24 350,3	-24 944,6	-594,3	-1 202,0	607,7
<i>varav AB SL Finans</i>	1 390,6	-1 258,6	132,0	0,0	132,0
<i>varav SL Nya Tunnelbanan AB</i>	6 736,5	-6 736,5	0,0	0,0	0,0
<i>varav Waxholms Ångfartygs AB</i>	645,5	-607,8	37,7	0,0	37,7
Färdtjänstnämnden	1 930,3	-1 889,3	41,0	4,0	37,0
Kollektivtrafik totalt	41 066,1	-41 484,4	-550,3	-1 166,0	615,7
Kultur					
Kulturnämnden	640,4	-637,3	3,1	0,0	3,1
Film Stockholm AB	25,8	-25,8	0,1	0,0	0,1
Kultur totalt					
Tillväxt- och regionplanenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

Mkr	Intäkter*	Kostnader*	Utfall	Budget	Avvikelse
	2023	2023	2023	2023	mot budget
Regionstyrelsen	3 373,0	-3 170,8	202,1	0,0	202,1
Klimat- och hållbarhetsnämnden	189,4	-184,8	4,5	0,0	4,5
Fastigheter och service					
Fastighets- och servicenämnden	8 358,1	-7 684,8	673,2	493,0	180,2
<i>varav Serviceförvaltningen</i>	1 895,2	-2 078,7	-183,5	-65,0	-118,5
<i>varav Fastighetsförvaltningen</i>	6 462,9	-5 606,1	856,7	558,0	298,7
Locum AB	405,5	-397,0	8,5	-12,1	20,6
Fastigheter och service totalt	8 763,6	-8 081,9	681,7	480,9	200,8
Övriga					
Revisorskollegiet	44,9	-44,7	0,3	0,0	0,3
Landstingshuset i Stockholm AB	6,4	-166,2	-159,8	0,0	-159,8
AB SLL Internfinans	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koncerngemensamma funktioner					
Skadekontot	24,1	-8,1	16,0	0,0	16,0
Koncernfinansiering	115 293,4	-115 214,9	78,5	-3 070,2	3 148,7
Koncernjusteringar	-205 440,9	206 332,2	1 018,6	0,0	1 018,6
Resultat samtliga resultatenheter	128 265,8	-129 272,7	-1 011,5	-3 456,1	2 444,7

* Intäkter motsvarar verksamhetens intäkter, skatteintäkter och generella statsbidrag samt finansiella intäkter.

Kostnader motsvarar verksamhetens kostnader, avskrivningar och finansiella kostnader.

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

10.5 Investeringsredovisning

Mkr	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse mot budget	Bokslut 2022
Hälso- och sjukvård				
Hälso- och sjukvårdsnämnden	8,6	7,0	-1,6	8,3
Primärvårdsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Patientnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Stockholms läns sjukvårdsområde	213,0	252,4	39,4	162,5
Karolinska Universitetssjukhuset	312,6	850,0	537,4	300,5
Södersjukhuset AB	168,6	298,0	129,4	98,4
Danderyds Sjukhus AB	140,7	229,0	88,3	108,1
Södertälje Sjukhus AB	38,5	30,0	-8,5	51,6
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	21,3	20,0	-1,3	18,1
Folk tandvården Stockholms Län AB	56,2	70,0	13,8	60,1
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	25,9	29,0	3,1	15,9
Tobiasregistret AB	0,0	0,0	0,0	0,0
MediCarrier AB	18,0	12,0	-6,0	14,4
Hälso- och sjukvård totalt	1 003,3	1 797,4	794,1	837,9
Kollektivtrafik				
Trafiknämnden	13 449,3	13 859,2	410,0	10 431,7
<i>varav Trafikförvaltningen</i>	6 974,6	6 779,6	-195,0	5 010,6
<i>varav Färdtjänstverksamheten</i>	35,4	37,7	2,3	60,8
<i>varav Förvaltning för utbyggd tunnelbana</i>	6 439,3	7 041,9	602,6	5 360,3
Kollektivtrafik totalt	13 449,3	13 859,2	410,0	10 431,7
Fastigheter och service				
Fastighets- och servicenämnden	2 300,6	3 212,1	911,5	1 737,0
<i>varav Fastighetsförvaltningen</i>	2 188,9	2 887,7	698,8	1 531,3
<i>varav Serviceförvaltningen</i>	111,7	324,4	212,7	205,7
Locum AB	1,5	4,5	3,0	2,6
Fastigheter och service totalt	2 302,1	3 216,6	914,5	1 739,7
Övriga				
Regionstyrelsen	3,7	8,6	4,9	2,4
Klimat- och regionplanenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Kulturnämnden	2,7	1,0	-1,7	1,2
Revisorskollegiet	0,3	0,2	-0,1	0,0
Investeringar totalt	16 761,5	18 883,1	2 121,6	13 012,9
Sammanfattning				
Mkr	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse mot budget	Bokslut 2022
Hälso- och sjukvård	1 003,3	1 797,4	794,1	837,9
Kollektivtrafik	13 449,3	13 859,2	410,0	10 431,7
Fastigheter och service	2 302,1	3 216,6	914,5	1 739,7
Övriga investeringar	6,7	9,8	3,1	3,6
<i>varav regionstyrelsen</i>	3,7	8,6	4,9	2,4
<i>varav kulturnämnden</i>	2,7	1,0	-1,7	1,2
<i>varav revisorskollegiet</i>	0,3	0,2	-0,1	0,0
Investeringar totalt	16 761,5	18 883,1	2 121,6	13 012,9

**ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM**
10.6 Administrativa kostnader

Administrativa kostnader	Utfall	Budget	Avvikelse
Mkr	2023	2023	
Hälso- och sjukvårdsnämnden	832,5	845,0	12,5
Primärvårdsnämnden	0,0	0,0	0,0
Patientnämnden	1,7	1,8	0,0
Kommunalförbundet sjukvård och omsorg	51,3	34,6	-16,7
Stockholms läns sjukvårdsområde	210,0	201,7	-8,2
Karolinska Universitetssjukhuset	607,0	578,2	-28,8
Södersjukhuset AB	153,1	152,8	-0,3
Danderyds Sjukhus AB	84,3	109,3	25,0
Södertälje Sjukhus AB	77,0	70,4	-6,6
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	15,3	16,8	1,5
Folk tandvården Stockholms Län AB	96,3	73,2	-23,1
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	25,7	26,9	1,2
Tobiasregistret AB	4,5	1,6	-2,9
MediCarrier AB	75,9	74,8	-1,0
Trafiknämnden	457,4	473,4	16,0
Kulturnämnden	25,9	26,8	0,9
Regionstyrelsen	925,2	987,6	62,4
Klimat- och regionplanenämnden	0,0	0,0	0,0
Fastighets- och servicenämnden	1 848,6	1 697,3	-151,3
<i>varav Serviceförvaltningen</i>	<i>1 847,4</i>	<i>1 692,2</i>	<i>-155,2</i>
<i>varav Fastighetsförvaltningen</i>	<i>1,2</i>	<i>5,1</i>	<i>3,9</i>
Locum AB	357,2	369,5	12,3
Revisorskollegiet	0,0	0,0	0,0
Film Stockholm AB	1,6	1,9	0,3
Skadekontot	8,1	19,3	11,2
Koncernjusteringar	-1 971,1	-1 419,1	552,0
Summa administrativa kostnader	3 887,5	4 343,8	456,3

* Administrativa kostnader för Fastighetsförvaltningen redovisas inom Locum AB och kostnader för Primärvårdsnämnden redovisas inom Hälso- och sjukvårdsnämnden. Revisorskollegiet omfattas inte av mätningen. I de administrativa kostnaderna ingår verksamhetens kostnader men inte avskrivningar.

Region Stockholms nämnder och bolag arbetar kontinuerligt med att minska sina administrativa kostnader för att ge större utrymme till kärnverksamheten. I Budget 2023 anges indikatorn i totala kostnader med ett målvärde att inte överstiga budget. Totalt uppgick de administrativa kostnaderna under 2023 till 3 888 miljoner kronor, att jämföra med budgeterade kostnader på 4 344 miljoner kronor.

De verksamheter som främst har lyckats med att sänka sina administrativa kostnader jämfört med budget är regionstyrelsen, trafiknämnden och Danderyds sjukhus AB. De lägre administrativa kostnaderna kan till del förklaras av konsultväxling. Danderyds sjukhus AB har genomfört en omorganisation inom administrativ verksamhet, vilket har lett till lägre lönekostnader. Fastighets- och servicenämnden har störst negativ avvikelse

mot budget vilket förklaras av att serviceförvaltningens försäljning av administrativa tjänster till nämnder och bolag inom Region Stockholm har ökat. Serviceförvaltningens egna interna administrativa kostnader är lägre än budget.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

11. Hälsa- och sjukvård

11.1 Övergripande om hälso- och sjukvård

Region Stockholm ansvarar för att länets invånare får den hälso- och sjukvård samt tandvård de behöver. Verksamheten omfattar allt från sjukvård och hälsofrämjande arbete till forskning, utbildning och utveckling.

Läget i vården under 2023 har över lag varit stabilare än under de närmaste föregående åren, med generellt god kapacitet under sommaren och under resten av året. Året slutade som det började, med virus som influensa, covid-19 och RS i omlopp och en ökad belastning inom flera verksamheter, men lägre än året innan.

Under året har arbetet med att skapa en behovsstyrd hälso- och sjukvård fortsatt. En del i det arbetet är omställningsplanen för att avveckla och revidera vårdvalen.

Region Stockholms invånares besök i öppenvården och vårdtillfällen i slutenvården har ökat 2023 jämfört med föregående år. Detta förklaras av att Region Stockholms invånare blir fler och andelen äldre över 75 år ökar.

Användandet av e-tjänsterna på 1177.se har fortsatt att öka. Under 2023 ökade antalet avslutade ärenden i 1177 Vårdguidens e-tjänster med 18 procent.

11.2 Vårdkonsumtion

Vårdkonsumtion avser statistik över hur invånarna i Region Stockholm har besökt vården inom och utanför regionen, hos såväl egenägda verksamheter som hos externa leverantörer av vård mätt i slutenvårdstillfällen och öppenvårdsbesök.

Vård Region Stockholm	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Förändring utfall 23
totalt tusental	2023	2023	mot budget	2022	jmf utfall 22
Läkarbesök totalt	7 848	8 104	-257	7 719	1,7 %
Övriga besök totalt*	13 434	12 741	693	12 328	9,0 %

Vårdtillfällen totalt	329	323	5	314	4,8 %
-----------------------	-----	-----	---	-----	-------

* Övriga besök avser besök i fysioterapi, arbetsterapi, logopedi samt sjuksköterskebesök

Totalt sett har stockholmarnas konsumtion av vård ökat under 2023 jämfört med 2022, avseende såväl besök i öppenvården som vårdtillfällen inom slutenvården.

Läkarbesök och övriga besök

Antalet fysiska läkarbesök har totalt ökat med 1,7 procent jämfört med 2022. Ökningen har skett inom många områden såsom husläkaruppdraget, somatiska specialistvården, privata vårdgivare för alla vårdval, närankuterna, psykiatrin, äldresjukvården samt inom rehabiliteringsområdet.

De ökade antalet läkarbesök kan förklaras av ett ökat vårdbehov. De fysiska läkarbesöken inom husläkaruppdraget har ökat med 3,8 procent och distanskontakterna har minskat med 2,0 procent. Antalet husläkarmottagningar har ökat inom Region Stockholm vilket bidrar till ökningen av antalet fysiska besök.

Vid Barnvårdscentralerna har en minskning av antalet läkarbesök skett med 4,4 procent jämfört med föregående år, vilket beror på ett minskat antal födda barn och därmed ett minskat antal inskrivna barn.

Antalet besök hos övriga vårdgivare (exempelvis sjuksköterskebesök, fysioterapi, arbetsterapi, logopedi och fotvård) ökade med 9,0 procent jämfört med 2022. En ökning har skett inom många områden såsom husläkaruppdraget, privata vårdgivare, akutsomatisk specialistvård, psykiatrin, äldresjukvården, basal hemsjukvård samt inom rehabiliteringsområdet.

Vårdtillfällen

Antalet slutenvårdstillfällen har totalt ökat med 4,8 procent jämfört med 2022. Ökningen har framför allt skett inom psykiatrin och äldresjukvården. Förändringen beror på en produktionsökning för att möta ett ökat vårdbehov, vilket förklaras främst av öppnande av Sollentunageriatriken samt sammanhållen geriatrisk vård och förstärkt utskrivning hos Jakobsbergs- och Sabbatsbergsgeriatriken och hos Dalen- och Handengeriatriken.

**ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM**
11.3 Ekonomiskt resultat

Resultat hälso- och sjukvård	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse i	Utfall
Mkr	2023	2023		procent	2022
Patientavgifter	1 479	1 333	146	10,9 %	1 363
Anslag	73 823	73 823	0	0,0 %	71 069
Statsbidrag	677	286	391	136,6 %	1 789
Övriga intäkter	19 428	16 994	2 434	14,3 %	14 682
Summa verksamhetens intäkter	95 407	92 437	2 970	3,2 %	88 903
Personalkostnader och inhyrd personal	-40 297	-37 048	-3 249	-8,8 %	-34 827
Köpt hälso- och sjukvård, tandvård	-27 722	-27 004	-718	-2,7 %	-25 990
Övriga kostnader	-27 909	-25 668	-2 240	-8,7 %	-26 435
Summa verksamhetens kostnader	-95 928	-89 721	-6 207	-6,9 %	-87 252
Avskrivningar	-1 285	-1 411	125	8,9 %	-1 333
Verksamhetens resultat	-1 806	1 306	-3 112		319
Finansiella intäkter	571	0	570		5
Finansiella kostnader	-1 070	-1 007	-64	-6,3 %	-246
Resultat	-2 306	299	-2 605		78

Tabellen redovisar det sammanlagda utfallet för Region Stockholms nämnder och bolag inom hälso- och sjukvård.

Resultatet för den samlade hälso- och sjukvården uppgick för året till - 2 306 miljoner kronor, vilket innebär ett underskott på -2 605 miljoner kronor jämfört med budget. Den främsta orsaken till detta är en hög inflation, höga personal- och pensionskostnader samt höga kostnader för köpt hälso- och sjukvård.

Intäkter

Patientavgifterna avvek positivt mot budget som en följd av fler sökande än planerat inom öppenvården, framför allt inom geriatrik, primärvård och den psykiatriska vården.

Hälso- och sjukvården har erhållit högre statsbidrag än budgeterat, bland annat för ökad tillgänglighet samt inom området psykisk hälsa. Intäkterna för utomlans- och utlandspatienter är också högre än budgeten för året.

Övriga intäkter översteg budget med 2 434 miljoner kronor.

Regionfullmäktige beslutade den 20 mars 2023 om att ge hälso- och sjukvårdsnämnden ett permanent tillskott på två miljarder kronor för år 2023 (RS 2022-0638) för att hantera underskott inom befintlig verksamhet vid akutsjukhusen. Detta tillskott har tilldelats hälso- och sjukvårdsnämnden som i sin tur har vidareförmedlat dessa pengar till akutsjukhusen.

Finansiella intäkter avviker positivt mot budget till följd av erhållna ränteintäkter.

Kostnader

Personalkostnaderna inklusive inhyrd personal uppgick till 40 299 miljoner kronor för året, vilket är 3 251 miljoner kronor högre än budgeten och en ökning med 5 472 miljoner kronor jämfört med föregående år. Avvikelsen mot budget förklaras framför allt av fler anställda samt högre löne- och pensionskostnader. Kostnaderna för inhyrd personal har minskat med 348 miljoner kronor eller 29 procent jämfört med helåret 2022. Det är framför allt kostnaderna för inhyrda sjuksköterskor som har minskat med 43 procent jämfört med föregående år. Detta är en följd av det gemensamma arbete som regionens hälso- och sjukvårdsproducerande nämnder och bolag har gjort för att minska beroendet av inhyrd personal som bland annat innefattar att samtliga direktupphandlingar har avslutats samt att ett nytt regiongemensamt ramavtal har implementerats.

Hälso- och sjukvården inom Region Stockholm bedrivs till 41 procent av externa vårdgivare. Under 2023 avviker kostnaden för externt köpt hälso- och sjukvård negativt från budgeten med -718 miljoner kronor vilket motsvarar 2,7 procent. Den negativa avvikelsen kan bland annat kopplas till ökade köp av digital vård utanför regionen, där flera digitala aktörer flyttat till Sörmland och fakturerar stockholmares besök som utomlänbesök. Denna utveckling blev tydlig från maj månad och framåt när Region Stockholm justerade ersättningsmodellen och sänkte ersättning för distanskontakter. Detta får till följd att Region Stockholm kostnad ökar då ersättningen enligt prislistan för utomlänsvård överstiger den ersättning som erhålls vid distanskontakter där vårdgivarna tecknat avtal med Region Stockholm.

Andra negativa avvikelser innefattar högre konsumtion inom vårdval, högre kostnader för externt köpt prehospital vård samt äldresjukvård.

Övriga kostnader avviker med 2 240 miljoner kronor jämfört med budget, vilket beror på högre kostnader för läkemedel med 544 miljoner kronor samt material och varor med 463 miljoner kronor, bland annat som en följd av den höga inflationen. I avvikelsen ingår också ersättning från hälso- och sjukvårdsnämnden till Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje för förstärkt finansiering av befintlig verksamhet och ersättning för ökade pensionskostnader. Resterande del av avvikelsen förklaras av att kostnaderna för KSON har budgeterats som köpt hälso- och sjukvård medan utfallet redovisas som övriga kostnader.

Åtgärdsplaner som nämnder och bolag inom hälso- och sjukvården har arbetat fram för att nå en ekonomi i balans uppgick sammantaget till 1 109 miljoner kronor. Det pågår ett intensivt arbete med att reducera andelen inhyrd personal i linje med den regiongemensamma överenskommelsen

samtidigt som rekrytering av egenanställd personal pågår. Ett gemensamt arbete för att optimalt kunna nyttja de samlade vårdresurserna har också genomförts under året. Uppföljningen visar på att det är svårt att få ekonomisk effekt på åtgärdsplanerna, då kostnadsutvecklingen också påverkas av inflationen. Därför jobbar nämnder och bolag kontinuerligt med att identifiera och genomföra nya, tillkommande åtgärder för att nå en ekonomi i balans. Den uppnådda effekten 2023 uppgick till 741 miljoner kronor vilket motsvarar 67 procent av de framtagna åtgärdsplanerna.

Akutsjukhusen

Region Stockholm har fem akutsjukhus som bedrivs i egen regi. Från söder till norr är det Södertälje sjukhus AB, Södersjukhuset AB, Karolinska Universitetssjukhuset, S:t Eriks Ögonsjukhus AB och Danderyds Sjukhus AB.

Akutsjukhusens samlade utfall uppgick till -1 067 miljoner kronor och avviker negativt med 1 168 miljoner kronor mot budget. Samtliga akutsjukhus hade negativa avvikelser i personalkostnader, vilket kan förklaras av fler anställda, högre lönenivåer samt högre pensionskostnader än vad som budgeterats. Utöver detta har akutsjukhusens kostnader för materiel och köpta tjänster ökat till följd av den höga inflationen.

I samband med beslutet att tilldela akutsjukhusen tillskott för att undvika kortsiktiga åtgärder som påverkar invånarna negativt fick de i uppdrag att ta fram en gemensam åtgärdsplan för att effektivisera verksamheten, sänka kostnadsnivån och påskynda omställningen mot en nära vård. Den gemensamma åtgärdsplanen omfattar aktiviteter för att optimalt kunna nyttja de samlade vårdresurserna, minska den inhyrda bemanningen, minska administrationen samt ställa om mot en ökad andel primärvård. Utöver den gemensamma åtgärdsplanen arbetar Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB, Danderyds Sjukhus AB och Södertälje Sjukhus AB med egna åtgärdsplaner för att effektivisera vårdflöden och resursutnyttjande samt se över administrativa arbetssätt. S:t Eriks Ögonsjukhus AB genomför också aktiviteter för att möta den inflationsdrivna kostnadsökningen.

Minskningen av inhyrd personal har under året inneburit tillfällig brist inom vissa personalkategorier vilket i sin tur påverkat slutenvårdsplatser och operationskapacitet. Under året har akutsjukhusen arbetat med kapacitetshöjande åtgärder och rekryteringsåtgärder för att framför allt attrahera fler sjuksköterskor. Situationen inom slutenvården har succesivt förbättrats. Trots betydande tapp i inhyrd personal har tillgängligheten inom hälso- och sjukvården för första besök inom 30 dagar förbättrats med

**ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM**

en procentenhet samt behandling inom 90 dagar har förbättrats med två procentenheter jämfört med föregående år.

11.4 Vårdproduktion

Vårdproduktion akutsjukhusen

Vårdform, behandling, uppdrag antal	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse mot budget	Utfall 2022	Förändring utfall 23 jmf utfall 22
Akutsjukhus*					
Besök, akuta	401 095	430 601	-29 506	401 973	-0,2 %
Besök, elektiva	2 634 740	2 522 291	112 449	2 496 044	5,6 %
Slutenvårdstillfällen, akuta	155 091	160 084	-4 992	157 985	-1,8 %
Slutenvårdstillfällen, elektiva	48 621	53 150	-4 530	49 614	-2,0 %

*Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB, Danderyds Sjukhus AB, Södertälje Sjukhus AB, S:t Eriks Ögonsjukhus AB, TioHundra AB.

Produktionen uttryckt som öppenvårdsbesök och slutenvårdstillfällen är inom akutsjukhusen sammantaget lägre än budget inom såväl akut som elektiv slutenvård samt inom den akuta öppenvården. För den elektiva öppenvården är utfallet högre än budget. Den minskade produktionen inom slutenvården kan till stor del förklaras av regionens satsning på restriktiv inhyrning av vårdpersonal vilket påverkade operationskapacitet och antal vårdplatser negativt under våren och sommaren. Under hösten har produktionen ökat till följd av kapacitetshöjande aktiviteter och rekrytering av rätt kompetenser.

Vårdproduktion Stockholms läns sjukvårdsområde

Vårdform antal	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse mot budget	Utfall 2022	Förändring utfall 23 jmf utfall 22
Öppenvård	5 572 034	5 471 370	100 664	5 304 925	5,0 %
Slutenvård	37 460	37 987	-527	36 651	2,2 %
Vårddygn ASiH och palliativ vård	244 095	251 668	-7 573	242 654	0,6 %

Stockholms läns sjukvårdsområde har haft en hög produktion av öppenvård inom geriatrik, primärvård och den psykiatriska vården jämfört med både budget och med utfallet föregående år. För geriatriken har produktionen ökat inom uppdraget förstärkt utskrivning och inom primärvård ligger ökningen främst hos hemsjukvård och rehabilitering. Inom barn- och ungdomspsykiatrien har uppstart av nya enheter resulterat i fler besök. För den somatiska specialistvården är produktionen högre än under 2022 och över budgeten för perioden till följd av högt remissinflöde.

**ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM**

Antalet vårddygn i ASiH, avancerad sjukvård i hemmet, samt vårddygn i palliativ slutenvård är lägre än budget. Inom den palliativa vården har remissflödet varit lägre än budgeterat och periodvis har antal vårdplatser dragits ner till följd av personalbrist. Geriatriken har också haft svårigheter att bemanna vårdplatser till följd av brist på personal.

Vårdproduktion Folk tandvården i Stockholms län AB

Vårdform	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Förändring utfall 23
antal	2023	2023	mot budget	2022	jmf utfall 22
Antal behandlade barn	286 219	289 000	-2 781	284 270	0,7 %
Antal behandlade vuxna	259 145	248 000	11 145	243 264	6,5 %
Antal beh spec. tandvård	34 973	40 000	-5 027	39 373	-11,2 %

Vårdproduktionen inom allmäntandvården var 2023, både för behandlade barn och vuxna, 0,7 procent respektive 6,5 procent högre än föregående år. Ökningen härleds i första hand på att sjukfrånvaron är lägre än föregående år samt att tillgången till behandlare har ökat. Däremot har det skett en minskning med elva procent från föregående år avseende antal behandlade för specialisttandvården, vilket främst beror på fortsatt brist på behandlare.

12. Kollektivtrafik

12.1 Övergripande om kollektivtrafik

Trafiknämnden ansvarar för kollektivtrafik på land och till sjöss inklusive dess infrastruktur, särskilda persontransporter¹⁸, samt utbyggnaden av Stockholms tunnelbana. Nämnden ansvarar också för den strategiska samordningen i de regionsägda trafikbolagen AB Storstockholm Lokaltrafik (SL) och Waxholms Ångfartygs AB (WÅAB).

Året har präglats av en stabilisering av resandemönster och antal resande på en nivå runt 82 procent av 2019 års nivå. Distansarbete och nya beteenden efter pandemin bidrar till minskat resande med kollektivtrafik. En del resor som tidigare skedde med kollektivtrafik ersätts nu med bil, cykel och gång, eller genomförs inte alls.

Året 2023 karaktäriserades av osäkerhet i omvärlden och stigande inflation. Kostnader för drift och underhåll, drivmedel, energi och räntekostnader ökade. Rysslands krig mot Ukraina har bidragit till störningar i de globala försörjningskedjorna, vilket lett till prisstegringar för olika insatsvaror som är viktiga för investeringsverksamheten.

¹⁸ Särskilda persontransporter är samlingsnamnet för färdtjänst, riksfärdtjänst, sjukresor och skolskjuts. Syftet med dessa transporter är att resenärer med särskilda behov ska ha möjlighet att resa.

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

Under 2023 har trafikanläggningen byggts ut, nya tåg levererats och ett flertal viktiga trafikavtal tecknats. Ett nytt, modernt, och användarvänligt biljettsystem som gör det enklare att resa i SL-trafiken lanserades och SL access stängdes ned. Pendeltågstrafiken i Stockholmsregionen har det senaste året varit utsatt för stora störningar i verksamheten. Orsaken till problemen var en omfattande brist på tillgängliga lokförare samt brister i fordonsunderhållet. Ytterligare en orsak till störningarna var den vilda strejk som utbröt i mitten av april bland ett antal lokförare hos MTR. Strejken hade sitt ursprung i att MTR med start den 1 mars inte längre skulle bemanna varje tåg med en tågvärd. För pendlarna inom Stockholmsregionen var resandet i trafiken oförutsägbart, vilket påverkat vardagen negativt. I maj 2023 fattade trafiknämnden beslutet att inte förlänga pendeltågsavtalet med trafikoperatören MTR och i november beslutades gemensamt med MTR att pendeltågsuppdraget skulle avslutas i förtid. Från den 3 mars 2024 tar SJ över som operatör för pendeltågstrafiken.

12.2 Ekonomiskt resultat

Resultat	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse i	Utfall
Mkr	2023	2023		procent	2022
Biljettintäkter	8 914	9 265	-351	-3,8 %	8 134
Anslag	12 279	12 279	0	0,0 %	10 512
Övriga intäkter	5 457	4 765	692	14,5 %	4 827
Summa verksamhetens intäkter	26 649	26 309	341	1,3 %	23 473
Bemanningskostnader	-1 247	-1 318	71	5,4 %	-1 018
Köpt trafik	-16 005	-16 285	279	1,7 %	-15 281
Övriga kostnader	-5 041	-4 782	-259	-5,4 %	-3 763
Summa verksamhetens kostnader	-22 293	-22 384	92	-0,4 %	-20 062
Avskrivningar	-3 845	-3 850	5	0,1 %	-3 547
Verksamhetens resultat	511	74	437		-136
Finansiella intäkter	177	55	121	220,6 %	45
Finansiella kostnader	-1 238	-1 295	57	4,4 %	-636
Resultat	-550	-1 166	616		-727

Nämndens årsresultat uppgick till -550 miljoner kronor, vilket är 616 miljoner kronor bättre än budget.

Intäkter

Årets biljettintäkter avvek negativt med 351 miljoner kronor jämfört med budget. Biljettpriserna i kollektivtrafiken, den så kallade SL-taxan, är oförändrad jämfört med 2022 års nivåer. Detta för att göra kollektivtrafiken tillgänglig för fler. Trots att resenärer under 2023 valt andra typer av biljetter som ger högre intäkt per resa, kompenserar inte det den negativa effekten från ett lägre resande. Detta är också den främsta anledning till att biljettintäkterna understeg budget. Övriga intäkter översteg budget med

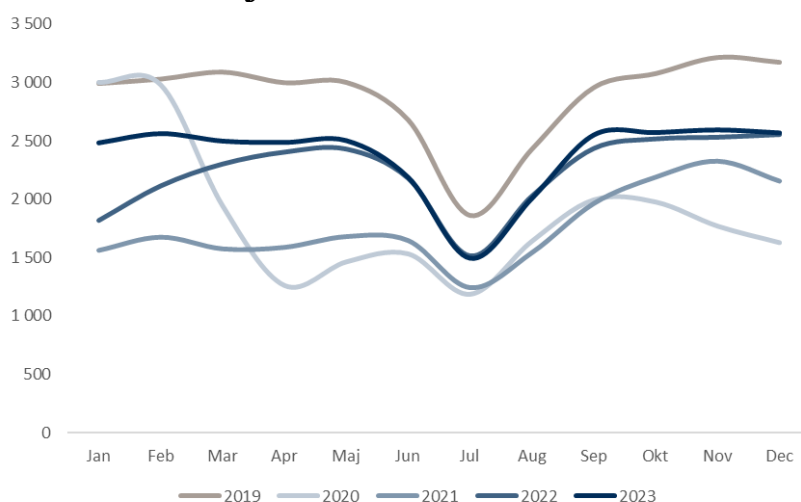
692 miljoner kronor, vilket främst avser bidrag för statligt elstöd, högre lokalintäkter, försäljningen av Grisslinge bussdepå, samt regioninterna projektmedel för god ekonomisk hushållning.

Kostnader

Bemanningskostnaderna understeg budget med 71 miljoner kronor, vilket främst förklaras av en lägre nivå av anställd personal än budgeterat, till följd av vakanser. Kostnaderna för köpt trafik är 279 miljoner kronor lägre än budget. Den främsta anledningen är pendeltågstrafiken, där de lägre kostnaderna bland annat beror på en positiv avvikelse för prisindex i avtalen. Kostnaderna var också lägre då trafiken inte körts i planerad tid och omfattning, vilket resulterat i minskad ersättning för incitament samtidigt som högre viten för utebliven trafik debiterats.

Övriga kostnader översteg budget bland annat med anledning av högre kostnader för bränsle till buss (retroaktiv biogasskatt) och högre kostnader för fler och dyrare sjukresor.

Resande i SL-trafiken

Diagrammet visar antalet genomsnittligt påstigande en vanlig vardag. Antalet genomsnittligt påstigande varierar med tiden på året. Under sommaren har alla trafikslag färre genomsnittligt påstigande än under vintermånaderna. Resandet med kollektivtrafiken minskade markant till följd av pandemin. Distansarbete och nya beteenden bidrar till att ökningen av resande sker gradvis. Antalet genomsnittligt påstigande en vanlig vardag uppgick efter december till 2 366 000. Budgeterat genomsnitt för helåret uppgick till 2 623 000 påstigande. Resandet med lokalbana har återhämtat sig i högre utsträckning än för buss, tunnelbana och pendeltåg.

Utmaningar inom pendeltågstrafiken har påverkat resandet negativt. Under 2023 har, pendeltågen drabbats av inställd trafik, inledningsvis främst på grund av en omfattande lokförarbrist.

Det råder fortfarande osäkerhet om hur resandet kommer att utveckla sig, till exempel påverkan av ett ökat distansarbete, takten i länets befolkningsökning, eventuella nya vågor av pandemi och restriktioner, och förändrade resmönster.

Antal påstigande inom kollektivtrafik på vatten ökade jämfört med föregående år. Pendelbåtstrafiken ökade med 26 procent och skärgårdstrafiken minskade med 15 procent. Ökningen inom pendelbåt beror på ett nytt trafikavtal (Linje 80 sjövägen) med fler avgångar och högre kapacitet, samt den nya försökslinjen Linje 83.

Inom särskilda persontransporter ökade resandet med elva procent i jämförelse med motsvarande period föregående år, främst till följd av nytt taxiavtal som givit bättre tillgång till bilar.

13. Produktivitet

Inom primärvården mäts produktiviteten i verksamheten genom nyckeltalen produktion/kostnad och produktion/arbetad timme. Produktiviteten har under 2023 ökat med 2,6 procent jämfört med föregående år, produktionen ökade med 4,6 procent medan kostnaderna, justerat för pris- och löneökningar ökade med 1,7 procent. Störst produktivetsökning skedde inom den somatiska specialistvården och inom habiliteringen med 7,6 respektive 4,4 procent.

Produktiviteten på akutsjukhusen mäts i antal producerade DRG-poäng per helårsarbete närvaro. Under 2023 redovisar Danderyds sjukhus AB samt Södertälje sjukhus AB en ökad produktivitet med 0,9 procent respektive 2,3 procent. Södersjukhuset AB och Karolinska Universitetssjukhuset redovisar en minskad produktivitet med på -0,9 procent respektive -0,6 procent. När detta viktas efter sjukhusens storlek innebär det på totalen en svagt lägre produktivitet på akutsjukhusen i år jämfört med 2022. En bidragande orsak till lägre produktivitet är restriktivare användning av inhyrd bemanning på sjukhusen sedan i mars i år, vilket kortsiktigt har lett till något lägre vårdproduktion.

Inom kollektivtrafiken har produktiviteten mätts med en mer heltäckande metod än tidigare där samtliga av verksamhetens kostnader ingår för de olika trafikslagen. Produktivitet i kollektivtrafiken mäts i kostnad per

personkilometer per trafikslag. Kostnaden för kollektivtrafik har minskat jämfört med föregående år för Buss, från 6,3 kronor till 5,7 kronor och för Sjötrafik, från 20,3 kronor till 19,1 kronor. Kostnaden har däremot ökat jämfört med 2022 för Tunnelbana, från 3,5 kronor till 3,7 kronor, för Pendeltåg, från 1,7 kronor till 1,8 kronor, och för Lokalbana, från 8,9 kronor till 9,3 kronor. Att resandet ökar igen efter pandemin ger bättre förutsättningar till ökad produktivitet, däremot har resandet inte nått målnivån i budget samtidigt som kostnadsökningen varit hög inom flera områden.

I budget för 2024 har regionstyrelsen fått i uppdrag att genomlys verksamheten i Region Stockholm i syfte att öka produktiviteten och kostnadseffektiviteten. Som en del i uppdraget ska regionstyrelsen också se över hur samordningen mellan Region Stockholms nämnder och bolag kan förbättras, bland annat för att hitta samverkans- och effektivitetsvinster.

14. Kommunalförbund

14.1 Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON) är ett samarbete mellan Region Stockholm och Norrtälje kommun och som svarar för sammanhållen hälso- och sjukvård och omsorg till invånarna i Norrtälje kommun. KSON äger Tiohundra AB, som bedriver vård- och omsorgsverksamhet vid bland annat Norrtälje sjukhus samt ett antal husläkarmottagningar och omsorgsverksamheter på uppdrag av KSON. Förbundet och bolaget utgör KSON-koncernen.

14.2 Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling / Skandionkliniken

Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling (KAS) bildades 2006. KAS driver Skandionkliniken i Uppsala som behandlar tumörer med protonstrålning. Verksamheten startade i augusti 2015.

KAS driver också Hotel von Kraemer i samma fastighet som Skandionkliniken. Hotellet erbjuder patienter och anhöriga boende i samband med behandlingen. Det har även en restaurang och konferenslokaler. Verksamheten startade 2014. Medlemmar i KAS är de regioner som har universitetssjukhus: Region Skåne, Region Stockholm, Region Uppsala, Region Västerbotten, Region Örebro län, Region Östergötland samt Västra Götalandsregionen.

14.3 Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg

Svenskt Ambulansflyg är ett kommunalförbund där samtliga Sveriges 21 regioner är medlemmar. Verksamheten samordnar och utför

ambulanstransport med flygplan med beredskap vid tre beredskapsbaser, dygnets alla timmar, året runt. Förbundets ändamål är att bedriva luftfartsverksamhet och för medlemmarna tillhandahålla ambulansflyg samt samordna och koordinera densamma. I ansvaret ingår att via egen regi eller utkontraktering omhänderta den operativa driften av såväl ambulansflyg som beställnings- och koordineringscentral. Förbundet ska också i övrigt verkar för utveckling av förbundets verksamhet

15. Stiftelser

En stiftelse är en självägd förmögenhet, utan ägare eller medlemmar, som har avsatts för att varaktigt tillgodose ett bestämt ändamål. Stiftelser inräknas inte i regionkoncernens resultat- och balansräkning på annat sätt än att eventuella bidrag som har tilldelats redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Nedan presenteras de verksamhetsstiftelser som Region Stockholm har uppsiktsansvar över 2023. Inom parentes redovisas den andel styrelsemedlemmar som utsetts av Region Stockholm.

Verksamhetsstiftelser

Stiftelser i vilka Region Stockholm är ensam stiftare

- Stiftelsen Cancercentrum Karolinska (100 %)
- Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin (100 %)
- Stiftelsen Clara (0 %)¹⁹

Stiftelser där Region Stockholm är stiftare**tillsammans med andra**

- Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum (50 %)
- Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län (53 %)
- Stiftelsen Flemingsberg Science (13 %)

Stiftelse där Region Stockholm är huvudfinansier

- Stockholms Konserthusstiftelse (67 %)

Stiftelsen Cancercentrum Karolinska syftar till att främja experimentell cancerforskning. Stiftelsen arbetar för utvecklingen av individualiserad cancerbehandling, i nära samarbete med Karolinska universitetssjukhuset och Karolinska Institutet.

Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin arbetar främst med forskning om kroniska inflammationssjukdomar.

Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum är ett tvärvetenskapligt centrum för forskning och utveckling av äldre personers hälsa, vård och omsorg.

¹⁹ Regionen utser från och med februari 2018 inga ledamöter eller revisorer i Stiftelsen Clara.

Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län förvaltar fastigheter och verkar för att bevara Stockholms skärgård och utvecklingen av friluftslivet i skärgården. Region Stockholm är huvudfinansiär till stiftelsen som ges årligt stöd för verksamhet och fastighetsunderhåll. Under 2023 undertecknades avtal mellan Region Stockholm och Skärgårdsstiftelsen om drift- och investeringsmedel i form av beviljade bidrag (KRN 2023-0174) för åren 2024–2027.

Stiftelsen Flemingsbergs Science syftar bland annat till att stärka samverkan mellan aktörerna i Flemingsberg. Under 2022 startade stiftelsens nya strategiperiod för åren 2022–2025. Strategin har som övergripande mål att Flemingsberg är förstahandsvalet för etableringar i södra Stockholm, att Flemingsberg erbjuder en internationell konkurrenskraftig innovationsmiljö samt att Flemingsberg utgör en testbädd för samhällsutmaningar.

Stockholms Konserthusstiftelse ska driva en aktiv musikverksamhet genom att ge konserter och för detta ändamål upprätthålla och underhålla den Kungliga Filharmoniska Orkestern i Stockholm. Region Stockholm är huvudfinansiär till stiftelsen som ges årligt stöd för verksamhet och fastighetsunderhåll. Region Stockholm och stiftelsen tecknade 2023 ett avtal om drift- och investeringsmedel i form av beviljade bidrag för åren 2023–2026 (KN 2022/344).

Region Stockholm har ett uppsiktsansvar att säkra att verksamhetsstiftelser där Region Stockholm är stiftare eller medstiftare bedrivs ändamålsenligt, enligt föreskrifter i stiftelseförordningen och utifrån god ekonomisk hushållning. I stiftelserna Cancercentrum Karolinska och Centrum för Molekylär Medicin ska regionfullmäktige årligen pröva frågan om ansvarsfrihet för styrelsen. I samband med uppsiktsplikten för 2022 framkom ingenting som motverkar beslut om ansvarsfrihet till respektive styrelse i stiftelserna, varför regionfullmäktige under 2023 har beviljat ansvarsfrihet för båda styrelserna.

Stiftelsen Stockholms läns museum var en så kallad läns kulturfunktion med ändamål att bedriva vetenskaplig insamling och dokumentation samt utåtriktad verksamhet inom kulturminnesvården och museiverksamheten i länet. Stiftelsens styrelse beslutade 2020 att överlåta stiftelsens verksamhet till Region Stockholm och avveckla stiftelsen. Sedan 2021 har stiftelsens verksamhet integrerats i kulturnämndens verksamhet. Länsstyrelsen i Stockholms län avförde stiftelsen ur stiftelseregistret i februari 2023 och stiftelsen är härigenom avvecklad från och med denna tidpunkt.

16. Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) som gäller den juridiska personen Region Stockholm och den sammanställda redovisningen.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt proportionell konsolideringsmetod (klyvningsmetoden) som innebär att endast den ägda andelen av de kommunala koncernföretagens räkenskapsposter tas med i de sammanställda räkenskaperna. Undantaget är intresseföretaget Barnbördshuset Stockholm AB som konsolideras enligt kapitalandelsmetoden.

Företag och kommunalförbund där Region Stockholm har ett betydande inflytande men som inte ingår i den sammanställda redovisningen eftersom verksamheten är av obetydlig omfattning, är samordningsförbunden, kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg, ALMI Företagspartner i Stockholm Sörmland AB, Mälardalstrafik MÅLAB AB samt verksamhetsstiftelser.

Jämförelsestörande poster

En jämförelsestörande post definieras inom Region Stockholm som en sällan förekommande post som överstiger 100 miljoner kronor. Beloppsgränsen är satt med hänsyn till regionens omsättning och verksamhet. Ett undantag är realisationsvinster från försäljningar av anläggningstillgångar som alltid definieras som jämförelsestörande. De poster som definieras som jämförelsestörande poster 2023 är realisationsvinster.

Skatteintäkter

Skatteintäkterna redovisas enligt rekommendation R2 Intäkter från Rådet för kommunal redovisning, RKR. Den prognos av skatteavräkningen som Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, publicerar i december under räkenskapsåret används vid beräkning och periodisering av årets skatteintäkt.

Avskrivningar

Avskrivning av materiella och immateriella anläggningstillgångar för den beräknade nyttjandeperioden görs med en linjär avskrivning som baseras på anskaffningsvärdet exklusive ett eventuellt restvärde. Avskrivningen påbörjas när tillgången är färdig att tas i bruk.

Följande avskrivningsperioder tillämpas generellt:

Immateriella anläggningstillgångar	3–10 år
Maskiner och inventarier	3–10 år
Byggnader	Se komponenter
Byggnadsinventarier	17 år
Spårbundna fordon	10–30 år
Bussar	12 år
Spåranläggningar	Se komponenter
Fartyg	Se komponenter

För tillgångar som mark och konst görs inga avskrivningar.

Komponenter

För tillgångar där betydande komponenter har identifierats och där skillnaden i förbrukningen av dessa förväntas vara väsentlig, tillämpas sedan 2015 komponentavskrivning. Det gäller för nedanstående kategorier av anläggningstillgångar:

<i>Anläggningstillgång</i>	<i>Avskrivningsintervall för komponenter</i>
Spåranläggningar	10–50 år (underbyggnad 40–100 år)
Byggnader, kollektivtrafik	17–50 år (grund/stomme 20–50 år)
Fartyg	15–30 år (skrov 30, alternativt 80 år)

Lånekostnader

Region Stockholms huvudregel för redovisning av lånekostnader är att de belastar resultatet för den period som de berör. Fastighets- och servicenämnden gör undantag från huvudregeln och inräknar i stället räntekostnader i tillgångens anskaffningsvärde under byggtiden om den direkt kan hänföras till inköp, konstruktion eller produktion av en tillgång. Fastighets- och servicenämnden använder en beräknad fiktiv kreditivränta vilket innebär ett avsteg från verklig ränta på upplåningen. Under 2023 aktiverades räntekostnader för fastighetsinvesteringar motsvarande 68 miljoner kronor.

Bolagsskatt

Företagen inom koncernen Landstingshuset i Stockholm AB samt koncernen AB Storstockholms Lokaltrafik betalar i nuläget inte inkomstskatt i enlighet med gällande skatteregler, eftersom de skattemässiga underskottsavdragen uppgår till betydande belopp. Skattekostnad uppstår endast om Skatteverket upptaxerar det skattemässiga resultatet för något av företagen som innebär att de skattemässiga underskottsavdragen förbrukas.

I Region Stockholm redovisas bolagens uppskjutna skatter inom posten obeskattade reserver som eget kapital. Region Stockholms företag har stora

skattemässiga underskottsavdrag, vilket gör att inga skattekostnader och ingen uppskjuten skatt uppstår.

Pensioner

Enligt den kommunala bokförings- och redovisningslagen redovisas pensioner enligt den kommunala blandmodellen. Det innebär att pensioner som är intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelser. Pensioner som är intjänade från och med 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen. Pensioner som är intjänade under året samt utbetalda pensioner som är intjänade före 1998 redovisas över resultaträkningen. Förvaltningarnas pensionsförpliktelser beräknas enligt RIPS (Riktlinjer för pensionsskultsberäkning), vilket innebär att pensionsförpliktelserna nuvärdesberäknas med en real diskonteringsränta som uppgår till en procent.

I Region Stockholms bolagskoncerner redovisas pensionsförpliktelser som avsättning i balansräkningen utifrån regelverket K3 (BFRNAR 2012:1) och förenklingsregeln för pensionsförpliktelser som är tryggade genom avsättning i balansräkningen. Från och med 2021 nuvärdesberäknas pensionsförpliktelserna med en diskonteringsränta som uppgår till -0,1 procent. Räntesatsen är lägre än den diskonteringsränta som fastställts av Finansinspektionen för 2023, vilket är tillåtet enligt de så kallade trygghandgrunderna (FFFS 2007:24). Innebörden av att tillämpa en lägre diskonteringsränta är att Region Stockholms bolagskoncerner inte kommer att redovisa någon resultatpåverkan hänförlig till förändringar av diskonteringsräntan, under förutsättning att den diskonteringsränta som årligen fastställs av Finansinspektionen är högre än -0,1 procent.

För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske.

Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Erhållna offentliga investeringsbidrag

Erhållna investeringsbidrag från stat och kommuner avser utbyggnad av kollektivtrafik samt del av statsbidrag avseende merkostnader kopplade till covid-19 som avser förvärv av anläggningstillgångar. Investeringsbidragen redovisas som intäkt i resultaträkningen, systematisk över tillgångens nyttjandeperiod, samt för stabskostnader under uppförandeperioden av nya tunnelbanan.

Derivat och säkringsredovisning

Säkringsredovisning tillämpas för samtliga externa derivatinstrument. En tillämpning sker både i Region Stockholm och i den sammanställda redovisningen. Alla genomförda säkringar styrs av de finansiella styrdokumentens krav på att reducera valuta- och räntekursrisker. De säkringsrelationer som var utestående per den 31 december 2023 var av två olika typer: upplåning i svenska kronor och upplåning i utländsk valuta.

Upplåning i svenska kronor

För dessa säkringsrelationer utgörs den säkrade posten av en upplåning i svenska kronor till rörlig ränta. Säkringsinstrumenten utgörs av ränteswappar där regionen netto erhåller en rörlig ränta och betalar en fast ränta. Region Stockholms syfte med dessa säkringsrelationer är att reducera osäkerheten för den framtida räntekostnaden vid upplåning till rörlig ränta. Osäkerheten är kopplad till förändringar i den rörliga räntan. Den säkrade risken utgörs av variabiliteten i framtida räntebetalningar på grund av förändringar i basräntan STIBOR.

Den 31 december 2023 hade Region Stockholm totalt 133 utestående säkringsinstrument av denna typ, med ett totalt nominellt belopp på 61 822 miljoner kronor. I swappportföljen finns både förlängande och förkortande swappar och nettobeloppet för ränteswapparna var 7 098 miljoner kronor per den 31 december 2023. Marknadsvärdet för samtliga ränteswappar, som utgör säkringsinstrument i säkringsrelationerna, uppgick till 484 miljoner kronor.

Under räkenskapsåret 2023 är ränteintäkterna för säkringsinstrumenten 113 miljoner kronor. Ränteintäkten avser nettot av den betalda, erhållna samt upplupna räntan på samtliga swappar. Orealiserade marknadsvärdesförändringar har i enlighet med RKR R8 inte upptagits i redovisningen.

Säkringsinstrumentens påverkan på den genomsnittliga räntebindningstiden och upplåningskostnaden framgår av nedanstående tabell.

Upplåning i svenska kronor	Före säkring	Efter säkring
Genomsnittlig räntebindning	2,27 år	3,82 år
Genomsnittlig upplåningskostnad, %	1,88 %	1,50 %
Genomsnittlig upplåningskostnad, MSEK	594 MSEK	476 MSEK

*) Avsikten med ovanstående säkringar är att minska osäkerheten med framtida räntebetalningar och erhålla en stabil räntekostnad som inte förändras över tid.

Upplåning i utländsk valuta

För dessa säkringsrelationer utgörs den säkrade posten av upplåning i utländsk valuta till en fast ränta. Säkringsinstrumenten utgörs av valutaränteswappar, där regionen erhåller en fast ränta i utländsk valuta och betalar en fast eller rörlig ränta i svenska kronor.

Lån i annan valuta tas upp när räntekostnaden inklusive valutasäkringen bedöms lägre än att ta upp lånet i svenska kronor. Region Stockholms syfte med denna säkringsstrategi är att reducera den valutakursrisk och ränterisk som är förknippad med upplåning i utländsk valuta. Osäkerheten är kopplad till valutakursförändringar. Den säkrade risken är spotrisken, det vill säga framtida förändringar av spotkurser i jämförelse med säkringstillfället, samt ränterisken i respektive upplåningsvaluta.

Per den 31 december 2023 hade regionen totalt 5 utestående säkringsinstrument av denna typ. Det totala nominella beloppet uppgick till 600 miljoner euro vilket motsvarade 5 678 miljoner kronor. Marknadsvärdet för samtliga swappar som är säkringsinstrument i dessa säkringsrelationer uppgick till 831 miljoner kronor.

Under räkenskapsåret 2023 är räntekostnaderna för säkringsinstrumenten 136 miljoner kronor. Räntekostnaden avser nettot av den betalda, erhållna samt upplupna räntan på samtliga swappar. Räntekostnaden är förknippad med de valutasäkrade lån som upptagits i utländsk valuta. Orealiserade marknadsvärdesförändringar har i enlighet med RKR R8 inte upptagits i redovisningen.

Säkringsinstrumentens påverkan på den genomsnittliga räntebindningstiden och upplåningskostnaden framgår av nedanstående tabell.

Upplåning i euro	Före säkring	Efter säkring
Genomsnittlig räntebindning	1,00 år (EUR)	0,41 år (SEK)
Genomsnittlig upplåningskostnad, %	0,68 %	3,43 %
Genomsnittlig upplåningskostnad, MEUR/MSEK	39 MEUR	195 MSEK

*) Avsikten med ovanstående säkringar är att minska osäkerheten med framtida räntebetalningar och amorteringar i utländsk valuta.

Övrigt

Bedömningen är att den proprieborgen som regionen har för AB SL Finans leasingavtal utgör ett bindande åtagande för regionen. Därigenom kan leasingen inom AB SL Finans redovisas som en säkrad post i Region Stockholms sammanställda säkringsredovisning.

**ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM**
Not 2 Verksamhetens intäkter och kostnader

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Patientavgifter sjukvård	914	867	496	472
Patientavgifter tandvård	565	496	0	0
Resenärsavgifter	8 910	8 281	198	184
Såld hälso- och sjukvård	2 726	2 389	2 159	1 884
Såld tandvård	316	288	0	0
Försäljning av övriga primärtjänster	272	313	66	87
Hysesintäkter, försäljn. övriga tjänster	5 647	5 084	6 064	5 175
Bidrag ifrån staten	7 460	9 382	7 267	8 796
Övriga bidrag	1 839	1 119	760	37
Övriga intäkter	2 134	2 139	1 243	1 610
<i>varav jämförelsestörande intäkter</i>	<i>90</i>	<i>157</i>	<i>75</i>	<i>154</i>
Verksamhetens intäkter	30 784	30 358	18 253	18 244
Personalkostnader	41 115	36 757	28 527	25 253
Köpt hälso- och sjukvård	24 691	22 955	36 169	34 122
Köpt tandvård	671	565	1309	1196
Köpt trafik	16 005	16 223	1 089	990
Köpta övriga primärtjänster	265	253	288	275
Verksamhetsanknutna tjänster (lab, röntgen)	1569	1730	1576	1737
Läkemedel inom läkemedelsförmånen	7 864	7 324	7 620	7 104
Övriga läkemedel	2 382	2 136	1 952	1 737
Övriga material och varor m.m.	7 618	7 263	3 564	3 457
Lämnade bidrag	2 422	2 315	6 084	4 523
Lämnade bidrag till SL och WÅAB	0	0	10 961	10 290
Lokalkostnader, hyra av utrustning	4 112	3 664	4 019	3 563
Skattekostnad i dotterbolag	0	0		
Övriga kostnader	8 158	7 943	6 148	6 378
<i>varav jämförelsestörande kostnader</i>	<i>11</i>	<i>46</i>	<i>9</i>	<i>46</i>
Verksamhetens kostnader	116 872	109 126	109 305	100 626

Not 3 Avskrivningar

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Avskrivningar på immateriella anläggningstillgångar	-221	-165	-51	-20
Avskrivningar på byggnader och anläggningar	-3 087	-2 993	-1 071	-1 071
Avskrivningar på maskiner och inventarier	-3 772	-3 732	-1 812	-1 907
Summa avskrivningar	-7 080	-6 890	-2 934	-2 998

**ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM**
Not 4 Skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Preliminära skatteintäkter	91 902	85 562	91 902	85 562
Prognos för avräkningslikvid 2023 respektive 2022	1 118	1 632	1 118	1 632
Justeringspost för skatteintäkter 2022 respektive 2021	384	467	384	467
Summa skatteintäkter	93 405	87 661	93 405	87 661
Bidrag för läkemedelsförmånen	7 718	7 362	7 718	7 362
Övriga generella bidrag från staten	0	21	0	21
Summa generella statsbidrag	7 718	7 383	7 718	7 383
Införandebidrag	0	137	0	137
Regleringsbidrag	173	0	173	0
Summa bidrag från utjämningen	173	137	173	137
Inkomstutjämningsavgift	-2 803	-2 424	-2 803	-2 424
Regleringsavgift	867	1 583	867	1 583
Kostnadsutjämningsavgift	-2 332	-1 580	-2 332	-1 580
Summa avgifter till utjämningen	-4 268	-2 421	-4 268	-2 421
Summa kostnads- och inkomstutjämning	-4 095	-2 284	-4 095	-2 284
Summa skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning	97 028	92 760	97 028	92 760

Not 5 Finansiella intäkter

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Ränteintäkter	160	33	1 137	550
Övriga finansiella intäkter	78	55	46	11
Summa finansiella intäkter	238	87	1 183	561

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM
Not 6 Finansiella kostnader

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Räntekostnader på lån	-1 305	-1 283	-1 633	-1 255
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-3 750	-891	-2 615	-632
Nedskrivning finansiella anläggningstillgångar	-	-	-878	-976
Övriga finansiella kostnader	-55	-50	-54	-37
Summa finansiella kostnader	-5 110	-2 224	-5 179	-2 900
Genomsnittlig ränta %	1,91	1,50	1,91	1,50
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	2,21	1,56	2,21	1,56
Räntesäkring har påverkat kostnaden med	-23	-122	-23	-115

Not 7 Jämförelsestörande poster

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Under verksamhetens intäkter:				
Realisationsvinst	90	157	75	154
Under verksamhetens kostnader:				
Realisationsförlust	-2	0	0	0
Omställningskostnader	0	-44	0	-44
Omkostnader vid försäljning av fastigheter	-9	-2	-9	-2
Under finansnetto:				
Nedskrivning finansiella anläggningstillgångar	0	0	-878	-976
Summa jämförelsestörande poster	80	111	-812	-868

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM
Not 8 Specifikation över realisationsresultat

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Övriga verksamhetsintäkter				
<i>Realisationsvinst</i>				
Försäljning av materiella anläggningstillgångar				
Fastighets- och servicenämnden	64	149	64	149
SL-koncernen	11	8	-	-
övriga enheter	6	5	1	3
Övriga verksamhetskostnader				
<i>Realisationsförlust</i>				
Försäljning av materiella anläggningstillgångar				
SL-koncernen	0	0	-	-
övriga enheter	-2	0	0	0
Realisationsresultat netto vid försäljning av materiella anläggningstillgångar	80	162	65	152

Not 9 Immateriella anläggningstillgångar

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	1 514	1 167	343	193
Inköp	21	1	18	0
Omföring från pågående nyanläggningar	266	333	51	147
Försäljningar och utrangeringar	-92	0	-7	0
Omklassificeringar	-4	14	0	3
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 705	1 514	405	343
Ingående avskrivningar	-887	-722	-141	-121
Årets avskrivningar	-221	-165	-52	-20
Försäljningar och utrangeringar	91	0	7	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 017	-887	-185	-141
Summa utgående värde	688	628	220	202
Genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	7,7	9,2	7,8	17,4

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM
Not 10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	105 919	103 359	51 803	51 028
Inköp	0	0	0	0
Omföring från pågående nyanläggningar	2 486	2 260	348	393
Försäljningar och utrangeringar	-475	-111	-106	-31
Rättelser	-102		-102	
Omklassificeringar	-24	411	-24	413
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	107 803	105 919	51 918	51 803
Ingående avskrivningar	-34 773	-31 832	-14 493	-13 406
Årets avskrivningar	-3 095	-2 992	-1 071	-1 071
Försäljningar och utrangeringar	421	90	76	24
Omklassificeringar	0	-39	0	-39
Utgående ackumulerade avskrivningar	-37 447	-34 773	-15 488	-14 493
Ingående nedskrivningar	-118	-118	-118	-118
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-118	-118	-118	-118
Summa utgående värde	70 238	71 028	36 312	37 192
Utgående planenligt restvärde uppdelat på anläggningstyp:				
Byggnader	42 793	43 452	31 059	31 675
Mark	2 351	2 353	1 452	1 455
Markanläggningar	25 095	25 223	3 801	4 062
Summa utgående värde	70 238	71 028	36 312	37 192
Genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	35	35	48	48

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM
Not 11 Maskiner och inventarier

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	69 324	67 904	29 158	29 011
Inköp	1 090	1 117	613	637
Omföring från pågående nyanläggningar	3 141	1 988	462	499
Försäljningar och uttrangeringar	-2 424	-1 270	-631	-605
Rättelser	2	2	2	2
Omklassificeringar	20	-417	24	-387
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	71 153	69 324	29 628	29 158
Ingående avskrivningar	-36 625	-34 072	-14 790	-13 423
Årets avskrivningar	-3 764	-3 732	-1 812	-1 907
Försäljningar och uttrangeringar	2 353	1 162	595	527
Omklassificeringar	-6	18	-7	13
Utgående ackumulerade avskrivningar	-38 041	-36 625	-16 014	-14 790
Ingående nedskrivningar	0	-10	0	0
Försäljningar och uttrangeringar	0	10	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Summa utgående värde	33 112	32 699	13 614	14 368
Utgående planenligt restvärde uppdelat på anläggningstyp:				
Bilar och andra transportmedel	14 277	11 936	1	1
Medicinteknisk apparatur	3 030	3343	1 765	1 997
Ombyggnad i förhyrda lokaler	415	439	62	74
Byggnadsinventarier	11 525	12 058	10 285	10 732
Konst och ej avskrivningsbara inventarier	120	113	118	112
Leasingavtal, maskiner och inventarier	1 704	2626	0	0
IT-utrustning	514	558	340	371
Övriga maskiner och inventarier	1 528	1 626	1 043	1 081
Summa utgående värde	33 112	32 699	13 614	14 368
Genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	18,9	18,6	16,4	15,3

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

Not 12 Pågående nyanläggningar och förskott materiella anläggningstillgångar

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående balans	31 726	24 410	5 735	4 266
Under året nedlagda kostnader byggnader	15 348	11 852	3 376	2 469
Under året nedlagda kostnader maskiner och inventarier	328	59	29	49
Omföring till övriga anläggningstillgångar	-5 893	-4 581	-861	-1 040
Omklassificeringar	14	14	7	-3
Försäljningar och utrangeringar	-62	-28	0	-7
Summa pågående nyanläggningar och förskott	41 461	31 726	8 286	5 735

En stor del av årets nedlagda kostnader hänför sig till investeringar hos SL och Landstingsfastigheter.

Not 13 Finansiella tillgångar

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Aktier och andelar				
AB Storstockholms Lokaltrafik	0	0	6 104	6 679
Landstingshuset i Stockholm AB	0	0	191	494
Barnbördshuset Stockholm AB	7	6	0	0
Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag	311	311	311	311
Svenskt ambulansflyg	2	2	2	2
Andra värdepappersinnehav				
Övriga aktier och andelar	1	1		
Summa aktier och andelar	322	321	6 609	7 486
Långfristig utlåning				
AB Storstockholms Lokaltrafik			41 460	38 739
Landstingshuset i Stockholm AB			1 495	370
Waxholms Ångfartyg AB			200	320
Kommunalförbundet Norrtälje			28	28
Övriga långfristiga fordringar	3 637	2 797	142	147
Summa långfristig utlåning	3 637	2 797	43 324	39 603
Bostadsrätter	3	3	3	3
Summa finansiella anläggningstillgångar	3 962	3 121	49 936	47 093

Uppgift om organisationsnummer och säte

Dotterbolag	Org. nummer	Säte
AB Storstockholms Lokaltrafik	556013-0683	Stockholm
Landstingshuset i Stockholm AB	556477-9378	Stockholm

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

Not 14 Kortfristiga fordringar

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Kundfordringar	2 310	2 039	2 311	1 472
Statsbidragsfordringar	1 808	1 683	1 807	1 683
Skattefordringar	3 108	3 627	3 086	3 559
Förutbetalda kostnader	1 741	1 565	1 831	1 425
Upplupna intäkter	1 808	1 432	1 506	1 419
Övriga fordringar	1 586	2 864	14 474	12 865
Summa kortfristiga fordringar	12 361	13 209	25 016	22 423

Not 15 Eget kapital

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående eget kapital	27 001	22 036	26 985	21 944
varav Resultatutjämningsreserv	7 128	3 246	7 128	3 246
Årets resultat	-1 011	4 965	-954	5 042
varav ökning resultatutjämningsreserv	0	3 882	0	3 882
Utgående eget kapital	25 989	27 001	26 032	26 985

Not 16 Avsättning och ansvarsförbindelse för pensioner och liknande förpliktelser
Avsättning för pensioner

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående avsättningar till pensioner inkl löneskatt	36 019	34 009	26 715	25 299
Nyintjänad pension, varav				
-förmånsbestämd ålderspension	3 143	1 642	2 109	1 120
-särskild avtalspension	0	0	0	0
-efterlevandepension	31	13	22	8
-övrigt	2	14	2	14
Årets utbetalningar	-799	-687	-619	-539
Ränte- och basbeloppsuppräknig	3 011	727	2 102	508
Ändring av försäkringstekniska grunder	7	0	2	-2
Övrig post	-40	25	3	31
Förändring av löneskatt	879	276	879	276
Summa avsatt till pensioner inkl löneskatt	42 253	36 019	31 215	26 715

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

Ansvarsförbindelse för pensioner

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående ansvarsförbindelse till pensioner inkl löneskatt	21 809	22 613	21 809	22 613
Ränte- och basbeloppsuppräknig	1 431	535	1 431	535
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Årets utbetalningar	-1 192	-1 103	-1 192	-1 103
Övrig post	67	-79	67	-79
Förändring av löneskatt	74	-157	74	-157
Utgående ansvarsförbindelse till pensioner inkl löneskatt	22 189	21 809	22 189	21 809

Övriga upplysningar om pensioner

	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	9	10	9	10
Tjänstemän	0	0	0	0
Aktualiseringsgrad	97%	97%	97%	97%

Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper.

Not 17 Andra avsättningar

Sammanställning	2022	Utnyttjat under året	Återföring ej utnyttjat belopp	Årets avsättning	2023
mkr					
Koncernen					
Andra avsättningar	619	-135	0	48	532
Regionen					
Andra avsättningar	438	-132	0	24	330

Specifikation över avsättningar

Bolagen	2022	Utnyttjat under året	Återföring ej utnyttjat belopp	Årets avsättning	2023	Förväntad tidpunkt för reglering, år
mkr						
AB SL beräknade						
underhållskostnader fordon C20	63	0	0	0	63	*
AB SL rivnings- och saneringsåtgärder	67	-2	0	0	65	**
AB SL markföroreningar	35	0	0	0	35	***
AB SL sanktionsavgift tillsynsärende	16	0	0	0	16	2024
AB SL upphandlingsskadeavgift	0	0	0	10	10	2024
AB SL tvist skadestånd	0	0	0	14	14	2024
Danderyds Sjukhus AB, sanktionsavgift Arbetsmiljöverket	1	-1	0	0	0	-
Summa andra avsättningar	182	-3	0	24	203	

* Tidigast 2024 - en ny bedömning ska göras 2024 när nytt tunnelbaneavtal finns.

** Kan ej anges eftersom tidpunkten är beroende av när Stockholm stad sanerar.

*** Kan ej anges eftersom tidpunkten för när mark ska börja användas inte är känd.

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

Regionen	2022	Utnyttjat under året	Återföring ej utnyttjat belopp	Årets avsättning	2023	Förväntad tidpunkt för reglering, år
mkr						
Landstingsfastigheter Stockholm						
Fastigheten Patienten Karolinska, försäljningsomkostnader	12	0	0	0	12	2024
Fastigheten Patienthotellet Karolinska, försäljningsomkostnader	2	0	0	0	2	2024
Tvist Arbetsmiljöverket avseende lokaler i Södersjukhuset	5	0	0	0	5	2024
Tvist Arbetsmiljöverket avseende lokaler i Södertälje Sjukhus	6	0	0	0	6	2024
Trafikförvaltningen						
Upphandlingsskadeavgift	0	0	0	10	10	2024
Tvist skadestånd	0	0	0	14	14	2024
Regionstyrelsen						
Upphandlingsskadeavgift	10	0	0	0	10	2024
Medfinansieringsbidrag till Solna stad avseende Norra Hagastaden	250	0	0	0	250	*
Livsvarigt skadestånd	9	0	0	0	9	2044
Karolinska Universitetssjukhuset						
Omförhandling avtal (sekretess)	124	-124	0	0	0	-
Tvist nedskrivning Autofrys	8	-8		0	0	2024
Nedskrivning operationsrobot HUGO	11	0	0	0	11	2024
Summa andra avsättningar	437	-132	0	24	329	

* Tidpunkt och utflöde är beroende av när detaljplan vunnit laga kraft och kan därför ej uppskattas.

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM
Not 18 Långfristiga skulder

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Skulder till banker och kreditinstitut	32 660	34 382	32 660	34 382
Långfristig skuld leasing	1 787	1 919	0	0
Investeringsbidrag	26 208	20 364	2 309	1 738
OPS-skuld Nya Karolinska Solna	5 164	5 399	5 164	5 399
Övriga långfristiga skulder	307	287	49	6
Summa långfristiga skulder	66 127	62 351	40 182	41 524
Uppgifter om lång och kortfristig upplåning				
Kapitalförfall andel av lån				
0-1 år	13 %	13 %	13 %	13 %
1-3 år	35 %	30 %	35 %	30 %
3-5 år	27 %	27 %	27 %	27 %
5-10 år	16 %	23 %	16 %	23 %
över 10 år	10 %	7 %	10 %	7 %
Genomsnittlig ränta %	1,91	1,50	1,91	1,50
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	2,21	1,56	2,21	1,56
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	3,77	4,03	3,77	4,03
Genomsnittlig räntebindningstid inkl derivat, år	3,2	3,1	3,2	3,1
Genomsnittlig räntebindningstid exkl derivat, år	1,9	2,5	1,9	2,5
Uppgifter om säkringsinstrument				
Säkrad låneskuld	15 961	17 747	15 961	17 747
Marknadsvärde derivat	1 315	1 490	1 315	1 490

Not 19 Kortfristiga skulder

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	6 799	5 610	18 002	12 591
Förskott från kunder	740	908	485	629
Leverantörsskulder	9 275	8 286	7 360	7 525
Skulder till staten	0	0	0	0
Kortfristig skuld leasing	132	1 006	0	0
Semester- och löneskuld	3 051	2 977	2 108	2 015
Upplupna kostnader	9 251	8 381	5 613	6 222
Förutbetalda intäkter	1 363	1 499	530	781
Övriga skulder	1 081	1 175	2 829	2 806
Summa kortfristiga skulder	31 692	29 841	36 929	32 569

**ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM**
Not 20 Borgen och andra ansvarsförbindelser

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Ansvarsförbindelser till förmån för koncernföretag och intresseföretag*				
AB SL, finansiell leasing	-	-	3 212	3 588
AB Storstockholms Lokaltrafik, pensionsförpliktelser	-	-	746	725
Waxholms Ångfartygs AB, pensionsförpliktelser	-	-	18	17
Locum AB, pensionsförpliktelser	-	-	317	321
Danderyds Sjukhus AB, pensionsförpliktelser	-	-	3 872	3 228
S:t Eriks Ögonsjukhus AB, pensionsförpliktelser	-	-	642	558
Södersjukhuset AB, pensionsförpliktelser	-	-	5 118	4 253
Södertälje Sjukhus AB, pensionsförpliktelser	-	-	1 143	893
TioHundra AB, pensionsförpliktelser	525	439	525	439
Folktandvården Stockholms län AB, pensionsförpliktelser	-	-	1 133	978
Övriga bolag, pensionsförpliktelser	-	-	186	139
Summa	525	439	16 912	15 139
Ansvarsförbindelser till förmån för koncernexterna parter**				
AB Transitio***	1 490	1 404	1 490	1 404
Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län, pensionsförpliktelser	44	41	44	41
Övriga borgensåtaganden, pensionsförpliktelser	15	16	15	16
Övriga ansvarsförbindelser	18	39	18	39
Summa	1 567	1 500	1 567	1 500
Summa ansvarsförbindelser****	2 092	1 939	18 479	16 639

*Region Stockholm har borgensåtaganden gentemot koncernföretag avseende finansiella leasingkontrakt, främst avseende SL. Dessa borgensåtaganden redovisas inte som ansvarsförbindelser i koncernen eftersom finansiella leasingåtaganden redovisas i koncernens balansräkning.

**Regioner ansvarar som delägare i Patientförsäkringen LÖF för bolagets förbindelser till ett belopp motsvarande 10 gånger den premie landstinget har haft att erlagga för vart år som förlust har uppkommit i patientförsäkringen. År 2023 uppgick premien för Region Stockholm till 318,5 mkr.

***Region Stockholm har ingått solidarisk borgen med ett tak på 8 miljarder kronor till förmån för AB Transitio avseende finansiering av spårfordon. Per 2023-12-31 har 2,3 miljarder kronor utnyttjats. Genom avtal med regressrätt begränsas Region Stockholms åtagande till den del som SL finansierat fordon genom AB Transitio. Denna del uppgick per 2023-12-31 till 1,4 miljarder kronor.

****Region Stockholms bedömning är inga ansvarsförbindelser förutom posten Övriga ansvarsförbindelser skulle kunna föranleda framtida kostnader.

Region Stockholm är motpart i en stämningsansökan inlämnad till Stockholms tingsrätt. Tvisten avser eventuellt skadestånd till leverantör i samband med upphandling av skyddsutrustning mot covid-19. I juni 2023 meddelade Stockholms tingsrätt dom som ogillade stämningen i sin helhet. Motparten har under hösten 2023 överklagat domen. Av Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R9, Avsättningar och ansvarsförbindelser, framgår att upplysning om ansvarsförbindelsers uppskattade storlek och sannolikhet för infriande inte behöver lämnas om uppgiften kan ha en negativ inverkan på kommunens eller regionens förhandlingsläge i en tvist med andra parter. Med hänvisning till denna lydelse i rekommendationen lämnar Region Stockholm inte uppgifter avseende den pågående rättsprocessens uppskattade finansiella effekt eller bedömning av sannolikheten för att ansvarsförbindelsen infrias.

ÅRSREDOVISNING 2023
 FÖR REGION STOCKHOLM

Not 21 Leasingavgifter

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Finansiella leasingavtal överstigande*				
Totala minimileaseavgifter	1 919	2 925		
Nuvärde minimileaseavgifter	2 084	3 068		
Därav förfall inom 1 år	208	1 072		
Därav förfall inom 2-5 år	953	754		
Därav förfall senare än 5 år	923	1 242		
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal				
Leasingavgifter med förfall inom 1 år	452	385	112	92
Leasingavgifter med förfall inom 2-5 år	1 393	1 098	457	255
Leasingavgifter med förfall senare än 5 år	1 421	1 659	48	230

*Finansiella leasingavtal avser spårfordon och bussar. Finansiell leasing redovisas i balansräkningen och ingår i posten maskiner och inventarier.

Not 22 Kostnader för räkenskapsrevision

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	2023	2022	2023	2022
Kostnader för räkenskapsrevision	9,9	8,9	4,8	4,0

Not 23 Uppllysning om upprättade särredovisningar

Redovisningen avser	Lagstiftning
Tandvårdsverksamhet inom Folktandvården Stockholms län AB	Lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. (2005:590)
Laboratorieverksamheten inom Karolinska Universitetssjukhuset	Lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. (2005:590)

Särredovisningarna finns tillgängliga hos respektive verksamhet och på Region Stockholms hemsida enligt nedan.

Folktandvården Stockholm län AB, telefon 08-123 166 00
 Karolinska Universitetssjukhuset, telefon 08-517 700 00
www.regionstockholm.se/om-regionstockholm/ekonomi/finansiella-rapporter/

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

 Diarienummer
 RS 2023-0819

Not 24 Koncerninternna förhållanden

Enhet	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning	
	Lämnade	Mottagna	Lämnade	Mottagna	Lämnad	Mottagen
Region Stockholm						
Landstingshuset i Stockholm AB			138			
Danderyds Sjukhus AB				83		
Södersjukhuset AB				92		
Södertälje Sjukhus AB				28		
S:t Eriks Ögonsjukhus AB			5			
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB				2		
Tobiasregistret AB			5			
Folktandvården Stockholms län AB			27			
Locum AB			9			
MediCarrier AB			23			
Film Stockholm AB						
AB Storstockholms Lokaltrafik				138		
AB SL Finans			100			
SL Nya Tunnelbanan AB						
Waxholms Ångfartygs AB			38			

Enhet	Försäljning		Bidrag		Räntor mm	
	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad
Region Stockholm	3 600	16 724		12 336	1 011	403
Landstingshuset i Stockholm AB					4	28
Danderyds Sjukhus AB	5 084	869	941		78	
Södersjukhuset AB	6 676	1 056	251		117	
Södertälje Sjukhus AB	1 788	274	32		23	
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	621	25	62		20	
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	517	29	20		3	
Tobiasregistret AB	9	10	2		1	
Folktandvården Stockholms län AB	705	75	27		38	
Locum AB	391	9			14	
MediCarrier AB	998	1	25			11
Film Stockholm AB	23	1	1			
AB Storstockholms Lokaltrafik	698	8 050	10 502		136	961
AB SL Finans		402			13	101
SL Nya Tunnelbanan AB	6 617	253			47	
Waxholms Ångfartygs AB	66	15	473		7	11

Enhet	Lån	Borgen
-------	-----	--------

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM

Mkr	Givare	Mottagare	Givare	Mottagare
Region Stockholm	43 155		16 387	
Landstingshuset i Stockholm AB		1 495		
Danderyds Sjukhus AB				3 872
Södersjukhuset AB				5 118
Södertälje Sjukhus AB				1 143
S:t Eriks Ögonsjukhus AB				642
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB				156
Tobiasregistret AB				2
Folktandvården Stockholms län AB				1 133
Locum AB				317
MediCarrier AB				28
Film Stockholm AB				
AB Storstockholms Lokaltrafik		41 460		746
AB SL Finans				3 212
SL Nya Tunnelbanan AB				
Waxholms Ångfartygs AB		200		18

Alla bolag ägs till 100% av Region Stockholm eller respektive moderbolag.

ÅRSREDOVISNING 2023
FÖR REGION STOCKHOLM
Not 25 Nyckeltal 2023

Nyckeltal	Enhet	2023	2022	2021	2020	2019
Befolkning						
Stockholms län	Antal	2 455 914	2 437 158	2 411 859	2 391 990	2 374 550
- Befolkningsutveckling	%	0,8 %	1,0 %	0,8 %	0,7 %	1,5 %
Sverige	Antal	10 555 448	10 514 719	10 443 100	10 378 483	10 319 473
- Befolkningsutveckling	%	0,4 %	0,7 %	0,7 %	0,6 %	1,0 %
Andel i Stockholms län	%	23,3 %	23,2 %	23,1 %	23,0 %	23,0 %
Skatt						
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	mkr	97 028	92 760	87 970	84 905	81 418
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	kr/inv	39 508	38 061	36 474	35 496	34 288
Resultatets andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	%	-1,0 %	5,4 %	2,1 %	6,8 %	2,1 %
Skatteintäktsutveckling	%	4,6 %	5,4 %	3,6 %	4,3 %	4,7 %
Skattesats Region Stockholm	kr	12,08	12,08	12,08	12,08	12,08
Genomsnitt regionskatt i riket	kr	11,57	11,56	11,56	11,56	11,49
Resultaträkning						
Omsättning	mkr	127 812	123 118	119 346	114 699	106 454
Resultat Region Stockholm	mkr	-1 011	4 965	1 821	5 802	1 723
Verksamhetens intäkter, utveckling	%	1,4 %	-3,2 %	5,3 %	19,0 %	6,2 %
Verksamhetens kostnader, utveckling	%	7,1 %	9,0 %	0,1 %	3,9 %	4,1 %
Avskrivningskostnader, utveckling	%	2,8 %	-1,9 %	6,6 %	6,3 %	8,0 %
Nettokostnadsutveckling	%	8,8 %	2,3 %	9,0 %	-0,7 %	3,7 %
Balansräkning						
Balansomslutning	mkr	166 593	155 831	147 914	141 854	135 319
Eget kapital	mkr	25 989	27 001	22 036	18 871	13 070
Soliditet	%	15,6 %	17,3 %	14,9 %	13,3 %	9,7 %
Soliditet inkl ansvarsförbindelse	%	2,5 %	3,3 %	-0,4 %	-2,6 %	-7,1 %
Likviditet	mkr	4 163	2 766	6 462	4 012	3 385
Låne- och leasingkuld	mkr	41 153	42 702	47 891	49 662	51 838
OPS-skuld	mkr	5 164	5 399	5 612	5 819	6 177
Pensionsförpliktelser totalt	mkr	64 442	57 828	56 622	54 186	54 294
Investeringar						
Investeringar	mkr	16 761	13 013	11 026	10 916	11 923
Självfinansieringsgrad av investeringar	%	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Verksamhet						
Besök inom sjukvården	Antal	21 281 573	19 971 972	17 566 742	19 373 464	19 088 883
Vårdtillfällen inom sjukvården	Antal	328 810	313 302	309 858	300 456	310 574
Påstigande en vanlig vardag (1 000-tal)	Antal	2 366	2 232	1 765	1 859	2 851
Kollektivtrafik, skattefinansieringsgrad	%	51	51	57	54	45
Kulturkostnad	kr/inv	231	228	224	226	223
Personal						
Antal helårsarbeten Region Stockholm	Antal	44 958	44 114 ²⁰	44 033	43 533	43 561
- varav hälso- och sjukvård	Antal	42 491	41 645	41 527	41 183	41 256
- varav trafik	Antal	1 010	957	970	965	915
- varav kultur	Antal	128	125	125	112	112
- varav regionplanering*	Antal	0	0	50	68	57
- varav övrig personal	Antal	1 329	1 387	1 331	1 205	1 221

*Ingår i övrig personal från 2022

²⁰Under 2023 ändrades redovisningen av helårsarbeten för att uppnå ett mera korrekt värde. Förändringen innebär att utfallet 2022 borde varit 182 helårsarbeten fler än vad som framgår av tabellen.

Revisionsberättelse för regionstyrelsen år 2023

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har granskat regionstyrelsens verksamhet och ekonomiska redovisning för år 2023.

Regionstyrelsen ansvarar för att leda och samordna Region Stockholms verksamhet. Styrelsen ska ha uppsikt över övriga nämnder och styrelser genom en löpande tillsyn av att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelsen har en ledande ställning och ska ha en överblick över helheten med ansvar för uppföljning samt att återredovisning sker till fullmäktige. Styrelsen ansvarar för att följa utvecklingen av verksamhet och ekonomi samt att vid behov vidta åtgärder.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ska också bedöma om årsbokslutet är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige beslutat om.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsd i kommunal verksamhet och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets Årsrapport 2023 för regionstyrelsen. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi har granskat om det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet för 2023 är förenligt med fullmäktiges beslut om mål och riktlinjer. Vi konstaterar att fullmäktige för 2023 har fastställt ett negativt budgeterat resultat med hänvisning till synnerliga skäl och att årets resultat är negativt, men högre än det budgeterade resultat. Vi bedömer att Region Stockholms ekonomiska resultat för 2023 är förenligt med fullmäktiges beslut.

Utifrån avrapporteringen i årsredovisningen och beslutad målmodell konstaterar vi att två av fullmäktiges fyra inriktningsmål har uppnåtts; *God ekonomisk hushållning* samt *En hållbar regional utveckling*. Inriktningsmålet *Hållbar arbetsgivare* har liksom föregående år delvis uppnåtts. Inriktningsmålet *Behovsstyrd hälso- och sjukvård* av god kvalitet har inte uppnåtts. Det finns fortsatt behov av att regionstyrelsen säkerställer att de indikatorer som ska ingå i fullmäktiges budgetbeslut är tillräckligt kvalitetssäkrade så att de kan användas för styrning och uppföljning i regionens målstyrning. Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi bedömer att regionstyrelsens ekonomistyrning inte varit helt tillräcklig. Regionstyrelsen, som ansvarar för uppsikt och samordning, bör i återrapporteringen till fullmäktige vara tydlig med hur arbetet med åtgärder för att nå av fullmäktige beslutade resultatkrav fortlöpt under året. I de fall åtgärder enligt nämndens/styrelsens resultatprognos inte bedöms ge tillräcklig effekt behöver detta tydligt redovisas per nämnd och bolag. Vi bedömer att även åtgärdsplaner som innehåller åtgärder på lång sikt, som kan ta flera år att genomföra för att ge full effekt, bör redovisas löpande.

Vidare bedömer vi att regionstyrelsen har stärkt investeringsstyrningen även om det finns ett fortsatt utvecklingsbehov gällande vårdens utrustningsinvesteringar. Då övergripande fastighetsstrategiska dokument ännu inte har tagits fram för beslut vill vi påtala vikten av att dessa tas fram och beslutas skyndsamt.

Under 2023 har vi bland annat granskat arbetet med att säkerställa slutenvårdens vattenförsörjning och bedömer att det behöver stärkas så att det finns förmåga att förebygga, motstå och hantera störningar. Vi bedömer även att det finns behov av att utveckla stödet till nämnder och bolag i arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser där även eventuella privata utförarens verksamheter bör inkluderas.

Vi bedömer att regionens övergripande it-styrning fortsatt behöver tydliggöras i det pågående arbetet. Det finns även behov av att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan regionstyrelsen och fastighets- och servicenämnden gällande ansvar och ägarskap för gemensamma it-tjänster. När det gäller generationsskifte vårdens IT som bland annat inkluderar upphandling av ett nytt huvudjournalssystem bedömer revisionen att det fortsatt finns behov av att tydligare redovisa former och förutsättningar för arbetet.

Vi bedömer att årsredovisningen ger en rättvisande bild av årets resultat och ekonomisk ställning. Vi bedömer sammantaget att regionstyrelsen bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Vi bedömer att verksamheten ur ekonomisk synpunkt, givet fullmäktiges beslut om synnerliga skäl, bedrivits på ett i allt väsentligt tillfredsställande sätt, men att regionstyrelsen behöver fokusera på kraftfulla åtgärder för att nå en ekonomi i balans framöver. Vi bedömer sammantaget att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig.

Vi tillstyrker att den sammanställda årsredovisningen för Region Stockholm 2023 fastställs.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för regionstyrelsen samt dess enskilda ledamöter.

Stockholm 2024-04-11 (*elektronisk underskrift*)

Kjell Öhrström

Kenneth Strömberg

Leni Björklund

Åke Wickberg

Thomas Magnusson

Arnold Boström

Anders Bergman